

VAKUUTUSTARKASTAJA.

SUOMENMAAN VIRALLINEN TILASTO.

XXII.

VAKUUTUSOLOT.

11.

VAKUUTUSTARKASTELIJAN ALAMAINEN KERTOMUS VAKUUTUSOLOISTA
SUOMESSA VUONNA 1902.

COMPTE RENDU DE L'ÉTAT DE L'ASSURANCE EN FINLANDE, EN 1902.

HELSINGISSÄ,
KEISARILLISEN SENAATIN KIRJAPAINOSSA,
1904.

Sisällys:

	Siv.
Johdatus	1.
I. Henkivakuutus:	3.
Tähän taulut 1—8.	
II. Tapaturmavakuutus:	22.
Tähän taulut 9—14.	
III. Palovakuutus:	37.
Tähän taulut 15—21.	
IV. Kuljetus- ja merivakuutus:	42.
Tähän taulut 22—25.	
V. Lasivakuutus:	46.
Tähän taulut 26—28.	
VI. Eläinvakuutus:	48.
Tähän taulut 29—30.	
VII. Jälleenvakuutus:	49.
Tähän taulu 31.	
VIII. Vakuutus murtovarkauetta vastaan:	50.
Tähän taulut 32—33.	
IX. Jälkikatsaus:	51.
Yleisselitys ranskaksi	I.

Tilastolliset taulut:

I. Henkivakuutus:

1. A—C. Vakuutuskanta Suomessa.
1. A—B. Kustannuksia Suomessa. Vakuutusrahasto suomalaisia vakuutuksia varten.
3. A—C. Suomessa toimivien yhtiöiden koko vakuutuskanta.
4. Vakuutuskannan vähennys.
5. Osakkeenomistajien ja vakuutettujen voitto-osuudet.
6. Kuolevaisuustaulut ja korkokanta. Odotettu ja todenperäinen kuolevaisuus.
7. Voitto- ja tappiotilit.
8. Bilanssit.

Table des matières:

	Page.
Introduction	1.
I. Assurance sur la vie:	3.
Tableaux 1—8.	
II. Assurance contre les accidents:	22.
Tableaux 9—14.	
III. Assurance contre l'incendie:	37.
Tableaux 15—21.	
IV. Assurance contre les risques de transports:	42.
Tableaux 22—25.	
V. Assurance contre le bris des glaces:	46.
Tableaux 26—28.	
VI. Assurance contre la mortalité des bestiaux:	48.
Tableaux 29—30.	
VII. Réassurance:	49.
Tableau 31.	
VIII. Assurance contre le vol:	50.
Tableaux 32—33.	
IX. Récapitulation:	51.
Résumé français	I.

Tableaux statistiques:

I. Assurance sur la vie:

1. A—C. État en Finlande.
2. A—B. Frais en Finlande. — Réserve mathématique pour les assurances finlandaises.
3. A—C. État général des compagnies opérant en Finlande.
4. Extinctions.
5. Bénéfices des actionnaires et des assurés.
6. Tables de moralité et du taux d'intérêt. — Mortalité présumée et réelle.
7. Comptes des profits et pertes.
8. Bilans.

II. Tapaturmavakuutus:

9. A—B. Työväen vakuutus lain mukaan jouluk. 5. p:ltä 1895.
10. Vapaaehtoinen vakuutus.
11. Elinkorko- ja vakuutusmaksurahastojen laskeamisen perusteet.
12. Voitto- ja tappiotilit.
13. Bilanssit.
14. Osakeyhtiö Securitas.

III. Palovakuutus:

15. Suomessa toimivien osakeyhtiöiden koko vakuutussumma. — Vakuutusmaksu- ja vahinkorahastot.
16. Osak. yht.: Voitto- ja tappiotili.
17. » » Bilanssit.
18. » » Vakuutuskanta Suomessa.
19. Keskinäiset yhtiöt: Vakuutuskanta Suomessa.
20. » » Voitto- ja tappiotilit.
21. » » Bilanssit.

IV. Kuljetusvakuutus:

22. Vakuutusmaksu- ja vahinkorahastot.
23. Voitto- ja tappiotilit.
24. Bilanssit.
25. Vakuutusmaks., vahing., y. m. Suomessa.

V. Lasivakuutus:

26. Vakuutuskanta Suomessa.
27. Voitto- ja tappiotilit.
28. Bilanssit.

VI. Eläinvakuutus:

29. Vakuutuskanta Suomessa.
30. A. Voitto- ja tappiotilit.
B. Bilanssit.

VII. Jälleenvakuutus:

31. A. Voitto- ja tappiotili.
B. Bilanssi.

VIII. Murtovarkausvakuutus:

32. A. Vakuutuskanta Suomessa.
B. Voitto- ja tappiotili.
33. Bilanssi.

II. Assurance contre les accidents:

9. A—B. Assurance des ouvriers selon la loi donnée le 5 déc. 1895.
10. Assurance libre.
11. Base du calcul des réserves des rentes viagères et des primes.
12. Comptes des profits et pertes.
13. Bilans.
14. La compagnie Securitas.

III. Assurance sur l'incendie:

15. Sommes totales assurées par les compagnies par actions opérant en Finlande. — Réserves des risques et pour sinistres.
16. Compag. p. act.: Comptes des profits et pertes.
17. » » » Bilans.
18. » » » État en Finlande.
19. Sociétés mutuelles: État en Finlande.
20. » » Comptes des profits et pertes.
21. » » Bilans.

IV. Assurance contre les risques de transport:

22. Réserves des risques et pour sinistres.
23. Comptes des profits et pertes.
24. Bilans.
25. Primes et paiements en Finlande.

V. Assurance contre le bris des glaces:

26. État en Finlande.
27. Comptes des profits et pertes.
28. Bilans.

IV. Assurance contre la mortalité des bestiaux:

29. État en Finlande.
30. A. Comptes des profits et pertes.
B. Bilans.

VII. Réassurance:

31. A. Compte des profits et pertes.
B. Bilan.

Assurance contre le vol:

32. A. État en Finlande.
B. Compte des profits et pertes.
33. Bilan.

Korjattava.

Siv. 8: lähinnä alim. rivin 3. sarakkeessa: pitää olla 71,957,309, eikä 71,457,309.

Alamainen kertomus Suomen vakuutusoloista vuonna 1902, vakuutustarkastelijan antama.

Tämä alamainen kertomus Suomen vakuutusoloista vuonna 1902 on laadittu saman ohjelman mukaan kuin 1892 vuoden jälkeen säännöllisesti jukaistut vuosikertomukset vakuutustoiminnasta maassa. Varsinkin on yhdenmukaista ohjelmaa noudatettu tilastollisissa tauluissa, joiden avulla näin ollen voidaan arvostella kehitystä niiden 11 vuoden kuluessa, joilta säännöllistä tilastoa maamme tärkeimmistä vakuutusoloista on saatavana. Muutoksena mainittakoon että tiedonannot niiden *keskinäisten palovakuutusyhtiöiden* toiminnasta, jotka ovat ulottaneet liikettään joko koko maahan tahi ainakin johonkin kokonaiseen lääniin, ovat erotetut tekstiosastosta, joissa niitä ennen on mainittu, ja esitetään ne nyt samankaltaisissa tauluissa kuin palovakuutusosakeyhtiöitä koskevat tiedonannot.

Teksti ja taulut jakautuvat seuraaviin osastoihin, jotka valaisevat kukin kohdastaan Suomessa esiintyviä vakuutusmuotoja:

- I. *Henkivakuutus.*
- II. *Tapaturmavakuutus.*
- III. *Palovakuutus.*
- IV. *Kuljetus- ja merivakuutus.*
- V. *Lasivakuutus.*
- VI. *Eläinvakuutus.*
- VII. *Jälleenvakuutus.*
- VIII. *Vakuutus murtovarhaukta vastaan.*

Vakuutusalaan, jota ei Suomessa tähän saakka ole harjoitettu, aikoo ryhtyä osakeyhtiö »Finska kreditförsäkringsaktiebolaget», jonka säännöt toukokuun 2. p. 1901 saivat armollista vahvistusta, mutta yhtiö ei ole vielä vuonna 1902 alkanut liikettään.

Tekstiosastossa on tilastollisen aineiston johdolla tehty yleiskatsaus vuoden toiminnan tulokseen ja osotettu tämän suhdetta edellisten vuosien liikkeeseen.

Viimeisessä osastossa esitetään otsakkeella »Jälkikatsaus« yleisiä huomautuksia edellisissä osastoissa käsiteltyjen vakuutusolojen tuloksista.

Kun vakuutustarkastelijan tehtävää ei vielä ole ulotettu kaikkien *keskinäisyydelle* perustettujen kotimaisten vakuutuslaitosten toimintaan, ei tätä ole voitu tilastollisessa esityksessä täydellisesti käsitellä. Näin ollen annetaan näistä yhtiöistä muutamia yleisiä tietoja, jotka julkaistuna ovat olleet saatavissa tai joita muuten on voitu hankkia.

Kuten ennenkin ovat *venäläiset yhtiöt* edelleen vapautetut velvollisuudesta antaa tietoja toiminnastaan Suomessa, jota siis ei voida tilastollisessa esityksessä käsitellä.

Helsingissä, marraskuun 23. p. 1903.

Onni Hallstén.

I. Henkivakuutus.

Oikeutta henkivakuutusliikkeen harjoittamiseen Suomessa omisti 1902 vuoden alussa 2 kotimaista ja 19 ulkomaista yhtiötä. Kaikki nämät yhtiöt luetellaan seuraavalla sivulla olevassa taulussa, jossa sitäpaitsi mainitaan laitoksen perustamisvuosi, vuosi, jolloin sen liike Suomessa alkoi, sekä ulkomaista yhtiöistä pääasioimiston haltija ja paikka, päivä jolloin annettiin toimilupa Suomessa sekä päivä, jolloin pääasiamiehen valtakirja julkaistiin virallisissa lehdissä. Laitokset ovat järjestetyt kotimaansa ja kussakin ryhmässä ikänsä mukaan. Eri sarakkeessa osotetaan kirjaimella *O* että laitos on osakeyhtiö, kirjaimella *K* että se on perustettu tahi muuttunut keskinäiseksi sekä kirjaimilla *O+K* että se on perustettu osakepääomalle, joka vähitellen arvotaan suoritettavaksi, niin että laitos aikanaan tulee muuttumaan keskinäiseksi yhtiöksi.

Näistä yhtiöistä eivät kumminkaan kaikki tätä nykyä ota osaa varsinaiseen vakuutustyöhön. Siten on saksalainen yhtiö *Wilhelma* jo vuonna 1899 lakkauttanut liikkeensä Suomessa, eivätkä englantilaiset yhtiöt *Standard* ja *Star* ole tilivuotena hankkineet uusia vakuutuksia, vaan ovat ne rajoittaneet toimensa Suomessa ainoastaan niihin toimenpiteisiin, jotka ovat tarpeen aikaisemmin päätettyihin, vielä voimassa oleviin vakuutussopimuksiin nähden. Hollantilainen yhtiö „*Algemeene Maatschappij van Levensverzekering en lijfrente*“, jonka pääasiamiehen valtakirja on julkaistu virallisessa lehdessä 7/11 1900, ei ole puolestaan vielä vuonna 1902 ryhtynyt vastaanottamaan vakuutuksia. Kilpailemassa kotimaisten yhtiöiden kanssa oli siis jällellä tilivuonna 1902 itse asiassa ainoastaan 15 ulkomaista yhtiötä.

Näiden ohella toimii maassamme muutamia venäläisiä henkivakuutusyhtiöitä, joiden toiminnasta ei kuitenkaan lähempiä tietoja vakuutustarkastelijalle anneta.

Henkivakuutuslaitoksia.

Laitos.	Osa- tai keski- näinen yhtiö.	Perautamisvuosi.	Päätettiin vakuutuksia Suomessa vuodesta.	Päätoimisto.	Lupa myönnetty.	Pääasiainlehen valta- kirja julkaistu.
Suomalaisia yhtiöitä.						
Kaleva, Helsinki	O	1874	1874	Pääkonttori, Helsinki,	18 ² / ₈ 74	—
Suomi, »	K	1890	1890	» »	18 ¹⁰ / ₁₂ 89	—
Ruotsalaisia yhtiöitä.						
Skandia, Tukholma	O	1855	1856	Toimin. Schildt & Hallberg, »	18 ²⁷ / ₁₁ 91	18 ³ / ₁₂ 91
Svea, Göteborg	O	1867	1875	Herra J. N. Carlander, »	18 ¹¹ / ₃ 92	18 ⁵ / ₃ 92
Nordstjernan, Tukholma	O	1872	1872	» K. Elmgren, »	18 ²⁷ / ₁₁ 91	18 ³ / ₁₂ 91
Thule,	O	1873	1874	» O. Th. Widerholm, »	18 ²⁷ / ₁₁ 91	18 ³ / ₁₂ 91
Victoria,	O	1883	1885	» E. A. Hjelt, »	18 ³ / ₁₂ 91	18 ¹¹ / ₁ 92
Skåne, Malmö	O	1884	1884	» C. F. Carlander, »	18 ¹¹ / ₂ 92	18 ²⁴ / ₃ 92
Allmänna Lifförsäkringsbolaget, Tukholma	O+K	1887	1888	» C. F. Maury, »	18 ⁹ / ₁₁ 93	19 ²² / ₇ 02
Englantilaisia yhtiöitä.						
Standard, Edinburg	O	1832	1897	Avoinna, »	18 ²² / ₁ 97	—
Northern, Lontoo	O	1836	1852	Tn. Lindelöf & Wennerberg, »	18 ²⁷ / ₁₁ 91	19 ¹ / ₈ 00
Star, »	O	1843	1891	Avoinna, »	18 ¹⁷ / ₁₂ 91	—
Gresham, »	O	1848	1894	Herra L. Wasenius, »	18 ²³ / ₄ 94	18 ¹⁵ / ₈ 99
Saksalaisia yhtiöitä.						
Deutsche Lebensversicherungs Gesellschaft in Lübeck	O	1828	1834	Herra E. Fazer, Helsinki,	18 ¹⁷ / ₃ 92	18 ² / ₂ 98
Victoria, Berlin	O	1853	1881	» P. Nupnau, Viipuri,	18 ⁷ / ₄ 92	—
Germania, Stettin	O	1857	1893	» F. Stamer, Helsinki,	18 ¹⁷ / ₁₀ 92	18 ¹⁸ / ₁ 95
Wilhelma, Magdeburg	O	1872	1893	On 1899 lakkauttanut asioimist. Edustaja: Hra Alex. F. Lind- berg, Helsinki,	18 ²⁹ / ₆ 93	—
Ranskalainen yhtiö.						
l'Urbaine, Paris	O	1865	1890	Herra C. von Knorring »	18 ²³ / ₂ 93	18 ¹¹ / ₈ 93
Hollantilainen yhtiö.						
Algemeene Maatschappij van Levensverzekering en lijf- rente, Amsterdam	O	1880	—	» Alex. Wolff, »	18 ²⁹ / ₁₀ 99	19 ⁷ / ₁₁ 00
Amerikalaisia yhtiöitä.						
Mutual Life Insurance Company, New-York	K	1842	1890	» Alex. F. Lindberg, »	18 ²⁵ / ₆ 92	18 ⁹ / ₆ 92
Equitable Life Insurance Com- pany of the United States, New-York	O	1859	1885	» Ernst Tollander, »	18 ²⁹ / ₆ 93	18 ²⁷ / ₆ 93

Henki- ja pääomavakuutusta, siihen luettuna *myötijäisvakuutustakin*, tili-
vuotena 1902 valaisee alempana oleva taulu. Koska tässä on tarkoituksena
selvittää *kotimaista* vakuutuskantaa, ovat ulkomailta saadut vakuutukset ja
jälleenvakuutukset vähennetyt kotimaisten yhtiöiden luvuista, sekä myöskin,
kaksinkertaisen laskemisen välttämiseksi, kotimaisten yhtiöiden väliset jälleenvakuutukset.

Paitsi kotimaisia ja ulkomaisia yhtiöitä koskevia lukuja on samoin
kuin ennenkin tähän otettu likimääräisiä tietoja venäläisten yhtiöiden suoma-
laisesta vakuutuskannasta. Vaikka ei voidakaan tässä kohden esittää täysin
tarkkoja lukuja, lienee kumminkin sopiva mainita niitä tässä yleiskatsauksessa.

Niistä vakuutuksista, jotka aikoinaan ovat päätetyt sellaisissa ulko-
maisissa yhtiöissä, joilla ennen on ollut asiamiehiä maassamme tahi jotka
tilapäisesti ovat täällä toimineet, on vielä jälellä pienempi, muutamaan sataan-
tuhanteen markkaan nouseva määrä, ja on tämä otettu yhteen lukuun venä-
läisten yhtiöiden kanssa.

Laitoksia.	Kanta jouluk. 31. p. 1901.	Lisäys v. 1902.	Kanta jouluk. 31. p. 1902.
Kotimaisia	145,426,492	+ 10,417,088	155,843,580
Ulkomaisia	71,957,309	+ 860,707	72,818,016
Yhteensä	¹⁾ 217,383,801	+ 11,277,795	228,661,596
Venäläisten yhtiöiden likimäär. summa	10,300,000	—	10,300,000
Suomen koko vakuutuskanta	227,683,801	+ 11,277,795	238,961,596

Vakuutuskannan suoranainen lisäys on ollut noin 70,000 markkaa suu-
rempi kuin vuonna 1901. Lisäysprosentti vuoden alussa olevaan vakuutus-
kantaan nähden on näin ollen tullut vähän pienemmäksi kuin edellisellä vuonna.
Suomalaisten yhtiöiden vakuutuskannan suoranainen lisäys on puolestaan
ollut noin 267,000 mk pienempi kuin vuonna 1901, mutta ulkomaisten yhtiöi-
den vakuutuskannan lisäys on sitä vastoin ollut noin 338,000 mk suurempi
kuin vuonna 1901. Tästä seuraa että kotimaisten yhtiöiden vakuutuskannan
lisäysprosentti on entistä pienempi, kuin sitä vastoin ulkomaisten yhtiöiden
vakuutuskannan lisäysprosentti on suurentunut. Suomessa liikettä harjoitta-
vien venäläisten yhtiöiden vakuutuskanta on arvioitu yhtä suureksi kuin 1901
vuoden lopussa.

¹⁾ Luku eroaa edellisessä kertomuksessa ilmoitetusta, riippuen siitä että kaksi yhtiötä
nyt on ilmoittanut vakuutussummansa 1901 vuoden lopussa toiseksi, kuin he edellisellä
vuonna ilmoittivat saman vakuutuskannan.

Taulusta 1, A nähdään että neljän ruotsalaisen, kahden englantilaisen, kolmen saksalaisen, yhden ranskalaisen ja yhden amerikalaisen eli yhdentoista yhtiön vakuutussumma on vuoden kuluessa vähentynyt yhteensä 1,249,100 mk, kun sitä vastoin kolmen ruotsalaisen, yhden saksalaisen ja yhden amerikalaisen, eli viiden yhtiön vakuutussumma on kasvanut 2,109,807 mk, joten ulkomaisten yhtiöiden koko toiminnan lopputulos on edellä mainittu 860,707 markan lisäys.

Seuraavassa taulussa olevat luvut valaisevat suomalaisten ja ulkomaisten yhtiöiden vakuutuskannan kasvamista vuosina 1893—1902. Kun venäläisistä yhtiöistä ei ole käytettävänä varmoja tietoja, ei voida niitä tässä ottaa lukuun.

Vuosi.	Suoranainen kasvaminen.			Kasvaminen %:ssa kunkin ryhmän vakuutuskannasta vuoden alussa.		
	Suomalaiset yhtiöt.	Ulkomaiset yhtiöt.	Yhteensä.	Suomalaiset yht.	Ulkomaiset yht.	Molemmat yhteensä.
1893	6,909,411	2,591,465	9,500,876	11,3	5,8	8,9
1894	7,397,638	3,006,581	10,404,219	10,9	6,3	9,0
1895	9,553,953	3,011,212	12,565,165	12,7	5,9	9,9
1896	10,597,182	5,190,473	15,787,655	12,5	10,9	11,4
1897	9,559,206	4,376,303	13,935,509	10,2	7,4	9,0
1898	9,444,508	5,840,683	15,285,191	9,0	9,2	8,9
1899	9,602,042	1,749,074	11,351,116	8,4	2,5	6,2
1900	10,734,121	531,503	11,265,624	8,7	0,7	5,8
1901	10,684,700	523,417	11,208,117	8,0	0,7	5,5
1902	10,417,088	861,707	11,278,795	7,2	1,2	5,2

Tästä nähdään että kaikkien yhtiöiden yhteinen vuotuinen kasvamisprosentti on vuodesta 1897 alkaen osottanut alenemisen taipumusta. Syynä tähän ovat osaksi ne lisääntyneet vaikeudet, jotka kohtaavat uusien vakuutussopimusten tekemistä sen mukaan kuin vakuutus on voittanut alaa, osaksi taasen vakuutuskannan kasvavasta iästä ja siitä seuraavasta karttuvasta vakuutussopimusten luonnollisesta purkautumisesta johtuva vuosittain lisääntyvä luopuminen.

Vakuutettujen henkilöiden lukua ei voida tarkalleen esittää, koska muutamat ulkomaiset yhtiöt äsken mainitun luvun asemesta ilmoittavat annettujen henkivakuutuskirjojen luvun ja koska sama henkilö on voinut ottaa vakuutuksia kahdessa tahi useammassa eri yhtiössä. Tämä luku ei siis saata täysin nousta taulussa 1, A ilmoitettuun lukuun, eli 56,114 henkeen. Näin ollen on kyllä vielä olemassa laaja aines, johon tulee vaikuttaa, ennenkuin henkivakuutus meillä tunkeutunut kaikkiin niihin kansan kerroksiin, jotka voivat sitä hyväkseen käyttää.

Koska vakuutettujen henkilöiden luku 1892 vuoden lopussa oli 16,357 henkeä ja 1902 vuoden lopussa 56,114 henkeä, jolloin näiden molempien lukujen tarkkuutta koskee äsken tehty huomautus, on vakuutettujen luku kymmenen vuoden kuluessa suurentunut noin 40,000 henkeä, ja on vuotuinen lisäysprosentti keskimäärin ollut 13,1 %.

Alla esitetään muutamia lukuja, joista nähdään miten kutakin vakuutettua henkeä kohti tulevan henkivakuutussumman keskimäärä on 11 vuoden kuluessa muuttunut, ja mainitaan nämä luvut 1891, 1896, 1901 ja 1902 vuoden loppuun nähden:

	1891.	1896.	1901.	1902.
Suomalaiset yhtiöt	5,934 mk	4,039 mk	3,531 mk	3,499 mk
Erikseen: Kaleva	6,657 »	4,998 »	4,532 »	4,473 »
Suomi	4,850 »	3,471 »	3,136 »	3,133 »
Ulkomaiset yhtiöt.	6,941 »	6,476 »	6,281 »	6,293 »

Tästä nähdään että yhdelle hengelle tulevan vakuutussumman keskimäärä on ulkomaisissa yhtiöissä pienentynyt puheena olevain yhdentoista vuoden kuluessa ainoastaan vähäsen, mutta että vastaava luku kotimaisten yhtiöiden liikkeessä on alentunut paljon suuremmassa määrässä, ja että se Suomi-yhtiössä, joka suuremmalla menestyksellä kuin muut yhtiöt on levittänyt toimintaansa kansaan, 1902 vuoden lopussa oli ainoastaan 3,133 mk, mikä on noin puoli ulkomaisten yhtiöiden suomalaisia vakuutuksia koskevasta vastaavasta luvusta.

Kun molemmat kotimaiset yhtiöt 1901 vuoden kuluessa ovat käytettävien vakuutusmuotojensa joukkoon ottaneet henkivakuutusta ilman edelläkäypää lääkärintutkimusta, saattaa ehkä pienten henkivakuutusten luku tulevaisuudessa kasvaa entistä nopeammin, sillä varsinkin näissä vakuutuksissa on lääkärintutkimuksen aiheuttama maksu verrattain huomauttavalla tavalla kallistuttanut vakuutusta. Mitään erityistä luottamusta kansassa ei tämä vakuutusmuoto kuitenkaan vielä näy saavuttaneen. Kalevan tähän kuuluva vakuutussumma nousi näet 1902 vuoden lopussa 584,500 markkaan ja Suomen 774,800 markkaan. Mitättömäksi tekemiset vuonna 1902 olivat Kalevassa 296,550 mk ja Suomessa 160,700 mk.

Kuten jo edellä huomautettiin, on ulkomaisten yhtiöiden vakuutuskanta tosin kasvanut enemmän kuin kahtena edellisenä vuonna, mutta kuitenkin verrattain vähän. Niin ollen on kotimaisten yhtiöiden vastuu jonkun verran noussut verrattuna venäläisten ja ulkomaisten yhtiöiden kantaan. Vuosina 1900, 1901 ja 1902 jakaantuu näet koko vakuutuskanta näiden yhtiöiden välillä siten, että siitä tulee:

	1900.	1901.	1902.
Suomalaisille yhtiöille	62,2 %	63,8 %	65,2 %
Ulkomaisille »	33,0 »	31,7 »	30,5 »
Venäläisille »	4,8 »	4,5 »	4,3 »

Edelleen on venäläisillä ja ulkomaisilla yhtiöillä sittenkin melkoinen vakuutussumma. Verrattuna oloihin muissa maissa on suomalaisen vakuutus-kannan ulkomainen osa erittäin huomiota herättävä. Esimerkkinä mainitta-koon vaan, että ulkomaisissa yhtiöissä otetut vakuutukset Ruotsissa 1902 vuoden lopussa muodostivat ainoastaan 8,2 % koko vakuutuskannasta; ja useimmissa muissa maissa on prosenttimäärä vielä alhaisempi. Syy ulko-maisten yhtiöiden suureen vakuutussummaan Suomessa on osaksi etsittävä siitä, että henkivakuutusliikettä ovat täällä vanhastaan harjoittaneet ulko-maiset yhtiöt, kun taas kotimainen yritteliäisyys verrattain äskettäin on antautunut tälle alalle, ja että myöskin kilpailussa ainoastaan kaksi koti-maista yhtiötä seisoo monta ulkomaista laitosta vastaan, joiden asiamiestoi-minta osaksi on laajalle levinnyt.

Mutta mikäli vakuutus käy kansanomaiseksi, mikäli kansan laajemmat kerrokset alkavat henkivakuutuksia hankkimaan, kadottavat arvatenkin ulko-maiset yhtiöt täällä, samoin kuin muualla on käynyt, yhä merkitystään, vaikka kilpailu, kuten onkin luonnollista ja oikein, jää täysin vapaaksi. Nii-den vastuumäärä, joskin itsestään vähäsen kasvava, alenee askel askeleelta yhä pienemmäksi osaksi koko vakuutuskannasta.

Valaistakseen suomalaisen vakuutuskannan kasvamista ja jakaantumista kotimaisten ja ulkomaisten yhtiöiden kesken sekä nämä viimeainitut jaet-tuina ryhmiin kansallisuutensa mukaan, mainitaan seuraavat luvut niiltä vuo-silta, joista järjestetty vakuutustilasto on olemassa.

Vuosi.	Vakuutuskanta Suomessa jouluk. 31. p.						
	Suomalaiset yhtiöt.	Ulkomaiset yhtiöt.	Ulkomaiset yhtiöt jaettuina kansallisuutensa mukaan.				
			Ruotsal.	Englantil.	Saksalais.	Ranskal.	Amerika-lais.
1892 . . .	60,943,730	44,960,740	29,532,955	2,108,825	2,491,328	5,687,732	5,139,900
1893 . . .	67,853,141	47,872,685	30,489,988	2,892,175	3,837,356	4,248,366	6,405,000
1894 . . .	75,250,779	50,879,266	31,665,995	3,884,825	4,408,824	4,286,622	6,633,000
1895 . . .	84,804,732	53,829,455	33,914,264	4,601,230	4,841,368	4,163,902	6,308,691
1896 . . .	95,401,914	59,019,928	37,485,108	5,214,225	5,282,903	4,776,178	6,259,514
1897 . . .	104,961,120	63,487,522	40,358,121	5,714,500	5,507,221	5,261,775	6,645,905
1898 . . .	114,405,628	69,328,205	44,078,913	5,515,225	6,233,878	5,971,451	7,528,738
1899 . . .	124,007,670	71,078,106	45,150,913	4,898,225	6,453,951	6,375,777	8,199,240
1900 . . .	134,741,791	71,602,535	46,194,528	4,027,950	6,225,151	5,909,838	9,245,068
1901 . . .	145,426,492	71,457,309	46,386,720	3,879,465	5,877,570	5,839,201	9,974,353
1902 . . .	155,843,580	72,818,016	47,124,391	3,783,015	5,787,994	5,420,748	10,701,868

Tämän kymmenvuotisjakson kuluessa eli siis jouluk. 31. p:n 1892 ja jouluk. 31. p:n 1902 välisenä aikana, on suomalaisten yhtiöiden vakuutuskanta lisääntynyt 94,899,850 markkaa eli 155,7 %, kun vastaava luku ulkomaisiin yhtiöihin nähden on 27,857,276 markkaa eli 62,0 %. Kotimaisten yhtiöiden keskimääräinen vuotuinen lisäysprosentti on ollut 9,84 % ja ulkomaisten yhtiöiden 4,94 %.

Ulkomaisista yhtiöistä on ruotsalaisilla yhtiöillä, jotka vanhastaan ovat työskennelleet maassamme ja tuntuvassa määrässä valmistaneet tietä henkivakuutusliikkeen levenemiselle, ensi sija, ja omistivat ne 1902 vuoden lopussa 64,7 % kaikkien ulkomaisten yhtiöiden vastuumäärästä. — Englantilaisten yhtiöiden suomalainen kanta on 1897 vuoden jälkeen, jolloin se saavutti korkeimman määränsä, pysyväisesti alentunut. Kolmena viimeisenä vuonna on myöskin saksalaisten ja ranskalaisten yhtiöiden suomalainen vakuutussumma alentunut, jota vastoin amerikkalaisten yhtiöiden loppusumma edelleen osottaa pysyvää, vaikka vähäistä kasvamista.

Henkivakuutuksen koko kannan maamme asukaslukuun nähden osottavat seuraavat keskimäärät kutakin maan asukasta kohti, jos otetaan lukuun ainoastaan vakuutukset kotimaisissa ja ulkomaisissa (eikä venäläisissä) yhtiöissä; sen ohessa mainitaan sulkujen sisässä vastaavat luvut, kun on otettu myöskin lukuun venäläisten yhtiöiden ainoastaan arviolta tunnettua vakuutuskantaa.

1892	<i>Smc</i>	43,64	<i>Smc</i>	(48,40)
1893	»	47,26	»	(52,95)
1894	»	50,92	»	(57,30)
1895	»	55,14	»	(60,60)
1896	»	60,58	»	(66,95)
1897	»	65,13	»	(70,40)
1898	»	69,85	»	(73,94)
1899	»	72,92	»	(77,39)
1900	»	76,07	»	(79,87)
1901	»	79,26	»	(83,01)
1902	»	84,28	»	(88,08)

Uusien vakuutuksien ohella sopii myöskin ottaa puheeksi niiden välipuuhien määrät, jotka käyvät mitättömiksi muusta syystä kuin kuolemantapauksista tai vakuutusajan päättymisestä. Kun mitättömäksi tekemisten luku luonnon mukaisesti kasvaa samassa suhteessa kuin koko vakuutuskanta, voidaan parhaiten toisiinsa verrata eri yhtiöiden mitättömäksi tekemiset lausumalla kuinka monta prosenttia ne muodostavat yhtiön vakuutuskannasta vuoden alussa. Alla oleva taulu sisältää tällaisen laskun tulokset yhdeltätoista vuodelta.

Laitoksia.	Mitättömäksi tekemiset ovat % vakuutuskannasta vuoden alussa.										
	1892	1893	1894	1895	1896	1897	1898	1899	1900	1901	1902
Kotimaisia	5,9	6,5	5,9	3,8	3,7	3,2	3,4	3,8	3,6	4,0	4,2
Ulkomaisia	¹⁾ 5,4	11,1	8,0	7,4	4,9	4,6	5,6	5,6	6,4	4,4	4,6
<i>Erittäin:</i>											
Kaleva	5,4	5,9	4,9	3,1	3,2	3,1	4,0	4,4	3,8	4,9	5,2
Suomi	4,9	6,9	6,5	4,5	4,2	3,3	2,9	3,3	3,4	3,4	3,5
Ruotsalaisia yhtiöitä	7,3	6,2	6,4	5,3	3,8	3,8	4,8	4,9	4,8	4,3	4,0
Englantilaisia »	10,2	2,0	10,9	11,3	6,5	6,7	11,3	11,1	16,9	2,8	³⁾ 3,1
Saksalaisia »	1,4	10,3	10,4	5,8	3,4	4,3	5,2	5,1	5,0	³⁾ 3,0	2,4
Ranskalainen »	²⁾	43,9	19,1	13,7	10,9	9,1	10,9	6,0	13,9	8,8	12,2
Amerikalaisia »	16,6	7,1	5,6	13,8	7,3	4,7	3,0	5,9	4,3	3,8	5,0

Nämä luvut ilmaisevat yhtiöiden kykyä säilyttää kerran saatuja vakuutuksia ja valaisevat sen kautta puolestaan vakuutusten hankinnassa noudatettua vakavuutta. Toiselta puolen on luonnollista että vaikka yhtiö uusien vakuutuksien hankinnassa toimisikin tarpeellisella varovaisuudella, se ei sittenkään voisi välttää kaikkea muuta luopumista, kuin vakuutusvälipuheiden luonnollisesta loppumisesta aiheutuvaa. Kertomuksessaan N:o 4 vakuutusoloistamme vuotena 1895 on Herra T:ri Ramsay huomauttanut että 5 % pienempi luopumisumma voidaan katsoa sisältävän suurimmaksi osaksi ainoastaan välttämättömiä mitättömäksi tekemisiä. Ulkomaisista yhtiöistä ovat ruotsalaiset ainoat, joiden suomalaisessa vakuutuskannassa ilmenee luopumiseen nähden tasaisia ja tyydyttäviä lukuja. Viimeisinä vuosina ovat myöskin saksalaisten ja amerikalaisen yhtiöiden vastaavat luvut osottaneet vakaantumisen taipumusta, kun sitä vastoin englantilaisten ja ranskalaisten yhtiöiden luvut tuntuvasti vaihtelevat, pysytellen ylipäätään luonnottoman suurina. Tämä riippuu osaksi siitä, että näiden yhtiöiden suomalainen vakuutuskanta on niin pieni, että vähäisetkin eroavaisuudet huomattavasti siihen vaikuttavat.

Kotimaisia yhtiöitä koskevat luvut tosin käsittävät niiden koko liikettä, syystä ettei ole ollut mahdollista tässä kohden erottaa niiden ulkomaista liikettä eikä vastaanotettuja jälleenvakuutuksia, mutta koska nämä muodostavat niin pienen osan liikkeestä, eivät ne voi mainittavassa määrässä tulosta muuttaa.

¹⁾ Liian alhainen luku; puuttuu tietoja ranskalaisista yhtiöistä.

²⁾ Varmaa tiedonantoa puuttuu vuodelta 1892. Todennäköisesti melkoinen määrä.

³⁾ Tämä on luultavasti liian pieni, riippuen siitä että yksi yhtiö ei ole antanut mitään tietoja toimestaan.

Henkivakuutuksen kehitystä arvosteltaessa ansaitsee myöskin huomiota vakuutuskannan jakautuminen eri ryhmiin välipuheiden laatuun nähden. Eri vakuutusmuotojen osuuden vaihtelut koko vakuutuskantaan nähden kuvaavat osaksi yleisössä vallitsevaa makua, osaksi myöskin miten vakuuttajat yrittävät edistää jotakin määrättyä vakuutustapaa. Henkivakuutuksen vanhempina aikoina oli yksinkertainen vakuutus kuolemantapauksen varalle tavallisin, ja vakuutusmaksuja suoritettiin koko vakuutusaikana. Tätä perusmuotoa kehitettiin aikaa voittaen siten, että vakuutusmaksuja suoritetaan ainoastaan vakuutusvälipuhetta tehtäessä määrätyn ajan kuluessa, tahi että tämä maksu suoritetaan kerta kaikkiaan vakuutuksen astuessa voimaan. Myöhemmin ruvettiin käyttämään myöskin n. s. yhdistettyä pääoma- ja henkivakuutusta, jossa vakuutusyhtiö sitoutuu maksamaan vakuutussumman ennakolta sovittuna aikana tahi sitä ennen, jos vakuutettu kuolee. Näiden perusmuotojen alalla on sittemmin syntynyt lukuisa määrä toisintoja ja muodosteluja vakuutusmaksujen suoritustapaan ja pääoman maksamiseen nähden. Muista ilmaantuneista muodoista mainittakoon vielä vakuutus kahdelle hengelle, jossa vakuutussumma maksetaan niin pian kuin toinen vakuutetuista kuolee, sekä myötäjaisvakuutus, jossa vakuutussumma maksetaan, jos vakuutettu saavuttaa vakuutus sopimusta tehtäessä sovitun iän.

Suomalaisen vakuutuskannan jakautumisesta tässä mainittuihin välipuheen päämuotoihin on sinä aikana, jolloin järjestettyä vakuutus tilastoa on pidetty, annettu tietoja erityisessä taulussa (taulu 1, B¹). Käyttämällä siinä olevia lukuja saadaan seuraava yleiskatsaus vuosijaksolta 1892—1902.

Jouluk. 31. p. vuonna.	Kuoleman- tapausva- kuutus. <i>Smc.</i>	Yhdistetty vakuutus. <i>Smc.</i>	Vakuutus kahdelle hengelle ja muuta muo- toja. <i>Smc.</i>	Myötäjais- ja määräaikaan eräytyvät vakuutuk- set. <i>Smc.</i>	Erilaisia va- kuutuksia. <i>Smc.</i>	Summa ²). <i>Smc.</i>
1892	74,852,704	16,717,500	2,074,186	1,403,011	1,083,147	96,130,548
1893	80,840,567	19,848,441	4,944,816	1,733,686	2,088,357	109,455,867
1894	90,679,041	25,120,803	4,538,683	2,120,168	1,309,623	123,768,318
1895	94,618,181	32,640,152	6,059,563	2,997,491	1,164,709	137,480,096
1896	101,462,684	37,687,926	7,586,491	3,432,636	1,863,305	152,033,042
1897	107,174,012	44,212,904	8,384,005	3,804,063	2,535,611	166,110,595
1898	115,976,334	51,751,917	8,599,474	4,644,068	2,547,743	183,519,536
1899	119,701,134	59,330,772	7,645,095	3,428,928	3,633,946	194,239,875
1900	120,828,418	68,586,034	6,801,398	4,009,112	3,649,941	203,874,903
1901	122,604,522	76,901,258	7,066,317	4,447,375	3,740,236	214,759,708
1902	128,178,807	84,971,524	7,188,134	4,825,896	3,383,271	228,547,632

¹) Taulun viimeistä edellinen sarakke sisältää voittoon osattomia vakuutuksia, kun sitä vastoin kaikki kolmessa ensi sarakkeessa mainitut vakuutukset ovat voittoon osalliset. Neljännessä sarakkeessa mainitut myötäjais- ja määräaikaan eräytyvät vakuutukset ovat osaksi voittoon osalliset, osaksi eivät sitä ole.

²) Taulussa on otettu huomioon ainoastaan ne laitokset, joista on saatavana varmoja tietoja. Summien sarakkeessa ovat sen johdosta luvut vähän alemmat kuin koko vakuutuskantaa osottavat määrät tilaston taulusta 1, A.

Nämä luvut osottavat että vakuutuskannan suurimmaksi osaksi muodostavat kuolemantapaus- ja yhdistetyt henki- ja pääomavakuutukset, muiden muotojen ollessa vähempiarvoiset, joskin niiden osa ajanjakson kuluessa on melkoisesti kasvanut. Puheena olevat suhteet näkyvät selvästi seuraavista luvuista, jotka ilmaisevat kuinka monta prosenttia kukin puheenalainen ryhmä muodosta koko vakuutuskannasta taulussa mainittuun aikaan, sekä kuinka paljon kukin ryhmä on kasvanut otsakkeessa mainitun ajan kuluessa, lausuttuna prosentissa vuosijakson alkuvuonna olleesta määrästä.

V a k u u t u s t a p a .	%:ssa koko kannasta 31. p. jouluk.			Ryhmän kasvaminen.	
	1892	1897	1902	1892—97	1897—1902
Kuolemantapaus-vakuutukset	77,9	64,5	56,1	+ 43 %	+ 20 %
Yhdistetyt vakuutukset	17,4	26,7	37,2	+ 164 »	+ 92 »
Vakuutukset kahdelle hengelle ja muita muotoja	2,1	5,0	3,1	+ 304 »	— 14 »
Myötäjais- ja määräaikaan eräytyvät vakuutukset	1,5	2,3	2,1	+ 171 »	+ 27 »
Erlaisia vakuutuksia	1,1	1,5	1,5	+ 135 »	+ 34 »

Huomiota ansaitsee kuolemantapausvakuutusten määrän taipumus aleta koko vakuutuskantaan verraten. Tämä johtuu siitä, että yleisö saapi yhä täydellisemmän ja monipuolisemman käsityksen vakuutuksen tarkoituksesta ja merkityksestä. Vakuutuksen ottaja koetti aluksi valita etupäässä sellaista vakuutusmuotoa, joka vaati pienimmän mahdollisen vuotuisen vakuutusmaksun. Tämän vaatimuksen täyttää ylipäätää yksinkertainen kuolemantapausvakuutus. Yhteiskuntaelämän monellinen pääomansuojan tahi pääomantakuun tarve määräikänä, määräaikana tai määrättyyn tarkoitukseen on sitten aikaa voittaen saattanut vakuutuksen ottajia yhä enemmän kääntämään huomiotaan muihinkin vakuutuksen muotoihin.

Yksinkertaisessa kuolemantapausten varalta tehdyssä vakuutuksessa käytetään vakuutusmaksujen suorittamisessa myöskin luktuisia eri muotoja, joita sopii luokitella seuraaviin päämuotoihin: vakuutusmaksu suoritetaan vakuutetun koko elinaikana, edeltäkäs määrätyn ajan kuluessa tahi kerta kaikkiaan. Alla olevat luvut osottavat miten kuolemantapaus-vakuutukset jakaantuivat puheena oleviin ryhmiin vuosien 1892, 1897 ja 1902 lopussa.

Vakuutusmaksun suoritus.	Kanta joulukuun 31. p.			Prosenttia vakuutuskanasta joulukuun 31. p.		
	1892	1897	1902	1892	1897	1902
Koko elinaikana	52,003,457	65,906,686	71,789,258	69,5 %	61,5 %	56,0 %
Rajoitettuna aikana	19,058,513	33,377,832	40,089,100	25,5 »	31,1 »	31,3 »
Kerta kaikkiaan ¹⁾	3,790,734	7,889,494	16,300,449	5,0 »	7,4 »	12,7 «
Summa	74,852,704	107,174,012	128,178,807	—	—	—

Näistäkin luvuista huomataan että yksinkertaisin ja pienintä vuosimaksua vaativa muoto on askel askeleelta luovuttanut sijaa niille vakuutusvali-puheen muodoille, jotka eivät yksinomaan tarkoita kuolemantapausvakuutuk-sen hankkimista mahdollisesti pienimmällä vuosimaksulla.

Ne vakuutusmuodot, jotka eri yhtiöissä joutuvat käytäntöön, riippuvat tietysti jossakin määrin, eikä vallon pienessäkään siitä, mihin kukin yhtiö asiamiestensä kautta koettaa neuvoa ja ohjata vakuutuksia ottavaa yleisöä. Mutta samalla viittaa kuitenkin puheena olevien kymmenen vuoden aikana tapahtunut kehitys selvään siihen, että vakuutusta aletaan yhä enemmän käyt-tämään erilaatuisten taloudellisten tarpeiden tyydyttämiseen.

Suuremmissa määrässä kuin puhtaan henkivakuutuksen alalla ovat kotimaiset yhtiöt edistyneet ulkomaisiin kilpailijoihinsa verraten *korkovakuu-tuksen* alalla. Tämä käy selville seuraavasta yhteenvedosta, joka näyttää suo-malaiseen vakuutuskantaan kuuluvien vakuutettujen korkojen määrän niiden vuosien lopussa, joista järjestetty vakuutustilasto on olemassa.

Jouluk. 31. p:nä vuonna.	Vakuutettuja korkoja.		Yhteensä.
	suomalaisilla yhtiöillä.	ulkomaisilla yhtiöillä.	
1892	200,418	16,029	216,447
1893	232,717	39,646	272,363
1894	273,927	40,938	314,865
1895	312,354	40,528	352,882
1896	366,688	40,745	407,433
1897	385,032	40,873	425,905
1898	430,577	39,176	469,753
1899	447,988	44,712	492,700
1900	461,581	51,726	513,307
1901	487,485	57,889	545,374
1902	520,644	60,955	581,599

¹⁾ Siihen luettuna myöskin vakuutusmaksuista vapaat vakuutukset, kuten esim. va-paakirjat.

Samalla kun suomalaisissa yhtiöissä vakuutettujen korkojen määrä pysyvästi on kasvanut, ei ulkomaisissa laitoksissa ole vuosina 1893—1899 tapahtunut mainittavaa muutosta, mutta sen jälkeen on viimeksi mainituissa yhtiöissä vakuutettujen korkojen summa alkanut vähäsen kasvaa. Kotimaisten yhtiöiden korkovakuutus oli 1902 vuoden lopussa 89,5 % koko vakuutusmäärästä ja ulkomaisten yhtiöiden 10,5 %.

Edellisessä esitetyistä luvuista nähdään että kotimaiset yhtiöt ovat henkivakuutuksen alalla saavuttaneet vuosi vuodelta kasvavan merkityksen. Tämä on sitä enemmän huomiota ansaitsevaa, kun se on saavutettu mitä vapaimmassa kilpailussa niiden laitosten kanssa, jotka eivät ole suomalaisia. Venäläiset yhtiöt ovat näet ilman erityistä lupaa siihen hakemattakin oikeutetut tässä maassa perustamaan asioimistoja. Samallaista etua nauttivat kaikki ulkomaiset yhtiöt 1892 vuoden alkuun saakka, jolloin muutamia edellytyksiä näiden toimintaan nähden astui voimaan. Nämä rajoitukset eivät kuitenkaan ole sitä laatua, että ne sulkisivat vakavaraisilta yhtiöiltä suomalaiset työmaat, sillä oikeus asioimiston perustamiseen maahan voidaan myöntää jokaiselle teknillisesti oikeille perusteille rakennetulle laitokselle, joka viiden vuoden ajan on toiminut kotimaassaan, saamatta muistutusta asianomaisen viranomaisen puolelta, ja joka sitoutuu oikeuskysymyksissä alistumaan suomalaisen tuomioistuimen päätöksen alle sekä myöskin alistamaan liikkeensä valtion asettaman julkisuuteen perustuvan tarkastuksen alaiseksi.

Itse asiassa ovat ulkomaiset vakuutuksen antajat käyttäneet tätä toimintavapautta runsaassa määrässä. Niin ollen ei yleisöltä puutu tilaisuutta löytää vakuutuksenantajia, vaan on sillä kussakin vakuutusmuodossa käytettävänä runsas valikoima vakuutustariffeja, keskenään verrattaviksi vakuutusmaksujen suuruuteen ja voittoetuksiin nähden. Ja kun vakuutuksen antajat, paitsi Suomea, edustavat 6 eri kansallisuutta, voidaan tyydyttää mitä erilaisimpia toivomuksia siihen maahankin nähden, johon vakuutusmaksussa oleva pääomansijoitus tahdotaan tehdä.

Alla esitetään kuinka paljon vakuutusmaksut ovat olleet suoritettuja vakuutussummia suuremmat. Ulkomaisten yhtiöiden vakuutusmaksuista on sitä paitsi vähennetty maahan jäävät asioimiskustannukset. Yhdenmukaisuuden saavuttamiseksi on kotimaisten yhtiöiden vakuutusmaksuista myöskin vähennetty asioimiskustannukset ja lääkärin palkkiot.

	Kotimaiset yhtiöt.	Ulkomaiset yhtiöt.
1892	<i>Smc.</i> 1,188,862	<i>Smc.</i> 536,523
1893	» 1,593,199	» 756,220
1894	» 1,672,011	» 907,105
1895	» 2,110,522	» 876,437
1896	» 2,312,803	» 644,519
1897	» 2,690,962	» 1,153,057
1898	» 3,151,442	» 985,325
1899	» 3,056,533	» 789,418
1900	» 2,971,272	» 945,048
1901	» 3,014,858	» 561,648
1902	» 4,175,868	» 871,205

Joskin näitä summia täytyy jonkun määrin supistaa niiden määrien takia, joita on maksettu voittoosuutena vakuutetuille ja vakuutuskirjain takaisin ostosta, pysyy kuitenkin tosiasiana, että henkivakuutuksen takia on puheena olevana aikana viety maasta noin 9 miljoonaa markkaa, ja että kotimaiset yhtiöt saman ajan kuluessa ovat vetäneet puoleensa lähes 28 miljoonaa markkaan nousevan pääomasäästön.

Henkivakuutusyhtiön vakuutusrahasto muodostaa yhtiön säästön suurimman erän, ja siis tämä sopii verrattain hyvin ilmaisemaan sen pääoman suuruutta, minkä yhtiö saattaa asettaa yleiseen rahaliikkeeseen. Alla olevat luvut osottavat kotimaisten yhtiöiden vakuutusrahastojen summan vuoden lopussa, jälleenvakuutuksille sattuva osa poisluettuna:

	Vakuutusrahasto vuoden lopussa.	Lisäys vuoden kuluessa.
1892	<i>Smc.</i> 7,866,708	<i>Smc.</i> 1,139,403
1893	» 9,306,650	» 1,439,942
1894	» 11,002,460	» 1,695,810
1895	» 13,114,687	» 2,112,227
1896	» 15,533,932	» 2,419,245
1897	» 18,001,980	» 2,468,048
1898	» 20,950,625	» 2,948,645
1899	» 23,730,005	» 2,779,380
1900	» 26,857,362	» 3,127,357
1901	» 30,225,601	» 3,368,239
1902	» 34,531,412	» 4,305,811

Vastaavia täysin luotettavia tietoja ei ole voitu saada ulkomaisista yhtiöistä. Muutamat niistä ovat kokonaan kieltäneet sellaisia antamasta sillä

perustuksella, että ne eivät erittäin laske suomalaisten vakuutusten varalle sattuvaa vakuutusrahaston säästöä. Saatavina olevien 2, B taulussa esitettyjen lukujen avulla sekä epäsuorasti arvioimalla niitä eria, jotka tässä kohden tulevat niiden yhtiöiden varalle, joista suoranaisia tietoja ei ole saatu, voidaan kumminkin joltisellakin tarkkuudella ilmaista ulkomaisten yhtiöiden yhteenlaskettu vakuutusrahasto.

Tämänkaltainen laskelma on tehty v. 1902 varten samoin kuin ennen vuosien 1899 ja 1901 varalle, ja on siten saatu seuraavat luvut, jotka pikemmin ovat liian pieniksi kuin liian suuriksi arvioidut.

	Vakuutusrahasto vuoden lopussa.
1899	<i>Smk.</i> 12,500,000
1900	» 12,800,000
1901	» 13,800,000
1902	» 14,300,000

Suomalaisten yhtiöiden, *Kalevan* ja *Suomen*, erityisten asioimistojen kautta Ruotsissa ja Norjassa päättämien vakuutusten määrän joulukuun 31. päivänä 1902 ilmaisevat seuraavat luvut:

	Kalevala Ruotsissa.	Suomi Ruotsissa ja Norjassa.
Henki- ja pääomavakuutuksia . . .	Kr. 30,000	1,064,735
Myötäjaisvakuutuksia	» 3,070	82,597
Korkovakuutuksia	» —	94,404

Henkivakuutusoloja koskevista *tilastollisista tauluista*, jotka liittyvät tähän kertomukseen, on neljä (1, A—C ja 2) omistettu Suomenmaan henkivakuutukselle ja kahdeksan (3, A—C, 4—8) valaisee eri yhtiöiden kokonaisliikettä.

Ensinnä on kolme taulua, 1, A—C, joilla on yhteisenä otsakirjoituksena *Suomen vakuutuskanta vuonna 1902*. Taulussa 1, A annetaan yleiskatsaus henki- ja pääomavakuutukseen, siihen luettuna myötäjaisvakuutus, mainittuna vuonna. Lisäyksenä tähän tauluun liitetään taulu 1, B, joka osottaa kuinka Suomen vakuutuskanta jakautui eri vakuutuslajeihin jouluk. 31. p. 1902. Taulussa 1, C tehdään selkoa korkovakuutuksien määrästä ja laadusta.

Tauluihin 1, A ja 1, C on otettu sekä kotimaisten yhtiöiden koko vakuutuskanta että ne vastuut, joita on vastaanotettu suoraan ulkomailta tai jälleenvakuutuksina muilta laitoksilta. Jos viimeksi mainitut erät vähennetään koko vastuusta, saadaan näiden yhtiöiden vakuutuskanta Suomessa. Tämä lasku onkin tauluissa suoritettu. Kun maassa toimivat ulkomaiset vakuutuslaitokset takäläisten asiomistojensa kautta myöntävät ainoastaan suoranaisia vakuutuksia, ei samanlainen vähennys ole tarpeen niistä luvuista, jotka osottavat näiden laitosten takäläisiä vastuusummia.

Suomesta saadut vakuutusmaksut ja täällä suoritettut vakuutukset nousivat vuonna 1902 seuraaviin määriin, joista tiedot tavataan 1, A taulun 7. ja 8. sarakkeessa sekä 1, C taulun 6. ja 7. sarakkeessa.

Kotimaiset yhtiöt: henkivak. maksuja	<i>Smf.</i>	6,407,025: 22	
korkov. »	»	285,444: 01	6,692,469: 23
Ulkomaiset yhtiöt: henkivak. »	»	2,228,904: 48	
korkovak. »	»	33,163: 18	2,262,067: 66
		<hr/>	
	Yhteensä <i>Smf.</i>	8,954,536: 89	
Kotimaiset yhtiöt: suoritettuja vakuut.	<i>Smf.</i>	1,442,001: 08	
maksettuja korkoja	»	342,868: 44	1,784,869: 52
Ulkomaiset yhtiöt: suoritettuja vakuut.	»	1,120,920: 99	
maksettuja korkoja	»	3,242: 66	1,124,163: 65
		<hr/>	
	Yhteensä <i>Smf.</i>	2,909,033: 17	

Huomattava on että tässä yhteensovittelussa on otettu varteen ainoastaan sellaiset vakuutussuoritukset, jotka ovat johtuneet kuolemantapauksista tai vakuutusajan päättymisestä, jota vastoin takaisinostot ovat jätetyt laskusta pois. Kotimaisten yhtiöiden luvut koskevat niiden koko liikettä, josta syystä ne ovat puhtaasti suomalaisten vakuutuksien vastaavia lukuja vähän korkeammat. — Käyttämällä eri laitosten takäläisiä 2. taulussa esitettyjä liikekustannuksia saadaan seuraava yleiskatsaus, josta nähdään missä suhteessa ulkomaisten yhtiöiden täällä kantamat vakuutusmaksut ovat niihin varoihin, joita on voitu lähettää pääkonttoreihin.

Kannettuja vakuutusmaksuja	<i>Smf.</i>	2,262,067: 66
Maksettuja pääomia ja korkoja	<i>Smf.</i>	1,124,163: 65
Pääasioimiston kuluja	»	266,698: 61
		<hr/>
	Vakuutusmaksujen ylijäämä <i>Smf.</i>	871,205: 40

Vaikka 2. taulun 6. sarakkeessa tarvittavia tietoja ulkomaisten yhtiöiden vakuutusrahastosta suomalaisten vakuutusten varalle on voitu saada ainoas-

taan muutamilta yhtiöiltä, eivät siinä tavattavat luvut ole merkitystä vailla, kun on arvosteltava kotimaisessa tai ulkomaisessa yhtiössä hankittujen henkivakuutusten kansantaloudellinen merkitys.

Seuraavat taulut 3—8 koskevat *laitosten koko liikettä*, ja tahdotaan niissä antaa maassamme työskentelevien henkivakuutusyhtiöiden koko toiminnan ja tilan arvostelemiseksi tarpeelliset tärkeimmät tiedot. Taulu 3, *A* osottaa koko vakuutuskannan jouluk. 31. p. 1902, myötäjaisvakuutukset siihen luettuina. Kun henkivakuutuslaitoksen kokoomat rahastot suorastaan riippuvat yhtiön omasta vastuusta, on vakuutussummista vähennetty jälleenvakuuttajille luovutetut määrät, joten vastuun suhde varoihin esiintyy selvemmin. Eri sarakkeessa mainitaan jälleenvakuutetut määrät. Omien vastuusummien rinnalla mainitaan vihdoin niitä vastaava vakuutusrahasto eli vakuutusmaksureservi, vakuutusmaksusiirto siihen luettuna. Taulu 3, *B* osottaa pääomavakuutuksen jakautumista eri pääryhmiin; tässäkin ovat jälleenvakuutukset jätetyt syrjään. On huomattava että 5. sarakkeessa tavattavat vakuutukset, joilla ei ole oikeutta voittoosuuteen, enimmäten ovat lyhytaikaisia tahi määräaikana selvitettäviä vakuutuksia, myötäjaisvakuutuksia tahi muita erikoisluonteisia välipuheita. Eri sarakkeissa mainitaan sitten vuoden vakuutusmaksutulot, joista on vähennetty jälleenvakuuttajille menevä osa, sekä vihdoin suoritetuista vakuutuksista maksetut pääomat, joihin ei kuitenkaan ole luettu takaisinostojen määriä eikä muita ennen aikaa puretuista vakuutusvälipuheista johtuneita suorituksia. — Taulu 3, *C* kuvaa maassa toimivien laitosten korkovaakuutusten laajuutta ja on järjestetty pääasiallisesti samalla tapaa kuin taulut 3, *A* ja *B*. — Osottamaan mistä syistä vakuutuksenottajat eroavat laitoksesta, jonka kanssa ovat tehneet vakuutusvälipuheen, on 4. taulu laadittu. Kun tässä on ensi sijassa otettava varteen pääomavakuutukset kuolemantapauksen varalle, ovat myötäjais-, lyhytaikaiset- ja muut erikoisluonteiset vakuutukset jätetyt taulusta pois, jonka kautta myöskin saavutetaan mahdollisen suuri yhdenmukaisuus eri yhtiöiden kesken. Jotta voitaisiin arvostella tässä taulussa olevain summain suhdetta kuolemantapauksen varalle tehtyjen pääomavakuutuksien koko kantaan, on tämän keskiarvo vuodelta 1902 tauluun otettu. — Taulu 5 valaisee osakkeenomistajain ja vakuutettujen suhdetta voittoa jaettaessa, sekä myöskin kuluneen vuoden kustannusten suhdetta vuoden vakuutusmaksutuloihin. Mitä edelliseen seikkaan tulee, on huomattava että täysin valaisevia ja verrattaviksi kelpaavia lukuja ei ole voitu saada, koska taulussa olevat, eri yhtiöitä koskevat luvut perustuvat melkoisesti erilaisiin voitonlaskemisjärjestelmiin. Mainittakoon myöskin että muutamien laitosten toimi käsittää, paitsi henkivakuutusta, myöskin muita vakuutuslajeja, jotka ovat tuottaneet voittoa osakkeenomistajille, joten näiden osingot näyttävät suurilta henkivakuutusosaston vakuutuksenottajain voittoosuuksiin verrattuina. Eikä ole ollut mah-

dollista erotella osakkeenomistajain eri vakuutuslajeista johtuvaa voittoa. Tauluun liittyvissä eri muistutuksissa mainitaan mitkä laitokset harjoittavat yhdistettyä liikettä, ja viitataan joka kerta näitä muita vakuutuslajeja koskeviin erityisselvityksiin.

Viimeksi mainitussa taulussa tavataan myöskin vakuutusmaksujen ja vuoden kustannusten summat sekä jälkimäiset lausuttuina prosentteina edellisistä. Tässä on kuitenkin huomattava ettei näitä prosenttilukuja voida sinänsä käyttää yleisenä mittakaavana, jos tahtoo arvostella onko jonkun yhtiön hallinnossa noudatettu enemmän tahi vähemmän säästäväisyyttä. Oikean kuvan saamiseksi tässä kohden on otettava huomioon muutamia muitakin seikkoja, kuten esim. vuoden kuluessa vastaanotettujen uusien vakuutuksien määrä ja näiden varalle sattuva osa vuoden vakuutusmaksuista, yhtiön ikä j. n. e. Vakuutusmaksusta tarvitaan näet ensimmäisenä vuonna lääkärinpalkkioon, asiamiesprovisioonin y. m. paljon enemmän kuin mitä seuraavina vuosina siitä on käytettävä juoksevien hallintokustannusten peittämiseen. Tästä johtuu että, jos kahden yhtiön vakuutusmaksutulot jonakin vuonna ovat nousseet esim. samaan määrään, mutta toisessa yhtiössä paljon suurempi osa tästä vakuutusmaksusta sattuu kuluvan vuoden aikana otettujen uusien vakuutuksien varalle kuin toisessa yhtiössä, se yhtiö, joka on ripeästi toiminut vakuutuskantansa suurentamiseksi, saisi suurempia hallintokustannuksia kuin toinen yhtiö, jos juoksevat hallintokustannukset muuten olisivat verrattain samankokoiset.

Vakuutusmaksujen laskemisen vakuutusteknisestä perusteesta annetaan 6. taulussa erityisiä tietoja sekä näiden toteutumisesta käytännössä. Kunkin laitoksen hyväksymän ja nyt noudatettavan kuolevaisuustaulun ja korkokannan oheen on pantu ne luvut, jotka osottavat koottujen pääomien todellista korkokasvua sekä suhdetta selvitettyjen vakuutusten nojalla tapahtuneiden pääomansuoritusten ja kuolevaisuustaulun mukaan odotettujen suoritusten välillä.

Laitosten voitto- ja tappiotileille vuodelta 1902 on 7. taulu omistettu, ja 8. taulu laitosten bilanssille jouluk. 31. p:ltä 1902. Edelliset koskevat yksinomaan kunkin laitoksen henkivakuutusliikettä, mutta muitakin vakuutuslajeja harjoittavain yhtiöiden bilanssit käsittävät koko liikkeen. Useampia vakuutuslajeja harjoittavain laitosten bilanssissa eivät voitto- ja tappiolaskelman loppusummat tietysti vastaa 7. taulussa olevia loppusummia, jotka koskevat ainoastaan henkivakuutusta. Näissä bilansseissa tavataan melkoisia määriä otsakirjoituksella »erikoisrahastoja», johon erään on luettu mainittua laajaperäisempää liikettä varten muodostetut vara- ja vakuutusrahastot.

Varsinaisien henkivakuutusyhtiöiden rinnalla toimii maassa neljä *elin-*
korke- ja *pääomanvakuutuslaitosta*, joista „*Korke- ja pääomamuodostuslaitos Turussa*“, on asetettu vakuutustarkastelijan valvonnan alaiseksi helmikuun 14. p. 1901. Tekemän pyynnön johdosta ovat muutkin edellä mainitut laitokset jättäneet vakuutustarkastelijan käytettäväksi vuosikertomuksensa vuodelta 1902. Alla esitetään näistä muutamia laitosten liikettä ja asemaa valaisevia lukuja.

Näitä laitoksia ei voida lukea varsinaisiin henkivakuutuslaitoksiin, sillä ne eivät nojaa toimintaansa määrättyihin vakuutusmaksuihin, eivätkä sitoudu minkään edeltäkäs in sovitun rahasumman maksamiseen. Ne ovat pikemmin luonteeltaan luettavat säästökassoihin, joskin tallettaja, määrättyssä järjestyksessä perimällä muita tallettajia, voi saada jotakin kuolevaisuussuhteista riippuvaa säästönsä lisäystä.

L a i t o s.	T u l l o j a.						M e n o j a.					
	Pääomamuutosten		Nostettuja korkoja.		Muita tuloja.		Pääomamaksu.	Eihin-korkoa.	Takaisten maksettu kuoleman takia.	Hoito kussannuksia.	Muita menoja.	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
Turun elinkorkolaitos	—	41,787 88	320,744 28	960 67	—	153,466 92	11,208 —	17,412 98	—	—	108 29	
Helsingin pääoma ja elinkorkovak. laitos	42,770 —	15,550 —	71,318 16	599 65	73,901 26	8,265 38	sub. 5 —	5,386 20	—	—	—	
Vaasan elinkorko- ja pääoma vak. laitos	8,596 —	sub. 1 —	29,886 48	340 54	26,146 —	597 74	2,813 05	3,355 50	—	—	—	
Korko ja pääomavakuutus laitos Turussa	8,756 —	sub. 1 —	49,063 81	148 32	24,670 82	1,709 64	487 —	4,548 08	—	—	220 —	

L a i t o s.	A k t i v a.						P a s s i v a.								
	Säästöpankin rahastot		Vara-rahasto.		Nostamatta olevia varoja.		Muita rahastoja.		Yhteensä.		Lainoja.	Pankissa ja kassaa.	Maksamattomia kor-koja.	Kalustoa.	Yhteensä.
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11				
Turun elinkorkolaitos	—	5,034,437 01	559,381 89	178,772 11	—	5,772,591 01	5,486,237 28	269,914 53	14,381 75	2,057 45	5,772,591 01	—	—	—	—
Helsingin pääoma- ja elinkorkovak. laitos	963,069 75	113,907 02	53,603 44	19,154 03	147,877 89	1,297,612 13	1,211,600 —	75,857 68	9,563 50	590 95	1,297,612 13	—	—	—	—
Vaasan elinkorko- ja pääomavak. laitos	552,124 52	9,291 47	7,491 73	19,640 43	—	588,548 15	550,836 —	30,986 86	6,725 29	—	588,548 15	—	—	—	—
Korko- ja pääomavakuutus laitos Turussa	830,773 24	13,961 51	1,485 75	2,800 60	25,554 22	874,575 32	804,549 85	59,176 68	9,748 79	1,100 —	874,575 32	—	—	—	—
Yhteensä	2,345,967 51	5,171,597 01	621,962 81	220,367 17	173,432 11	8,533,326 61	8,053,223 13	435,955 75	40,419 33	3,748 40	8,533,326 61	—	—	—	—

II. Tapaturmavakuutus.

A. Työväenvakuutus lain mukaan joulukuun 5. p:ltä 1895. Ne laitokset, jotka antavat vakuutuksia lain mukaan joulukuun 5. p:ltä 1895, koskeva työnantajan vastuunalaisuutta työntekijää kohtaavasta ruumiinvammasta, ovat lueteltuina seuraavalla sivulla. Paitsi näitä on »Rakennustyöntekijäin Tapaturmavakuutusyhtiö» lokakuun 12. p:nä 1900 saanut oikeuden harjoittaa puheena olevaa vakuutusliikettä, mutta yhtiö ei aijo tätä oikeutta hyväkseen käyttää. *Keskinäiset* yhtiöt rajoittavat toimintansa laissa säädetyn pakollisen vakuutuksen antamiseen, eli siis sellaisen vuotuisen vahingonkorvauksen turvaamiseen, joka tapaturman johdosta, mistä seurauksena on vahingoittuneen työntekijän työkyvyn ainainen menettäminen tai vähentyminen (invaliditeetti), on annettava hänelle itselleen ja, jos tapaturmasta on seurauksena ollut kuolema, hänen leskelleen ja 15 vuotta nuoremmille lapsilleen. Paitsi tämän laatusia vakuutuksia vastaanottavat *osakeyhtiöt* myöskin sellaisia, jotka käsittävät työnantajan velvollisuuden antaa vahingoittuneelle työntekijälle vahingonkorvausta, kun tapaturmasta on seurauksena ainoastaan ohimenevä työkyvyttömyys. Tämä vastuunalaisuus ei ole pakosta vakuutuksen kautta turvattava, vaan työnantajalla on oikeus itse ilman välittäjää suorittaa sen aiheuttamia vahingonkorvauksia. Vuonna 1902 toukok. 30. päivänä on Turun Työväentapaturmavakuutusyhtiö saanut vahvistetuksi sääntömuutoksen, jonka nojalla yhtiö on oikeutettu viimeksi mainittua vakuutusmuotoakin käyttämään.

Yhdeksän eri toiminimeä on itselleen hankkinut laissa erityisiä tapauksia varten myönnetyn vapautuksen vakuutusvelvollisuudesta, asettamalla määrätyn takuusumman ja sitoutumalla sellaisissa tapauksissa, milloin tapaturman seurauksena on vuotuisen vahingonkorvauksen antamisen velvollisuus, ostamaan vastaava elinkorko kotimaisesta elinkorkolaitoksesta. Puheena oleva oikeus myönnetään kolmeksi vuodeksi, ja on kolmelle toiminimelle myönnetty oikeus 1901 vuoden alusta kulunut umpeen, koska siihen ei ole uudistusta pyydetty, joten 1902 vuoden alussa kuudella toiminimellä oli tämä oikeus. Sen lisäksi on vielä yhden toiminimen oikeus loppunut 1902 vuoden aikana. Nämä toiminimet luetellaan 24. sivulla, ja ilmoitetaan myöskin niiden asettamat takuusumat. Samoin luetellaan erikseen ne toiminimet, joiden oikeudet ovat tässä kohden loppuneet.

Tässä mainittujen elinkorkojen ostoa varten, mikä myöskin on sellaisen ulkomaisen yhtiön velvollisuus, joka itselleen on hankkinut oikeuden ottaa vakuutuksia lain mukaan joulukuun 5. p:ltä 1895, perustettiin v. 1897 Helsingissä osakeyhtiö *Securitas*, jonka toiminta siis on yhteydessä tapaturmavakuutusyhtiöiden kanssa.

Laitokset vakuutuksen myöntämistä varten lain mukaan jouluk. 5. p:ltä 1895.	Senatin lupapäätös annettu.	Asiamies.	Elinkoron suorittamisen toimittaja:
Suomalaisia yhtiöitä.			
a) Keskinäisiä yhtiöitä.			
Rautatehtaiden tapaturmavakuutusyhtiö	18 ²¹ / ₆ 97	Hra Harald Bengelsdorff, H:ki	Yhtiö itse.
Suomen sahanomistajain työväen tapaturmavak.-yhtiö. . .	18 ¹⁵ / ₇ 97	» K. W. Saurén, »	»
Suomen paperiteollisuuden tapaturmavakuutusyhtiö	18 ¹⁴ / ₁₀ 97	» » »	»
Konepajain tapaturmavakuutusyhtiö	18 ¹⁸ / ₁₁ 97	» Harald Bengelsdorff, »	»
Lasitehtaiden tapaturmavakuutusyhtiö	18 ¹⁸ / ₁₁ 97	» » »	»
Turun työväentapaturmavakuutusyhtiö	18 ² / ₁₂ 97	» K. J. Hartman, Turku	»
b) Osakeyhtiöitä.			
Patria	18 ⁹ / ₉ 97	Pääkonttori Helsingissä.	»
Kullervo	18 ²² / ₆ 97	» »	»
Venäläisiä yhtiöitä.			
Pomoschtsch	18 ⁹ / ₁₂ 97	Hra F. H. Paersch, H:ki	Kaleva.
Rossija	18 ³ / ₂ 98	» A. Goldbeck-Löwe, »	»
Ensimmäinen venäläinen vakuutusyhtiö vuodelta 1827.	18 ⁹ / ₁₂ 98	» W. Stenberg, »	Securitas.
Sveitsiläinen yhtiö.			
Schweizerische Unfall-Versicherungs-Aktiengesellschaft in Winterthur	18 ¹² / ₆ 98	» Ad Pantaenius, »	»

Toiminimet, jotka nauttivat vapautusta pakollisesta vakuutuksesta.	Senaatin päätös päivätty.		Takuusumma <i>Smk.</i>	Elinkorko ostetaan yhtiöltä:
	Ensi kerta.	Uudistettu.		
Tampereen Pellava- ja Rautateollisuusosakeyhtiö	18 ²⁶ / ₁₁ 97	19 ²⁶ / ₁₀ 00	25,000	Securitas.
Tervakosken Osakeyhtiö	18 ²¹ / ₁ 98	19 ⁷ / ₂ 01	10,000	»
Forssan Osakeyhtiö	18 ²¹ / ₁ 98	19 ⁶ / ₁₂ 00	18,000	»
Suomen Forciitti Dynamiitti Osakeyhtiö	18 ³ / ₁₁ 98	19 ⁸ / ₈ 01	10,000	Ei ole määrätty.
Åström Veljesten Osakeyhtiö	19 ¹ / ₁₁ 01	—	10,000	Securitas.

Seuraavien toiminimien oikeudet ovat loppuneet:

	Oikeus	
	myönnetty.	kesti vuosina.
Osakeyhtiö P. Sinebryhoff	18 ²⁶ / ₁₁ 97	1898—1900
Kaukaan tehdas	18 ²¹ / ₁ 98	1898—1900
E. Kjöllerefeldtin tupakkatehtaan työntekijät	18 ²⁷ / ₁ 98	1898—1900
Vakuutusyhtiö Suomi, erityisiä rakennustöitä varten Helsingissä	18 ¹⁴ / ₆ 99	1899—1902

Tammikuun 23. päivänä 1902 annetun lain kautta, laivanisännän vastuunalaisuudesta merimiestä palveluksessaan kohtaavasta ruumiinvammasta, mikä laki astui voimaan maaliskuun 1. päivänä 1903, säädetään että joulukuun 5. päivänä 1895 annetun lain määräykset työnantajan vastuunalaisuudesta työntekijää kohtaavasta ruumiinvammasta, mikäli ne koskevat tapaturmia, joista on seurauksena työkyvyn ainaiseksi menettäminen tai vähentäminen (invaliditeetti) tai siihen verrattava tauti, tai vahingoittuneen kuolema, ulotetaan myöskin henkilöön, joka kuuluu tutkinnonkäyneen päällikön kuljetettavan suomalaisen laivan miehistöön.

Korvausvelvollisuus ei koske sellaista ruumiinvammaa, jota on tahallisesti tai törkeän huolimattomuuden kautta saanut aikaan vahingoittanut itse tai

tahallisesti henkilö, jonka käskyjä vahingoittunut ei ole ollut velvollinen palveluksessa noudattamaan, eikä myöskään vammaa, joka on kohdannut merimiestä, kun hän palveluslomaa nauttiessaan tahliluvatta on poistunut laivasta.

Laivanisännän tulee turvata hänen laivassaan palvelevan miehistön oikeus vahingon korvaukseen ottamalla vakuutus erityisesti tätä varten perustettavassa keskinäisessä tapaturmavakuutuslaitoksessa.

Se oikeus vahingonkorvaukseen, mikä on tapaturman kautta kuolleen merimiehen leskellä ja lapsilla myönnetään kadonneenkin merimiehen leskelle ja lapsille, ellei hänestä eikä siitä laivasta, jossa hän viimeksi on palvellut, ole saatu mitään tietoja kahta vertaa niin pitkässä ajassa kuin kesäkuun 9. päivänä 1873 annetussa Merilaisissa on säädetty oikeudesta vakuutuksenantajalle luovuttaa sellaisia vakuutettuja esineitä, joista ei ole saatu mitään tietoja, sekä myöskin siinä tapauksessa että laiva on joutunut haaksirikkoon eikä luotettavaa tietoa siitä, että kadonnut elää, ole saapunut yhdessä vuodessa mainitusta tapauksesta lukien. Vahingonkorvaus luetaan näissä tapauksissa siitä päivästä, jolloin laiva joutui haaksirikkoon, tahi johon sitä koskevat viimeiset tiedot ulottuvat.

Edellämainittuun lakiin liittyy Suomen merimiesten tapaturmavakuutuslaitoksen ohjesäännöt, joista tässä alla myöskin mainitaan muutamia pääkohtia.

Osakkaan maksettava vuotuinen vakuutusmaksu sekä ylipäätään hänen vastuunalaisuutensa vakuutuslaitokseen nähden määrätään sen aluksen nettorekisteritonniassa ilmoitetun kantavuuden mukaan, jonka miehistölle vakuutus otetaan, eri tavalla höyrylaivoilla ja purjelaivoilla. Mainittua vakuutusmaksua ja vastuunalaisuutta laskiessa ovat seuraavat määräykset noudatettavat:

a) *Höyrylaivat.* Alimpaan vastuuluokkaan luetaan höyrylaivat, jotka kantavat enintään sata tonnia. Isommille, enintään tuhat tonnia kantaville höyrylaivoille lisätään jokaiselta täydeltä tai aletulta sadalta tonnilta yksi kolmannes alimman luokan vastuusta, yksikkönä käytettynä. Päälle tuhat tonnia kantaville laivoille lisätään tälle tonniluvulle laskettuun vastuuhun jokaista tuhannen yli menevää täyttä tai alotettua sataa tonnia kohti yksi kuudennes mainitusta vastuuyksiköstä.

b) *Purjelaivat.* Alimpaan vastuuluokkaan luetaan enintään kaksisataa tonnia kantavat purjelaivat. Enemmän kantaville purjelaivoille lisätään jokaista kahdensadan tonnin yli menevää täyttä tai alotettua sataa tonnia kohti yksi kuudennes alimman luokan vastuuyksiköstä.

Aluksen pääloukkaan nähden on varteenotettava että purjelaivojen vastuuyksikkö on 50 % suurempi kuin höyrylaivojen.

Jos harkitaan että laivojen vahingonvaarajako näiden laatuun, väylään tai purjehdusaikaan nähden aiheuttaisi erilaista vastuuta samanlaatuksille

ja saman verran kantaville laivoille, voidaan tämänmukaisesti korottaa suu-
remman vahingonvaaran alaisten laivojen vastuuluku. Tämänkaltaiseen vas-
tuiden luokitteluun ei laitos vielä ole ryhtynyt, ennenkuin omastakin maasta
saatava kokemus voi tässä kohden antaa tarpeellisia ohjeita.

Osakkaan maksut laitokseen ovat:

a) *ennakkovakuutusmaksu*, joka suoritetaan ensi kerta kolmenkymmenen
päivän kuluessa siitä kun vakuutushakemus on hyväksytty ja sittemmin vuo-
sittain joulukuussa;

b) *lisävakuutusmaksu*, joka suoritetaan vuotuisesti vuosikokouksen mää-
rämällä ajalla.

Ennakkovakuutusmaksun määrää vuosikokous kullekin seuraavalle vuo-
delle, ja on se niin laskettava, että se todennäköisen arvion mukaan täyttää
kassan vuosimenot sekä sen rahastoihin tehtävät siirrot.

Osakkaan vakuutusmaksu lasketaan yleensä koko vuodelta, mutta uutta
vakuutusta päätettäessä vähennetään siitä niin monta kahdestoista osaa, kuin
on kulunut kokonaisia kalenterikuukausia vuoden alusta siihen päivään, jona
vakuutus päätettiin. Jos vakuutus vuoden kuluessa lakkaa, vähennetään vuosi-
maksusta niin monta kahdestoista osaa kuin on kokonaisia kalenterikuukausia
vakuutuksen lakkaamispäivästä kuluva kalenterivuoden loppuun. Yhtäläinen
vähennys tehdään, jos laiva vuoden kuluessa on ollut jonkun aikaa riisuttuna.
Jos silloin joku laivavaäen osa vuokrattuna pidätetään laivassa, käsittää tämä
vähennys ainoastaan niin suurta vuosimaksun osaa, joka vastaa laivaväestä
erotettua osaa, johtokunnan harkinnan mukaan.

Vakuutusrahasto on kunkin tilivuoden lopussa määrättävä niin suureksi
että se vastaa kaikkien juoksevain vahingonkorvausten pääomaarvoa tili-
päättöksen aikaan, diskontattuna neljän prosentin mukaan ja laskettuna jo-
kaiselta sitoumukselta, niin pitkäksi aikaa kuin vahingonkorvauksen saajan
todenmukainen jällellä oleva elinaika olisi hyväksytyyn kuolevaisuustaulun
mukaan. Viittätoista vuotta nuoremman lapsen eläkkeen pätevyysaika on
kuitenkin aina luettava siihen asti, jolloin lapsi tulee mainittuun ikään.

Vararahaston, jota ainoastaan laitosta purettaessa voidaan käyttää lai-
toksen sitoumusten suorittamisen, tulee aina olla kymmenen prosenttia va-
kuutusrahastosta.

Vahingonvararahastoon on tilinpäätöksessä siirrettävät ne rahamäärät,
joiden pitäisi tulla sekä vakuutus- että vararahastoon niiden todennäköisten
vahingonkorvausten suorittamiseksi, mitkä saattavat aiheutua tunnetuista,
mutta vielä lopullisesti selvittämättä olevista vahingoista kuluneelta vuodelta.

Merimiesvastuut sisältävät luonteensa mukaan muitakin kohtia kuin ne, jot-
ka riippuvat varsinaisen työn aiheuttamasta vaarasta, kuten esim. yliluonnolli-
sen tapauksen tuottava tapaturma tahi muu sellainen, joka ei ole suoranaudessa

yhteydessä suoritetun työn laadun kanssa. Laivainisäntäin vastuunalaisuus on siis laajempi ja enemmän epämääräinen kuin teollisuuden alalla toimivien työnantajain. Näin ollen ei valtioavun myöntäminen merimiesten tapaturmavakuutuslaitokselle voida pitää minään vääryytenä teollisuuden harjoittajia vastaan. Valtio onkin laitosta varten 10 vuodeksi myöntänyt 25,000 markan vuotuisen apurahan, josta on muodostettava erityinen vakuutusmaksujen järjestelyrahasto. Ainoastaan jos päättäneelle vuodelle lasketut hallintokustannukset sekä siirrot vakuutus-, vara- ja vahingonvararahastoon nousisivat päälle 70 markan alimmalta vastuuyksiköltä, voidaan ottaa puolet äsken mainitun määrän yli nousevasta menosta vakuutusmaksujen järjestelyrahastosta.

Sen vakuutuksen laajuutta, joka johtuu määräyksistä laissa joulukuun 5. p:ltä 1895, koskeva työnantajan vastuunalaisuutta työntekijää kohtaavasta ruumiinvammasta, valaisee seuraava yhteenveto tilastollisen osaston taulussa 9, A olevista yksityistiedoista niiden laitosten lukumäärästä, joihin lain määräykset koskevat, näiden palveluksessa olevien työntekijöiden lukumäärästä sekä työnantajain suorittamista vakuutusmaksuista. Tässä yleiskatsauksessa on vakuutuksen käsittämä työntekijäkunta supistettu »vuosityöntekijöihin», tai siihen työntekijäin lukumäärään, joka umpi vuoden olisi tarvittu työssä suorittamaan todellisesti tehtyjen työpäivien lukua. Tämän kautta saadaan varmempi mitta vakuutuksen laajuuden ja vakuutusmaksukustannuksien arvostelemiseksi, kuin jos otettaisiin huomioon yksilöiden lukumäärä, jotka pitemmän tai lyhemmän aikaa toinen toisensa jälkeen ovat olleet työssä.

a) Vakuutus käsittävä ainoastaan invalidideetin ja kuolemantapauksen:

	Liiketoimia.	Työn- tekijöitä.	Vakuutus- maksuja <i>Smc</i>
Keskinäisissä yhtiöissä	402	30,019	229,231
Kotimaisissa osakeyhtiöissä	670	11,640	142,572
Venäläisissä ja ulkomaisissa osakeyht.	31	1,352	11,885
Yhteensä	1,103	43,011	383,688

b) Vakuutus käsittävä sekä invaliditeetin ja kuolemantapauksen että ohimenevät vahingot:

	Liiketoimia.	Työn- tekijöitä.	Vakuutus- maksuja <i>Smc</i>
Kotimaisissa osakeyhtiöissä	782	12,946	168,502
Venäläisissä ja ulkomaisissa osakeyht.	78	1,796	27,233
Yhteensä	860	14,742	195,735

Jos jaetaan nämä vakuutusmaksumäärät vuosityöntekijäin lukumäärälle, saadaan seuraava keskimääräinen vakuutusmaksu vuosityöntekijää kohti, jolloin myöskin esitetään vastaavat vuosia 1899, 1900 ja 1901 koskevat luvut:

a) Vakuutus käsittää ainoastaan invaliditeetin ja kuolemantapauksen:

	1899.	1900.	1901.	1902.
Keskinäiset yhtiöt <i>Smf.</i>	7,48	7,58	7,63	7,63
Osakeyhtiöt »	9,37	10,22	9,95	11,90

b) Vakuutus käsittää sekä invaliditeetin ja kuolemantapauksen että ohimenevät vahingot:

	1899.	1900.	1901.	1902.
Osakeyhtiöt <i>Smf.</i>	13,47	12,30	12,89	13,28

Jotta voisi arvostella minkä verran vakuutuskustannukset rasittavat teollisuutta, ansaitsee huomiota näiden suhde vakuutukseen sisältyvien työntekijäin palkkaan. Tätä valaisevat alempana olevat luvut, jotka koskevat toiselta puolen keskinäisiä yhtiöitä ja toiselta puolen osakeyhtiöitä. Palkkoina otetaan tähän yhteensovitteluun sekä vuoden aikana maksetut todelliset määrät että lain mukaan supistetut määrät, joihin vahingonkorvauksen laskeminen ja siitä riippuva vakuutusmaksun määrääminen liittyy. Nämä viimeksi mainitut luvut ovat muodostetut siten, että 720 markkaa suuremmat vuosipalkat alennetaan tähän laissa säädettyyn korkeimpaan määrään, ja vahingonkorvaus lausutaan täten lasketun vuosipalkan prosenttina.

a) Vakuutus käsittävä ainoastaan invaliditeetin ja kuolemantapauksen:

	1901.		1900.	
	Keskinäisiä yht.	Osakeyht.	Keskinäisiä yht.	Osakeyht.
Todellinen palkka <i>Smf.</i>	24,392,912	11,394,856	24,749,080	12,506,615
Supistettu » »	19,642,563	9,223,836	19,771,809	9,285,222
Vakuutusmaksut »	228,947	160,666	229,231	154,457
» % todellisesta palk. »	0,94 %	1,41 %	0,93 %	1,23 %
» » supistetusta » »	1,17 »	1,74 »	1,16 »	1,66 »

b) Vakuutuksia, jotka käsittävät sekä invaliditeetin ja kuolemantapauksen että ohimenevät vahingot, eivät keskinäiset yhtiöt päättäneet vuonna 1902. Seuraavat luvut osottovat osakeyhtiöiden toiminnan tällä vakuutuksen alalla.

	1901.	1902.
Todellinen palkka <i>Smf.</i>	11,755,144	13,945,633
Supistettu » »	9,171,006	11,032,266
Vakuutusmaksut »	194,645	195,735
» %:ssa todellisesta palk.	1,66 %	1,40 %
» » supistetusta »	2,13 »	1,77 »

Ne a) kohdassa mainitut vertailevat luvut, jotka koskevat sekä keskinäisten että osakeyhtiöiden samanlaatuisia vakuutuksia, osoittavat että kustannus edellisissä on tullut jonkun verran alhaisemmaksi kuin osakeyhtiöissä, ja että erotus on pienempi kuin edellisinä vuosina, riippuen siitä, että kustannusprosentti osakeyhtiöissä on huomattavasti alentunut. Tämä erotus saap selityksensä siitä, että keskinäisten yhtiöiden vakuutusmaksuja, jotka riippuvat vuoden tarpeesta ja taksoitetaan ainoastaan liikkeen todellisen tarpeen mukaan, ei tarvitse rasittaa millään turvallisuuslisällä tuntemattoman vaaran varalta, jota paitsi ei tule kysymykseen voittoa osakepääomalle. Osakeyhtiöissä sitä vastoin, jotka eivät tarpeen sattuessa voi turvata itseään ylimääräisellä taksoituksella, ovat vakuutusmaksut, jotka edeltäpäin lasketaan suoritettaviksi pääasiallisesti pysyvän tariffin mukaan, määrättävät yleisen tilastollisen kokemuksen ja keskimääräislaskujen perusteella, jolloin vaihtelut edullisten ja epäedullisten vuosien välillä eivät astu näkyviin. Tähän tulee vielä lisäksi että keskinäiset yhtiöt, joita ei rasita asiamiespalkkiot eikä muutamat muut osakeyhtiölle välttämättömät menot, ovat voineet järjestää hallintoonsa erittäin halvaksi. Tähän ryhmään kuuluvien kuuden yhtiön hallintokustannukset ovat vuonna 1902 olleet yhteensä ainoastaan 32,847 markkaa, joka on 14,3 % vakuutusmaksuista tahi 1,66 ‰ vakuutettujen lasketusta palkasta, kun osakeyhtiöiden vastaavat luvut, *Rossija* lukuun ottamatta, koska se ei tässä kohden ole antanut tietoja, olivat 111,869 markkaa, joka on 31,9 % vakuutusmaksuista tahi 5,50 ‰ vakuutettujen lasketusta palkasta. Tässä on kumminkin huomattava että osakeyhtiöiden liikkeeseen sisältyy myöskin ohimenevien vahinkojen vakuuttaminen, jotka melkoisesti lisäävät yhtiön työtaakkaa.

Niistä luvuista, jotka edellä ovat mainitut keskinäisten ja osakeyhtiöiden päättämistä vakuutuksista, saadaan seuraava yleiskatsaus niiden yhteisestä vakuutuskannasta:

Vakuutusvelvollisten liiketoimien lukumäärä	1,963
Vakuutukseen sisältyvien vuosityöntekijäin lukumäärä	57,753
Yhtiöille suoritettut vakuutusmaksut	<i>Myf.</i> 579,423

Nämä luvut eivät kumminkaan ilmaise kokonaan sen vastuun laajuutta, minkä lain määräykset ovat tuoneet mukanaan. Vakuutusmaksujen summaan nähden on ensinnäkin huomattava, että edellä mainittu luku ei vielä sisällä kaikkia niitä kustannuksia, mitkä tässä kosketelluilla liiketoimilla on ollut täyttääkseen laissa säädettyä vastuunalaisuuttaan. Edellä a) kohdassa mainittujen liiketoimien vakuutusmaksuihin invaliditeetista ja kuolemantapauksesta tulevat nimittäin vielä ne menot, jotka työnantajain suorastaan suorittamat vahingonkorvaukset ohimenevästä työhön kykenemättömyydestä ovat

vaatineet. Tästä asiasta puuttuu suoranaisia tietoja. Kumminkin saattaa käytettävänä olevien lukujen nojalla likimäärin arvioida tätä erää. Jos nimittäin jaetaan kotimaisten osakeyhtiöiden maksama korvaussumma ohimenevistä vahingoista (vrt. taulu 9, B) niiden työntekijäin lukumäärälle, jotka ovat tässä kohden vakuutetut, saadaan keskimääräiseksi kustannukseksi 2 markkaa 64 penniä henkilöä kohti vuonna 1902, tahi, jos satunnaisten tapausten välttämiseksi käytetään mainitun luvun keskimäärä neljältä viimeiseltä vuodelta, 2 mk 13 p:ä. Koko a) kohtaan sisältyvälle työntekijäin lukumäärälle antaisi tämä 91,613 markan suuruisen lisäsumman suoraan korvatuista ohimenevistä vahingoista.

Vielä on huomioon ottava 24. sivulla luetellut liiketoimet, jotka ovat saaneet vapautuksen pakollisesta vakuutuksesta. Kaikki ne ovat ostaneet v. 1902 antamansa invaliditeetti- ja kuolemantapauskorkonsa Osakeyhtiöltä Securitas. Tämän laatusia vahingonkorvauksia varten on Securitas vastaanottanut (vrt. 14. taulu) vakuutus- ynnä muita maksuja yhteensä *Smk* 17,235: 30, josta summasta Ensimmäinen Venäläinen Vakuutusyhtiö vuodelta 1827 on maksanut *Smk* 3,333: 14. Siis ovat puheena olevat liiketoimet invaliditeetti- ja kuolemantapauskorkoihinsa v. 1902 maksaneet *Smk* 13,902: 16. Puuttuu tosin suoranaisia lukuja näiden liiketoimien menoista ohimeneviä vahinkoja varten, mutta saadaan ylempänä käytetyn arvioimistavan mukaan niiden noin 4,000 henkeen nousevalle työntekijäin lukumäärälle tasaisin luvuin 8,500 markan vuosikustannus. Tähän ryhmään kuuluvien liiketoimien yhteiseksi kustannusmääräksi saadaan siis *Smk* 22,402: 16.

Kaikista näistä eristä muodostuu seuraava lopullinen yleiskatsaus koko siitä vastuunalaisuudesta, mikä laki on tuonut mukanaan:

Vakuutusmaksuja yhtiöille	<i>Smk</i> 579,423
Laskettu kustannus erityisten liiketoimien suoraan korvaamista ohimenevistä vahingoista	» 91,613
Pakollisesta vakuutuksesta vapautettujen liiketoimien menot vahingonkorvauksia varten	» 22,402
	<hr/>
Summa <i>Smk</i> 693,438	

Tämä kustannus jakaantuu 1,968 vakuutusvelvolliselle liiketoimelle, joilla on yhteenlaskettuna tasaluvuin 61,800 vuosityöntekijää. Keskimääräinen kustannus henkilöä kohti nousee siis vuonna 1902 11,22 *Smk*:aan eli noin 1,31 %:iin työntekijöille todellisuudessa maksetusta palkasta.

Vertauksen vuoksi yhdistetään alla olevan tauluun muutamia vakuutusvelvollisten liiketoimien kaikkia tapaturmavakuutuksia koskevia lukuja vuosilta 1898—1902, jolloin jätetään lukuun ottamatta ne liiketoimet, jotka

ovat nauttineet vapautusta pakollisesta vakuutuksesta, koska niistä ei ole saatavana riittäviä tietoja.

Vuosi.	Liiketoimien luku.	Vuosityöntekijäin luku.	Työntekijäin todellinen palkka. <i>Smf.</i>	Työntekijäin laskettu palkka. <i>Smf.</i>	Liiketoimien vakuutuskustannukset.				
					Vakuutusmaksut. <i>Smf.</i>	Suoraan korvaukset vahingot ²⁾ . <i>Smf.</i>	Yhteensä. <i>Smf.</i>	Vuosityöntekijää kohti <i>Smf.</i>	% todellisesta palkasta.
1898 . . . ²⁾	1,394	¹⁾ 69,001	50,000,000	40,000,000	647,992	20,008	668,000 ³⁾	14,89	1,34
1899 . . .	1,862	67,074	48,633,416	39,916,651	651,241	91,550	742,791	11,07	1,53
1900 . . .	1,820	67,649	51,971,936	41,529,106	645,541	96,647	742,188	10,97	1,43
1901 . . .	1,883	61,253	47,542,914	38,037,405	584,258	91,375	685,633	11,19	1,42
1902 . . .	1,963	57,753	51,201,328	40,039,297	579,423	91,613	671,036	11,62	1,31

Kustannus on siis niinä neljänä vuotena, joilta tarkempia tietoja on saatavissa, muuttunut verrattain vähän, ollen noin 11 markkaa vuosityöntekijää kohti tahi 1,5 ja 1,3 %:n vaiheilla työntekijöille todellisuudessa maksetusta palkasta.

Edellä kosketeltujen yhtiöiden vuonna 1902 antamien vahingonkorvauksien luku ja summa käy selville seuraavasta tilastollisen osaston 9, B taulussa olevia erikoistietoja käsittävästä yleiskatsauksesta.

	Lukumäärä.	Summa.	Keskimäärä vahinkoa kohti.
Ohimeneviä vahinkoja . .	912	<i>Smf.</i> 45,280	<i>Smf.</i> 49: 65
Vahingonkorvauksia kerta kaikkiaan	243	» 32,684	» 134: 50
Invaliditeetti- ja kuolemantapauksorkoja	964	» 94,497	» 98: 02
Yhteensä 2,119		<i>Smf.</i> 172,461	<i>Smf.</i> 81: 39

»Ohimeneviä vahinkoja« nimitettyyn erään eivät keskinäiset yhtiöt, joiden vakuutus ei käsitä tämänlaatuista vahingonkorvausta, tuota muuta kuin vallan pientä summaa, koska siihen tulee ainoastaan korvaukset sellaisten ohimenevien vahinkojen johdosta, joiden parantuminen on vaatinut enemmän

¹⁾ Vakuutettujen työntekijäin luku, koska v. 1898 ei ole saatavana tietoja vuosityöntekijöistä. Ylipäättään on vuosityöntekijäin luku noin 65 % todellisesta työntekijäin luvusta.

²⁾ Osaksi likimääräisen laskelman kautta saatu.

³⁾ Vuosityöntekijäin lukuna on käytetty 65 % todellisesta luvusta.

kuin 120 päivää ja jotka lain mukaan tämän lisäksi kuluvalta ajalta ovat käsiteltävät invaliditeettitapauksina. — Yleiskatsauksessa nimellä »vahingonkorvauksia kertaa kaikkiaan« mainitut luvut koskevat niitä vapaaksi ostoja vuotisen vahingonkorvauksen antamisen velvollisuudesta, jotka laissa myönnetään niiden elinkorkojen asemasta, jotka eivät nouse 20 markkaa suurempaan summaan, jolloin vahingon kärsineellä on vapaa valta määrätä, tahtooiko hän ottaa tarjotun elinkoron tai vakuutuksenantajan tarjooman pääoman kerta kaikkiaan. Sellaisten vahingonkorvausten verrattain suuri luku osottaa että vahingonkorvauksen muuttaminen pääomaksi yleensä pidetään edullisempänä kuin vähäpätöistä vuosikorkoa.

Vertauksen vuoksi esitetään alla muutamia lukuja, jotka koskevat vuosina 1898—1902 maksettuja korvauksia.

Vuosi.	Ohimenevä vahinko.			Korvauksia kerta kaikkiaan.			Invaliditeetti- ja kuolem. tap. korkoja.		
	Luku.	Korvaus <i>Smf.</i>	Keskim. va- hinkoa kohi <i>Smf.</i>	Luku.	Korvaus <i>Smf.</i>	Keskim. va- hinkoa kohi. <i>Smf.</i>	Luku.	Korvaus <i>Smf.</i>	Keskim. va- hinkoa kohi. <i>Smf.</i>
1898	—	24,887	—	—	10,807	—	—	15,331	—
1899	770	31,535	40: 95	243	21,802	89: 72	378	34,893	92: 31
1900	720	42,247	58: 68	358	40,212	112: 32	631	58,088	92: 06
1901	861	49,631	57: 64	222	38,761	174: 60	813	82,451	101: 42
1902	912	45,280	49: 65	243	32,684	134: 50	964	94,497	98: 02

Elinkoron nauttijain luku edellä mainituissa yhtiöissä ja Securitas yhtiössä, jolta pakollisesta vakuutuksesta vapautetut liiketoimet ovat ostaneet elinkorkositoumuksensa, sekä ne elinkorot, joita Suomyhtiö on ottanut suorittaakseen kahdelle yhtiön rakennustöissä vahingoittuneelle henkilölle, osotti joulukuun 31. p:nä 1902 seuraavaan vuoteen 1903 siirrettävän pysyvien vuotuisten apurahojen luvun ja summan:

	Lukumäärä.	Korkosumma.	Korkosumma keskimäärin.
Invaliideja	875	<i>Smf.</i> 77,686	<i>Smf.</i> 88: 78
Leskiä	103	» 14,222	» 138: 08
15 vuotta nuorempia lapsia	184	» 10,579	» 57: 49
Summa	1,162	<i>Smf.</i> 102,487	<i>Smf.</i> 88: 20

Vuosina 1898—1902 on eri koronnauttijaryhmäin keskimääräinen korko ollut kunkin vuoden lopussa:

	Invaliidit.	Lesket.	Lapset.	Keskimäärin.
1899 . . .	<i>Smf.</i> 79: 99	<i>Smf.</i> 137: 43	<i>Smf.</i> 56: 47	<i>Smf.</i> 81: 23
1900 . . .	» 86: 53	» 139: 15	» 61: 11	» 87: 45
1901 . . .	» 87: 66	» 139: 24	» 56: 95	» 87: 66
1902 . . .	» 88: 78	» 138: 08	» 57: 49	» 88: 20

Nämä luvut osottavat, sen verran kuin näin lyhyessä ajassa saattaa päätöksiksi tehdä, että keskimääräinen korvaussumma vahinkoa kohti meilläkin osottaa ylenemisen taipumusta, samoin kuin muualla on huomattu.

Ne elinkorkorahastot, jotka ovat varatut tämän elinkorkojen määrän turvaamiseksi nousivat 1902 vuoden lopussa yhteensä *Smf.* 1,704,939: 43.

Vastuunalaisuuslain vaikutusten yleiseen valaisemiseen kuuluu, paitsi edellisessä mainittuja taloudellista sisältöä olevia yleiskatsauksia, tapaturmien tilastollinen käsitteleminen niiden laatuun, eri teollisuusaloille sattuvaan lukuun y. m. näkökohtiin nähden. Kun tämänlaatuisia tietoja ei vakuutus-tarkastelijalle anneta, ei voida tässä yhteydessä käsitellä mainittua työväen-vakuutusstilaston puolta.

Erittäin tärkeätä olisi myöskin, että itse teossa esiintyneiden vahingonkorvausvaatimusten suoritukset sopivassa muodossa julkaistaisiin, jonka kautta voitaisiin saada johtoa, kun etsitään yleisiä perusohjeita näiden vahingonkorvausvaatimusten käsittelemisessä, joka tapahtuu monessa toisistaan riippumattomassa laitoksessa, ja koska monet vahingot ovat sitä laatua, että laki ja siihen kuuluvat asetukset sallivat erilaista tulkitemistä.

B. Vapaaehtoinen vakuutus. Vapaaehtoinen tapaturmavakuutus käsittää pääasiallisesti yksityisiä henkilövakuutuksia, kun sitävastoin ennen joulukuun 5. p:nä 1895 annetun lain noudattamista melkoinen työväen yhteisvakuutus luonnollisesti on vähentynyt ja rajoittunut sellaisessa työssä toimivaan työväestöön, jota lain määräykset eivät koske.

Ne laitokset, jotka ovat olleet oikeutetut ottamaan osaa tähän vakuutukseen, luetellaan seuraavalla sivulla olevassa taulussa. Niistä ei saksalainen yhtiö *Preussische National-Versicherungs-Gesellschaft* eikä ranskalainen *l' Urbaine et la Seine* ole vuonna 1902 harjoittanut liikettä Suomessa, jonka vuoksi jällessä seuraavaan tauluun otetut luvut, joita lähemmin valaisee tilastollisen osaston 10. taulu, koskevat maassa sinä vuonna työskenteleviä kahta kotimaista ja viittä ulkomaista laitosta. — Yhtiö *The Palatine Insurance Company*, London & Manchester, jolla oli oikeus Suomessa harjoittaa muun muassa nyt puheena olevaa vakuutusliikkeen haaraa, on kokonaan lakkauttanut liikettään ja on sen vakuutuskannan vastaanottanut yhtiö *Commercial Union*.

Laitos.	Perustamisvuosi.	Päättää vakuutuksen Suomessa vuodesta.	Pääasioimisto.	Toimintakalpa annettu.	Pääasiantehen valtakirja julkaistu.
Suomalaisia yhtiöitä.					
Patria, Helsinki	1888	1888	Pääkonttori, Helsinki.	18 ¹⁶ / ₂ 88	—
Kullervo »	1895	1895	» »	18 ²¹ / ₁₁ 94	—
Ruotsalainen yhtiö.					
Skandinavien, Tukholma	1886	1887	Hra J. N. Carlander, »	18 ¹⁸ / ₂ 92	18 ⁶ / ₃ 92
Englantilainen yhtiö.					
Commercial Union Assurance Company, Lontoo	1866	1901	Hra K. V. Lindberg, Wiipuri.	19 ²¹ / ₃ 01	19 ⁸ / ₁₀ 02
Saksalaisia yhtiöitä.					
Preussische National-Versicherungsgesellschaft Stettin	¹⁾ 1845	1891	Hra F. H. Paersch, Helsinki.	18 ¹⁷ / ₁₂ 91	18 ¹³ / ₁ 92
Victoria, Berlin	²⁾ 1853	1884	Hra P. Nupnau, Wiipuri.	18 ⁷ / ₄ 92	—
Itävaltalainen yhtiö.					
Internationale Unfallversicherungs Actien-Gesellschaft, Wien	1891	1898	Hra C. F. Carlander, Helsinki.	18 ⁹ / ₆ 98	18 ⁶ / ₁₁ 99
Sveitsiläinen yhtiö.					
Schweizerische Unfall-Versicherungs-Actiengesellschaft, Winterthur	1875	1879	» Ad. Pantaenius, »	18 ¹⁰ / ₁₂ 91	16 ²³ / ₆ 00
Ranskalainen yhtiö.					
l'Urbaine et la Seine, Paris	1880	1894	» C. von Knorring, »	18 ¹⁵ / ₁₁ 94	—

Alla olevassa yhteenvedossa esitetään muutamia tietoja yksinäisestä henkilövakuutuksesta Suomessa niiltä vuosilta, joista järjestetty vakuutus-tilasto on olemassa.

¹⁾ Tapaturmavakuutusta alkaen v:sta 1860.

²⁾ Tapaturmavakuutusta alkaen v:sta 1883.

Vuosi.	Suomalaiset yhtiöt.			Ulkomaiset yhtiöt.			Yhteensä.		Vahingonkorvauksia.		
	Henkilöitä.	Vakuutusmaksuja.		Henkilöitä.	Vakuutusmaksuja.		Henkilöitä.	Smf.	Suomalaiset yhtiöt.	Ulkomaiset yhtiöt.	Yhteensä.
		Smf.	%:ssa kaik. vakuutusmaksuista.		Smf.	%:ssa kaik. vakuutusmaksuista.					
1892 . . .	2,800	69,950	65,4	788	36,936	34,6	3,588	106,886	38,285	12,084	50,369
1893 . . .	2,292	54,362	57,0	875	40,996	43,0	3,167	95,358	29,968	16,615	46,583
1894 . . .	2,351	54,528	52,9	947	48,584	47,1	3,298	103,112	25,763	15,546	41,309
1895 . . .	1,909	55,538	55,9	912	43,641	44,1	2,821	99,179	46,909	15,972	62,881
1896 . . .	4,995	130,016	77,3	880	38,184	22,7	5,875	168,200	68,466	19,947	88,413
1897 . . .	5,298	152,974	79,2	907	40,243	20,8	6,205	193,217	48,849	17,825	66,674
1898 . . .	5,611	145,784	77,7	961	41,672	22,3	6,572	187,456	105,518	12,717	118,235
1899 . . .	4,645	147,237	77,3	930	43,264	22,7	5,575	190,501	80,726	27,393	108,119
1900 . . .	5,297	155,205	79,3	753	40,469	20,7	6,050	195,674	66,451	15,249	81,700
1901 . . .	5,209	148,064	79,6	806	38,181	20,4	6,015	186,245	70,635	21,175	91,810
1902 . . .	5,392	169,543	79,9	887	42,569	20,1	6,279	212,112	70,726	11,640	82,366

Tästä nähdään että vapaaehtoisten yksinäisvakuutusten koko vakuutusmaksu on vuonna 1902 kasvanut lähes 26,000 markkaa ja on suurempi kuin minään edellisenä vuonna. Siitä tulee 79,9 % kotimaisten yhtiöiden varalle. Tämä prosenttiluku on myöskin suurempi kuin minään edellisenä vuonna, jolta meillä on saatavana tätä alaa koskevaa järjestettyä tilastoa. Mainitun ajan kuluessa ovat kotimaisten yhtiöiden vakuutusmaksut kasvaneet enemmän kuin kaksinkertaisiksi, kun sitävastoin ulkomaisten yhtiöiden kantamat vakuutusmaksut ovat pysyneet lähes muuttumatta.

Vapaaehtoinen työväen yhteisvakuutus käsitti vuonna 1902 ainoastaan 1,719 henkilöä, joista vakuutusmaksuna suoritettiin 13,527 markkaa ja vahingonkorvauksia maksettiin 2,960 markkaa. Tähän vakuutukseen on ainoastaan kaksi ulkomaista yhtiötä ottanut osaa 51 hengelle, saaden 1012 markkaa vakuutusmaksuna. Niiden maksettaviksi tuli 93 markkaa vahingonkorvausta.

Kuten jo edellisessä on huomautettukin, on vapaaehtoinen työväen yhteisvakuutus miltei vuosi vuodelta vähentynyt sen jälkeen kuin joulukuun 5. p:nä 1895 annettu laki 1898 vuoden alusta astui voimaan. Alla esitetyt luvut selvittävät tätä asiaa lähemmin:

	Henkilöitä.	Vakuutusmaksuja.	Maksettuja korvauksia.
Yhteisvakuutukset vuonna 1892	9,160	Smf. 71,477	Smf. 48,822
» » 1893	10,454	» 77,861	» 46,316

	Henkilöitä.	Vakuutusmaksuja.	Maksettuja korvauksia.
Yhteisvakuutukset vuonna 1894	9,220	<i>Smf.</i> 78,583	<i>Smf.</i> 1) 7,890
» » 1895	11,867	» 96,203	» 47,769
» » 1896	21,471	» 159,816	» 60,093
» » 1897	23,464	» 170,514	» 109,996
» » 1898	2,472	» 22,544	» 41,514
» » 1899	2,025	» 14,659	» 2,908
» » 1900	1,892	» 12,395	» 4,395
» » 1901	1,955	» 14,165	» 4,075
» » 1902	1,719	» 13,527	» 2,960

Lähimmät yksityisseikat tapaturmavakuutusyhtiöiden toiminnasta julkaistaan tilastollisen osaston tähän vakuutusalaan kuuluvissa tauluissa 9—14.

Taulut 9, *A* ja *B* käsittelevät työväen vakuutusta joulukuun 5. p. 1895 annetun lain nojalla, ja 10. taulu vapaaehtoista vakuutusta. Näiden taulujen pääasiallista sisältöä on edellisessä tekstissä valaistu.

Missä määrin venäläisten ja ulkomaisten yhtiöiden vakuutusmaksuja on tarvinnut käyttää tässä maassa ja minkä verran niistä on voitu lähettää kunkin yhtiön kotimaahan, nähdään seuraavassa yhteensovittelussa:

Vakuutusmaksuja <i>a)</i> työväenvakuutuksista lain			
mukaan	<i>Smf.</i>	39,118: 22	
<i>b)</i> vapaaehtoisista vakuutuksista	»	43,581: 52	82,699: 74
Menoja <i>a)</i> työväenvakuutuksista:			
vahingonkorvauksia	»	21,635: 13	
kustannuksia	»	19,375: 00	
<i>b)</i> vapaaehtoisista vakuutuksista:			
vahingonkorvauksia	»	11,732: 42	
hoitokustannuksia.	»	14,246: 44	66,988: 99
		<u>Ylijäämä</u> <i>Smf.</i>	15,710: 75

Taulussa 11 selvitetään niitä perusteita, joiden mukaan siirrot vakuutusmaksu- ja elinkorkorahastoihin tehdään.

Taulussa 12 ja 13 ovat voitto- ja tappiotilit sekä bilanssit.

Taulussa 14 tavataan Securitas osakeyhtiön voitto- ja tappiotili sekä bilanssi.

1) Tiedot epätäydelliset.

III. Palovakuutus.

Alla luetellaan ne osakeyhtiöt, jotka vuonna 1902 ovat olleet oikeutetut Suomessa harjoittamaan palovakuutusliikettä. Niistä ei saksalainen yhtiö *Preussische National-Versicherungs-Gesellschaft* ole vuonna 1902 harjoittanut palovakuutusliikettä Suomessa. Siis ole toimivien palovakuutusyhtiöiden lukumäärä 10, nimittäin paitsi 2 kotimaista osakeyhtiötä, 5 ruotsalaista ja 3 englantilaista laitosta.

Palovakuutusosakeyhtiöitä Suomessa.

Laitos.	Perustamisvuosi.	Päätetty vakuutuksia Suomessa vuodesta.	Pääasiamies.	Lupa myönnetty.	Pääasiamiehen valtakirja julkaistu.
Suomalaisia yhtiöitä:					
Fennia, Helsinki	1881	1882	Pääkonttori, Helsinki.	18 ¹⁷ / ₅ 81	—
Pohjola, »	1891	1891	Pääkonttori, »	18 ⁸ / ₅ 91	—
Ruotsalaisia yhtiöitä:					
Skandia, Tukholma	1855	1856	Toim. Schildt & Hallberg, H:ki	18 ²⁷ / ₁₁ 92	18 ³ / ₁₂ 91
Svea, Göteborg	1866	1875	Hra J. N. Carlander, »	18 ¹¹ / ₂ 92	18 ⁵ / ₃ 92
Skåne, Malmö	1884	1884	» C. F. Carlander, »	18 ¹¹ / ₂ 92	18 ²⁴ / ₃ 92
Fenix, Tukholma	1884	1891	» Viktor Ek, »	18 ²⁰ / ₁₁ 91	18 ²⁵ / ₂ 98
Norrland, »	1889	1899	» E. Hasselberg, »	18 ²⁷ / ₁ 99	19 ¹¹ / ₁₂ 00
Englantilaisia yhtiöitä:					
Phoenix, Lontoo	1782	1856	Hra A. A. F. Lindberg »	18 ¹³ / ₂ 92	18 ¹⁰ / ₃ 92
Northern, »	1836	1852	Toim. Lindelöf & Wennerberg »	18 ²⁷ / ₁₁ 91	18 ³ / ₁₂ 91
Commercial »	1866	1901	Hra K. V. Lindberg, Wiip.	19 ²¹ / ₃ 01	19 ⁸ / ₁₀ 02
Saksalainen yhtiö:					
Preussische Nat.-Versicherungs-Gesellschaft, Stettin	1845	1891	Hra F. H. Paersch, H:ki	18 ¹⁷ / ₁₂ 91	18 ¹³ / ₁₁ 92

Näiden yhtiöiden liikkeestä Suomessa vuonna 1902 annetaan erityisiä tietoja 18. taulussa, josta seuraavat luvut ovat yhdistetyt, ja on kaksinkerroin

laskemisen välttämiseksi taulussa olevista luvuista vähennetty muilta yhtiöiltä vastaanotetut suomalaiset jälleenvakuutukset:

		Kanta jouluk. 31. p. 1901.	Erotus vuoteen 1902.	Kanta jouluk. 31. p. 1902.
Kotimaiset yhtiöt	<i>Smf.</i>	424,874,606	— 6,188,529	418,686,077
Ruotsalaiset »	»	176,137,356	— 10,747,758	165,389,598
Englantilaiset »	»	81,948,901	— 7,308,407	74,640,494
Yhteensä <i>Smf.</i>		682,960,863	— 24,244,694	658,716,169

Tämä osakeyhtiöiden suomalaisen vakuutuskannan aleneminen riippuu siitä, että Teollisuusharjoittajain Keskinäinen Palovakuutusyhtiö mainittuna vuonna aloitti liikettään.

Palovakuutusosakeyhtiöiden vastuumäärästä ja sen jakaantumisesta eri yhtiöiden kesken viimeisinä yhtenätoista vuotena julkaistaan seuraava tauluun asetettu yleiskatsaus, ja on tässäkin kaksinkerroin laskemisen välttämiseksi vuodesta 1895 alkaen jätetty pois muilta yhtiöiltä vastaanotetut suomalaiset jälleenvakuutukset.

Jouluk. 31. p. vuonna.	Vakuutuskanta: miljoonaa <i>Smf.</i>	Osa vakuutuskannasta %:ssa.		Ulkomaiset yhtiöt jaettuina		
		suomal. yhtiöt.	ulkom. yhtiöt.	ruotsalaisiin.	englantilaisiin.	saksalaisiin.
1892 ¹⁾	334,7	40	60	40	15	5
1893 ¹⁾	347,6	46	54	35	14	5
1894 ¹⁾	370,8	51	49	31	14	4
1895	385,3	55	45	31	13	1
1896	403,8	57	43	29	14	—
1897	452,1	58	42	29	13	—
1898	526,5	60	40	28	12	—
1899	579,6	60	40	28	12	—
1900	643,6	61	39	27	12	—
1901	683,0	62	38	26	12	—
1902	658,7	64	36	25	11	—

Vakuutuskanta on tässä kosketellun ajanjakson jälkimäisenä puoliskona jokseenkin muuttumattomassa suhteessa jakautunut kotimaisten ja ulkomaisien yhtiöiden kesken, joskin edellisten vakuutussumma osottaa vähäistä taipumusta voittaa toisilta alaa.

¹⁾ Näihin lukuihin sisältyvät myöskin kotimaisten yhtiöiden ulkomailta saadut vakuutukset, mutta olivat ne puheena olevina vuosina verrattain pienet.

Palovakuutusosakeyhtiöiden suomalaisista vakuutuksista saadut vakuutusmaksutulot, jälleenvakuuttajain osuutta niistä vähentämättä, mainitaan 18. taulussa. Sama taulu sisältää myös vuoden aikana suoritetut vahingonkorvaukset, siitakin jälleenvakuuttajain osuutta vähentämättä:

	Vak.-maksuja.	Korvauksia.
Kotimaiset yhtiöt	<i>Smf.</i> 2,189,962	<i>Smf.</i> 1,233,251
Ulkomaiset ”	” 1,481,915	” 599,421
Yhteensä	<i>Smf.</i> 3,671,877	<i>Smf.</i> 1,832,672

Vuonna 1902 ovat siis vakuutusmaksut olleet 1,839,205 markkaa vahingonkorvauksia suuremmat, ja korvaussumma muodostaa 50,2 % vakuutusmaksuista. Viimeisinä vuosina on tämä prosentti ollut:

1895	60,5 %
1896	73,3 ”
1897	46,1 ”
1898	58,8 ”
1899	63,9 ”
1900	67,6 ”
1901	165,1 ”
1902	50,2 ”

Ulkomaisten yhtiöiden ylijäämä v. 1902, kun vahingonkorvaukset ja kustannukset ovat suoritetut, näkyy seuraavista luvuista:

Kannetut vakuutusmaksut	<i>Smf.</i> 1,481,915
Vahingonkorvaukset	<i>Smf.</i> 599,421
Kustannukset	” 282,406
	” 881,827
	<u>Ylijäämä</u> <i>Smf.</i> 600,088

Paitsi toimintaansa kotimaassa ovat suomalaiset yhtiöt saaneet melkoisen määrän vakuutuksia ulkomailta, osaksi suoranaisin, osaksi yhteis- ja jälleenvakuutuksina. Tästä liikkeestä ne saivat seuraavat vastuumäärät:

Fennia	<i>Smf.</i> 62,527,604
Pohjola	” 724,474,721
	<u>Yhteensä</u> <i>Smf.</i> 787,002,325

Mitä tulee tässä käsiteltujen yhtiöiden toiminnan yksityiskohtiin, viitataan tilastollisessa osastossa oleviin tauluihin 15—18.

Erityisiä yleisiä tietoja julkaistaan 15. taulussa liikkeen laajuudesta, jonka ohessa lyhyesti tehdään selkoa vakuutusrahaston laskemisen perusteista. Voitto- ja tappiotilit sekä bilanssit vuodelta 1902 sisältävät 16. ja 17. taulu; 18. tauluun ovat yhtiöiden suomalaista liikettä koskevat tiedot yhdistetyt.

Osakeyhtiöiden ohessa harjoittaa maassa laajaa vakuutusliikettä lukuisa määrä osakasten keskinäiselle vastuunalaisuudelle perustuvia laitoksia. Näitä yhtiöitä ja yhdistyksiä koskevia tietoja julkaistaan tässä kertomuksessa ainoastaan sellaisista, joiden liikealue käsittää yhden läänin tai sitä suuremman osan maata. Kihlakunnan- ja pitäjän yhdistykset ovat nykyään vuodesta 1897 alkaen velvolliset kunakin vuonna antamaan virallisesti vahvistettujen kaavojen mukaan laadittuja kertomuksia toiminnastaan. Koska nämä tiedonannot vuosilta 1897, 1898 ja 1899 nyttemmin ovat järjestetyt ja vuosia 1900 ja 1901 koskevat paraikaa ovat työn alaisina, valmistunee kevätpuolella v. 1904 julkaistavaksi äsken mainittujen viiden vuoden tilasto. Vuoden 1896 lopussa oli puheena olevien yhtiöiden vakuutuskanta noin 330 miljoonaa markkaa ja 1899 vuoden lopussa noin 410 miljoonaa markkaa, joten kasvaminen puheena olevain kolmen vuoden aikana on ollut enemmän kuin 25 miljoonaa markkaa vuodessa. Jos edellytetään lisäystä yhtäsuureksi vuosina 1900—1902, voidaan arvioida näiden yhtiöiden vakuutuskanta 1902 vuoden lopussa ainakin 480 miljoonaksi markaksi.

Niistä yhtiöistä, joiden liikealue käsittää yhden läänin tai vielä suuremman osan maata, tavataan yhtiöiden vuosikertomuksista saatuja tietoja tauluissa 19, 20 ja 21. Useimmat niistä ovat perustetut erityisiä vastaavaaroja varten, mikä kuvastuukin asianomaisen yhtiön nimessä.

Taulusta 19 saadaan seuraavat yleiset tiedot puheena olevain kymmen yhtiön liikkeestä vuonna 1902. Koska ne eivät vastaanota jälleenvakuutuksia muilta yhtiöiltä, osottavat alla olevat loppusummat niiden suoranaista vakuutuskantaa.

Vakuutuskanta 31. p. jouluk. 1901	<i>Smk.</i>	715,835,981
» 31. p. » 1902	»	749,348,243
	Kasvaminen v. 1902 »	33,512,262

Kolme näistä yhtiöistä on muissa yhtiöissä jälleenvakuuttanut tästä vakuutussummasta yhteensä S:mk 30,883,411. Kannetut vakuutusmaksut ja

suoritetut vahingonkorvaukset, jälleenvakuuttajain osuuksia niistä vähentämättä, sekä hoitokustannukset, ovat olleet yhteensä:

Vakuutusmaksut	<i>Smk.</i>	1,931,654
Vahingonkorvaukset	»	869,272
Hoitokustannukset	»	289,694

Tästä nähdään että vahingonkorvaukset ovat muodostaneet 45,0 % vakuutusmaksuista. Maksetut vakuutusmaksut ovat olleet S:mk 2: 58, suoritetut vahingonkorvaukset S:mk 1: 16 ja hoitokustannukset Smk. 0: 39 kutakin vakuutussumman tuhatmarkkaa kohti.

Näiden yhtiöiden ohessa on vielä maassa muutamia yhtiöitä, jotka joko eivät vielä vuonna 1902 olleet liikettään alottaneet tahi olivat toimineet niin vähäisen osan mainitusta vuodesta, etteivät vielä siltä vuodelta tehneet erityistä tilipäätöstä. Siten *Suomen teollisuuden palovakuutusyhtiö*, jonka säännöt vahvistettiin 7. p. helmik. 1901, ei ainakaan vielä ole voinut alottaa liikettään eikä arvattavasti tule sitä tekemäänkään, koska myöhemmin on perustettu uusi myöskin osakasten keskinäiselle vastuuvollisuudelle nojava ja samaa toimialaa tarkoittava palovakuutusyhtiö: *Suomen Teollisuudenharjoittajain Keskinäinen Palovakuutusyhtiö*. Viimeksi mainittuun yhtiöön, jonka ohjesäännöt vahvistettiin marraskuun 6. päivänä 1902, ja joka piti perustavan kokouksensa saman kuukauden 29. päivänä ja heti sen jälkeen alotti liikettensä, on liittynyt huomattava luku maamme teollisuudenharjoittajia. Sen vakuutuskanta oli 1902 vuoden lopussa 30,366,814 markkaa. *Suomenmaan evankelis-luterilaisen seurakuntain paloapuyhtiö*, jonka säännöt vahvistettiin 25. p:nä lokakuuta 1901, on alottanut liikettään vasta vuonna 1903.

Käyttämällä edellä mainittuja lukuja sekä ottamalla huomioon että voidaan laskea maassamme työskenteleväin venäläisten palovakuutusyhtiöiden kanta vuonna 1902 noin 160 miljoonaksi markaksi, saadaan seuraava yleiskatsaus vuoden 1902 päättyessä maassamme palovahinkoa vastaan vakuutetun omaisuuden arvoon:

Suurempien keskinäisten yhtiöiden kanta	<i>Smk.</i>	749,348,243
Teollisuudenharjoittajain yhtiön	»	30,366,814
Kihlakunnan- ja pitäjänyhdistysten kanta (likim.)	»	480,000,000
Kotimaisten osakeyhtiöiden	»	418,686,077
Ulkomaisten osakeyhtiöiden	»	240,030,092
Venäläisten osakeyhtiöiden	» (likim.)	160,000,000
Yhteensä <i>Smk.</i>		2,078,431,226

VI. Kuljetus- ja merivakuutus.

Vanhastaan on Suomen kuljetus- ja merivakuutus, mikäli sitä harjoitetaan maassa olevien asioimistojen välityksellä, ollut hajaantuneena suurelle joukolle vakuutuksen antajia, jonka vuoksi suomalaisilla yrityksillä tällä alalla on ollut kestettävänä kova kilpailu. Koska melkoinen osa tavaravakuutuksesta, kaupassa valitsevan tavan tai liikesuhteiden johdosta, päätetään ulkomailla, vaikeuttaa tämäkin asia puolestaan kotimaisille yhtiöille suuren liikkeen saavuttamista. Kumminkin voidaan huomata että tälläkin alalla on viimeisinä vuosina ruvettu entistä enemmän harrastamaan kotimaista vakuutusliikettä. Niistä viidestätoista ulkomaisesta yhtiöstä, jotka vuonna 1902 ovat olleet oikeutetut maassa harjoittamaan puheena olevaa vakuutusliikettä ja jotka luetellaan seuraavalla sivulla, ei kuusi: *Badische Schiffahrts-Assecuranz-Gesellschaft*, *Preussische National-Versicherungs Gesellschaft*, *Victoria*, *Norddeutsche Versicherungs Gesellschaft*, *Deutsche Rück- und Mit-Versicherungs-Gesellschaft* eikä *Bayerischer Lloyd*, sanottuna vuotena ole päättänyt vakuutuksia Suomessa, ja muista yhdeksästä on useilla niin mitättömän pieni vakuutuskanta, ettei niiden liikkeellä voida katsoa olevan mainittavaa elinvoimaa.

Suomalaisten ja ulkomaisten merivakuutusyhtiöiden liikkeen laajuutta Suomessa v. 1902 valaisevat seuraavat, tilastollisen osaston 25. taulusta yhdistetyt luvut:

	Vak.-maksuja.	Vahingot.	Kustannukset.
Kotimaiset yhtiöt	<i>Smk.</i> 389,799	<i>Smk.</i> 194,658	<i>Smk.</i> 78,431
Ulkomaiset »	» 251,385	» 246,916	» 34,551
Yhteensä.	<i>Smk.</i> 641,184	<i>Smk.</i> 441,574	<i>Smk.</i> 112,982

Jos edellä mainittuja kotimaisten yhtiöiden liikettä koskevia lukuja verrataan vastaaviin lukuihin v. 1901, huomaa että vakuutusmaksut ovat lisääntyneet Smk. 27,957, vahingonkorvaukset Smk. 24,583, sekä kustannukset Smk. 7,339. — Ulkomaisten yhtiöiden vakuutusmaksut, vahingonkorvaukset ja kustannukset ovat vähentyneet vuoteen 1901 verraten: vakuutusmaksut Smk. 107,744, vahingonkorvaukset Smk. 86,284 ja kustannukset Smk. 14,494. Vakuutusmaksujen koko määrä oli vuonna 1901 Smk. 720,971 ja on siis vuonna

1902 vähentynyt Smk. 79,787. Tämä luku osottaa sek in puolestaan että ahtaat rahaolot eivät voineet olla vaikeuttamatta kauppaamme mainittuna vuonna.

Alla esitetään yhtiöiden kantamat vakuutusmaksut sekä niiden maksamat korvaukset viimeisten yhdentoista vuoden aikana, erottamalla toisistaan kotimaiset ja ulkomaiset yhtiöt.

Vuosi.	Kotimaiset yhtiöt.		Ulkomaiset yhtiöt.		Yhteensä.		
	Vakuutusmaksuja <i>Smk.</i>	Vahingonkorvauksia <i>Smk.</i>	Vakuutusmaksuja <i>Smk.</i>	Vahingonkorvauksia <i>Smk.</i>	Vakuutusmaksuja <i>Smk.</i>	Vahingonkorvauksia <i>Smk.</i>	Vahingonkorv. ynnä hoitokustan. <i>Smk.</i>
1892	245,081	115,521	327,674	83,453	572,775	198,974	268,823
1893	317,984	170,214	483,071	286,206	801,055	456,420	552,189
1894	391,824	189,227	367,439	186,119	759,263	375,346	472,746
1895	371,641	284,680	439,961	482,569	811,602	767,249	868,678
1896	404,419	287,084	375,922	336,593	780,341	623,677	730,224
1897	375,122	165,326	448,253	395,300	823,375	560,626	664,405
1898	213,261	138,651	395,872	127,509	609,133	266,160	346,777
1899	¹⁾ 478,539	141,694	394,278	416,529	872,817	558,223	685,502
1900	429,649	127,022	426,794	389,158	856,443	516,180	644,225
1901	361,842	170,075	359,129	333,200	720,971	503,275	623,312
1902	389,799	194,658	251,385	246,916	641,184	441,574	554,556

Kuljetusvakuutusyhtiöt Suomessa.

Laitos.	Perustamisvuosi.	Päätettiin vakuutuksen Suomessa alkaneen vuosi.	Pääasioimisto.	Luop. myönnehty.	Asimielien vultakirja julkaistu.
Suomalaisia yhtiöitä.					
Triton, Turku	1889	1890	Pääkonttori, Turussa.	18 ¹² / ₁₂ 89	—
Suomen merivakuutusosakeyhtiö	1898	1898	» Helsingissä.	18 ²⁷ / ₄ 98	—
Ruotsalaisia yhtiöitä.					
Gauthiod, Göteborg	1863	1872	Hra G. Bucht, Waasassa.	18 ²⁴ / ₄ 92	18 ² / ₂ 98
Stockholms sjöförsäkringsaktiebolag	1867	1869	» C. W. Holm, Turussa.	18 ¹¹ / ₄ 94	19 ³⁰ / ₁₁ 01
Ägir, Tukholma	1872	1873	» Victor Ek, Helsingissä,	18 ³ / ₁₂ 91	18 ¹¹ / ₁ 92
Vega, Tukholma	1882	1887	» Tr. Seth, Turussa.	18 ⁴ / ₁₂ 91	18 ¹¹ / ₁ 92

¹⁾ Tähän kuuluu ensi kerta Suomen merivakuutusosakeyhtiön liike.

Laitos.	Perustamisvuosi.	Päättiä valtuutettiin Suomessa alkaneen v.äm.	Pääasioimisto.	Lupa myönnetty.	Asiamiehen valtakirja julkaistu.
Saksalaisia yhtiöitä.					
Badische Schiffahrts Assecu- ranz-Gesellsch., Mannheim	1840	1902	Hra G. R. Ahlfors, H:gissä.	19 ¹⁵ / ₉ 02	19 ¹⁵ / ₆ 02
Preussische National-Ver- sicherungs Gesellschaft, Stettin	1845	1891	» F. H. Paersch, »	18 ¹⁷ / ₁₂ 91	18 ¹³ / ₁₂ 92
Victoria, Berlin	1853	1881	» P. Nupnau, Viipurissa.	18 ⁷ / ₄ 92	?
Norddeutsche Versicherungs- Gesellschaft, Hamburg . .	1857	?	» L. Herold, »	18 ²⁰ / ₃ 92	18 ²⁴ / ₁₂ 92
Allgemeine Versicherungs- Gesellschaft für See-, Fluss- und Landtransport, Dres- den	1861	?	» J. R. Stünkel, »	18 ²⁰ / ₆ 92	19 ¹⁴ / ₆ 00
Deutsche Transport-Verse- rung-Gesellschaft, Berlin	1871	1887	» Ad. Pantaenius, H:gissä.	18 ¹⁷ / ₁₂ 91	19 ²³ / ₆ 00
Mannheimer Versicherungs- Gesellschaft, Mannheim .	1879	1885	» F. H. Paersch, »	18 ²⁰ / ₆ 92	18 ⁴ / ₁ 95
Deutsche Rück- und Mit-Ver- sicherungs Gesellschaft, Berlin	1882	1894	Vakant, »	18 ²³ / ₁₀ 94	—
Continental Versicherung. Gesellsch. Mannheim . .	1885	1902	Hra E. A. Hjelt, »	19 ¹⁷ / ₄ 02	19 ¹⁷ / ₄ 02
Bayerischer L'loyd, München	1891	1897	Vakant, »	18 ²³ / ₁₀ 96	—
Sveitsiläinen yhtiö.					
Eidgenössische Transport- Versicherungs-Gesellschaft, Zürich	1881	1886	Hra Fredr. Lorentz, Wiip.	18 ²⁰ / ₆ 92	19 ²³ / ₁₁ 03

Ulkomaisista yhtiöistä kärsi yksi (Mannheimer Versicherungs-Gesellschaft) tuntuvan tappion suomalaisesta liikkeestään. Jos otetaan huomioon kaikki ulkomaiset yhtiöt, ovat niiden vakuutusmaksut kuitenkin jonkun verran suuremmat kuin korvaukset. Suomalaisten yhtiöiden liikkeen tulos on mainittuna vuonna ollut varsin hyvä.

Missä määrin ulkomaisten asioiden vakuutusmaksuista on jäänyt suoranaista ylijäämää, jota on voitu lähettää pääkonttoreihin, näkyy seuraavista luvuista.

Vakuutusmaksuja		<i>Smk.</i>	251,385: 51
Suoritettuja vah.-korv.	<i>Smk.</i>	246,915: 48	
Kustannuksia	»	34,550: 87	» 281,466: 35
		Vajausta	<i>Smk.</i> 30,080: 84

Näitä yhtiöitä koskevat erityisluvut ovat tilastollisen osaston tauluissa 22—25.

Osakeyhtiöiden rinnalla harjoittavat keskinäisyydelle perustetut *Suomen merivakuutusyhdistys* ja *Suomen toinen merivakuutusyhdistys*, joiden kummankin päähallinto on Turussa, melkoista vakuutusliikettä. Edellinen näistä vastaanottaa ainoastaan kaskovastuita, jälkimäinen sitä vastoin eräissä tapauksissa myöskin rahti- ja lastivakuutuksia ja on siis edellisen toimintaa täydentävä laitos. Nämä laitokset, joiden tilivuosi päättyy heinäkuun 31. p., eivät ole velvolliset antamaan tietoja liikkeestään vakuutuslaitoksia tarkastavalle viranomaiselle. Suosiollisesti käytettäväksi annettujen vuosikertomusten mukaan ovat edellisen vakuutusmaksutulot ja sisäänkirjoitusmaksut vuonna $\frac{1}{8}$ 1901— $\frac{31}{7}$ 1902 olleet, kun ristornit ja jälleenvakuutusmaksut vähennetään, Smk. 222,438: 43, vahingonkorvaukset Smk. 43,246: 31 ja hoitokustannukset Smk. 32,941: 58. Samaan aikaan olivat jälkimäisen yhtiön vakuutusmaksutulot Smk. 74,509: 15, vahingonkorvaukset Smk. 66,728: 38 ja muut kustannukset Smk. 16,933: 54.

V. Lasivakuutus.

Lasivakuutusta harjoittaa tätä nykyä alla luetellut yhtiöt, yksi suomalainen ja kaksi ulkomaista.

Laitos.	Perustamisvuosi.	Myyntiä vakuutuksia Suomessa vuodesta.	Pääasioimisto.	Lupa myönnetty.	Pääasiantehtävän valtakirja julkaistu.
Suomalainen yhtiö. Suomen lasivakuutusosakeyhtiö	1898	1898	Pääkonttori, Helsingissä.	18 ¹⁷ / ₃ 98	—
Ruotsalainen yhtiö. Svenska Glasförsäkringsbolaget, Tukholma	1891	1896	Hra Trapanus Seth, Turussa.	18 ²³ / ₁₀ 96	18 ¹⁷ / ₁₁ 97
Saksalainen yhtiö. Kölnische Glas-Versicherung Actien-Gesellschaft, Köln	1880	1898	» G. R. Ahlfoirs, H:gissä.	18 ¹⁶ / ₂ 98	19 ⁷ / ₁ 02

Näiden yhtiöiden suomalaisesta liikkeestä tehdään selkoa 26. taulussa, josta seuraavat luvut otetaan:

		Kanta.	Vak.maksut.	Vahingot.
Kotimainen yhtiö	<i>Smk</i>	562,994	<i>Smk</i> 12,849	<i>Smk</i> 3,883
Ulkomaiset »	»	140,565	» 1,920	» 466
Yhteensä	<i>Smk</i>	703,559	<i>Smk</i> 14,769	<i>Smk</i> 4,349

Verrattuna 1901 vuoden tulokseen näyttävät nämä luvut että vakuutuskanta on lisääntynyt 77,005 markkaa.

Alla annetaan muutamia tietoja tämän maassamme verrattain uuden vakuutushaaran kehityksestä niiden yhdentoista vuoden aikana, joista järjestettyä vakuutusilastoa meillä on saatavana.

Vuosi.	Kotimainen yhtiö.			Ulkomaiset yhtiöt.			Yhteensä.			
	Vakuutus- kanta 31/ 12 Shp.	Vak.maksut Shp.	Vahingot Shp.	Vakuutus- kanta 31/ 12 Shp.	Vak.maksut Shp.	Vahingot Shp.	Vakuutus- kanta 31/ 12 Shp.	Vak.maksut Shp.	Vahingot Shp.	Vahingot yhtiö kuitaan- Shp.
1892	—	—	—	105,101	1,742	484	105,101	1,742	484	832
1893	—	—	—	217,454	3,594	1,474	217,454	3,594	1,474	2,401
1894	—	—	—	208,939	3,483	1,364	208,939	3,483	1,364	2,299
1895	—	—	—	237,491	4,173	2,117	237,491	4,173	2,117	3,188
1896	—	—	—	238,996	3,924	2,126	238,996	3,924	2,126	3,272
1897	—	—	—	309,379	5,740	1,984	309,379	5,740	1,984	3,358
1898	227,356	5,862	178	167,986	4,847	2,592	395,342	10,709	2,770	5,870
1899	367,303	9,270	2,407	124,915	2,647	1,034	492,218	11,917	3,441	6,986
1900	442,571	12,181	3,316	165,523	1,185	457	608,094	13,366	3,773	7,246
1901	481,630	11,548	2,289	144,924	1,840	326	626,554	13,388	2,615	6,137
1902	562,994	12,849	3,883	140,565	1,920	466	703,559	14,769	4,349	8,504

Tilastollisen osaston 27. ja 29. taulussa tavataan lasivakuutusyhtiöiden voitto- ja tappiitilit sekä bilanssit vuodelta 1902.

VI. Eläinvakuutus.

Tätä vakuutuslajia ovat vuonna 1902 maassamme harjoittaneet *Turun hevoslakuutusyhtiö* ja *Suomen eläinvakuutusyhtiö*. Viimeksi mainitun hallitus sijaitsee Helsingissä. Molemmat yhtiöt perustavat liikettään osakasten keskinäiselle vastuunalaisuudelle. Näiden toiminnasta annetaan yksityiskohtaisia tietoja 29. ja 30. taulussa, joista saadaan seuraava yhteenveto.

Vakuutuskanta jouluk. 31. p:nä 1902:	
eläinten luku	20,084
vakuutusarvo	<i>Smf.</i> 7,528,995
Kannetut vak. maksut v. 1902	» 163,630
Suoritetut vahingonkorvaukset v. 1902	» 143,470
Hoitokustannukset	» 64,068

Verratessa näitä lukuja vuotta 1901 koskeviin vastaaviin lukuihin huomaa että vakuutuskanta on vähentynyt 1,191,517 markkaa, vakuutusmaksut 82,796 markkaa ja vahingonkorvaukset 37,194 markkaa. Kustannukset, jotka v. 1901 nousivat 77,438 mk:aan eli 31 %:iin vakuutusmaksuista, ovat v. 1902 olleet 39 % vuoden kuluessa kannetuista vakuutusmaksuista.

Paitsi näitä yhtiöitä löytyy eri osissa maata muutamia pienempiä, niinkään keskinäisyydelle perustuvia paikkakunnallisia eläinvakuutusyhtiöitä. Niistä ei ole saatu mitään tietoja.

VII. Jälleenvakuutus.

Alla olevat tiedot koskevat ainoastaan jälleenvakuutusosakeyhtiö *Osmon* liikettä, koska maassa toimivat ulkomaiset jälleenvakuutusyhtiöt eivät ole velvolliset antamaan toimestaan mitään tietoja vakuutusoloja tarkastavalle viranomaiselle.

Vuonna 1902 on yhtiö vastaanottanut

Vakuutusmaksuja	<i>Smk.</i> 990,751: 88	
josta jälleenvakuuttajille	» 77,857: 67	<i>Smk.</i> 912,894 21
Vahingonkorvausten koko määrä on	» 546,369: 06	
josta jälleenvakuuttajat ovat maksaneet	» 34,613: 30	» 511,755: 76

Vakuutusrahasto, joka lasketaan 40 %:ksi vuoden nettovakuutusmaksuista, oli 1902 vuoden lopussa Smk. 330,625: 61 ja vararahasto suorittamatta olevien vahinkojen varalle Smk. 42,520: 17. Vuoden siirto näihin molempiin tarkoituksiin oli yhteensä Smk. 127,196: 59.

Muita tietoja yhtiön liikkeestä tavataan 31. taulussa.

VIII. Vakuutus murtovarkautta vastaan.

Hollantilaisen vakuutusosakeyhtiön *Nederlandsche Lloyd*'in vuonna 1898 perustama asiomisto vakuutuksen myöntämistä varten murtovarkaudesta johdettavaa vaaraa vastaan on, riittävän vakuutusmäärän puutteessa, maaliskuun 26. päivänä 1900 lakkauttanut liikkeensä maassamme. Mainitun päivän jälkeen yhtiö ei ota vastaan uusia vakuutuksia eikä uudista ennen tehtyjä vakuuttamisvälipuheita. Kunnnes kaikki vielä voimassa olevat vakuutukset ovat kuluneet umpeen, hoitaa asiomistoa Herra I. Jusslin, Helsingissä.

Vuonna 1902 toukokuun 1. päivänä vahvistettiin osakeyhtiön *Providentia* (Helsinki) ohjesäännöt, jonka jälkeen yhtiö heti aloitti liikettään. Siten on tälläkin vakuutusosalalla kotimainen yritteliäisyys saanut jalansijaa.

Tietoja yhtiöiden liikkeestä tavataan 32. ja 33. taulussa, joista mainittakoon muutamia lukuja.

	Vakuutus-	Vakuutusmaksu.	Vahingonkorv.
	kanta ³¹ / ₁₂ 1902.	v. 1902.	v. 1902.
Kotimainen yhtiö	<i>Smk.</i> 1,545,335	<i>Smk.</i> 7,161: 96	<i>Smk.</i> 629: 68
Ulkomainen »	» 54,400	» —	» —
Yhteensä <i>Smk.</i>	1,599,735	<i>Smk.</i> 7,161: 96	<i>Smk.</i> 629: 68

Edellä olevasta vakuutuskannan luvusta on jälleenvakuutettu Smk. 484,752. Vakuutusmaksun ja vahingonkorvausten luvusta ei ole vähennetty jälleenvakuuttajain osuuksia.

IX. Jälkikatsaus.

Kertomuksesta, joka edellä on annettu Suomen vakuutusliikkeestä vuonna 1902, näkyy:

1:o) että vakuutustoiminta häiriöttä on jatkunut ja edelleen kehittynyt sekä että vuoden liike yleensä on antanut suotuisan tuloksen;

2:o) että joulukuun 5. p. 1895 annetun, työnantajan vastuunalaisuutta työntekijää kohdanneesta ruumiinvammasta koskevan lain kautta 1898 vuoden alusta alkanut pakollinen vakuutus on vuonna 1902 häiriöttä jatkunut ja että tämänkin vuoden lopussa saavutettu tulos on omiansa herättämään levollisuutta lain vaikutukseen nähden taloudellisessa suhteessa:

3:o) että henki-, tapaturma-, palo-, kuljetus-, meri- sekä lasivakuutusaloilla, vaikka kotimaisia laitoksia näillä aloilla on olemassa, melkoinen osa vakuutuksista edelleen päätetään ulkomaisten laitosten kanssa; mutta että kotimaiset laitokset menestyksellä ja vuosi vuodelta kasvavalla voimalla ovat kestäneet kilpailun ulkomaisten yhtiöiden kanssa; sekä lopuksi

4:o) että osakeyhtiöiden ohella suuri joukko keskinäisiä yhtiöitä, joista tilasto edelleen on epätäydellinen, harjoittaa laajaperäistä toimintaa erittäinkin palovakuutusosalalla.

Kotimaisen ja ulkomaisen vakuutusliikkeen välinen suhde niillä aloilla, missä suoranainen kilpailu on olemassa, näkyy selvimmin vertaamalla niitä vakuutusmaksumääriä, jotka vuosittain suoritetaan näihin kahteen ryhmään kuuluville laitoksille. Tässä kertomuksessa käsitellyistä kotimaisista yhtiöistä ja ulkomaisista vakuutuslaitoksista saadaan sitä varten seuraavat luvut vuosilta 1901 ja 1902. Tässä ei kumminkaan oteta huomioon keskinäisten palovakuutusyhtiöiden eikä keskinäisyydelle perustettujen merivakuutusyhdistysten toimintaa.

Vakuutuslaji.	Suomessa kannettuja vakuutusmaksuja.									
	vuonna 1901.					vuonna 1902.				
	Kotimaiset yhtiöt.		Ulkomaiset yhtiöt.			Kotimaiset yhtiöt.		Ulkomaiset yhtiöt.		
	<i>Smk.</i>	<i>7¹²%</i>	<i>Smk.</i>	<i>7¹²%</i>	<i>Smk.</i>	<i>7¹²%</i>	<i>Smk.</i>	<i>7¹²%</i>	<i>Smk.</i>	<i>7¹²%</i>
Henki- ja korkovak.	5,682,569	40 72	2,235,642	94 28	6,692,469	23 75	2,262,067	66 25		
Tapaturmavakuutus	734,819	42 90	84,096	07 10	736,264	83 90	82,699	74 10		
Palovakuutus	2,127,363	95 60	1,457,106	33 40	2,189,962	28 60	1,481,914	78 40		
Meri- ja kuljetusvakuutus	361,841	61 50	359,129	73 50	389,798	52 61	251,385	51 39		
Lasivakuutus	11,547	75 86	1,840	39 14	12,848	80 87	1,920	12 13		
Yhteensä	8,918,142	13 68	4,137,815	46 32	10,021,343	66 71	4,079,987	81 29		

Ulkomaille menevää Smk. 4,079,987:81 suuruista määrää, joka on ulkomaisten vakuutuslaitosten Suomessa saadut vakuutusmaksutulot vuonna 1902, vastaa samojen laitosten suorittamien korvausten määrä sekä kustannusten summa, jotka nekin muodostavat melkoisen ja maahan jäävän osan vakuutusmaksuista. Nämät erät, jotka edellisessä ovat mainitut erikseen kultakin vakuutusosalta, ovat yhteensä Smk. 2,622,142: 81. Jos tämä vähennetään ulkomaisten yhtiöiden vakuutusmaksutuloista, saadaan ulkomaisten vakuutuksen v. 1902 Suomessa harjoittaman liikkeen ylijäämäksi: Smk. 1,457,845: 00. Viimeisten yhdentoista vuoden tuloksien yhteenveto näyttää ulkomaisten yhtiöiden Suomessa harjoittaman liikkeen tulokset, jolloin vakuutusrahastoihin siirretyt varat eivät ole huomioon otetut eivätkä Suomalaisten vakuutusten aiheuttamat kustannukset yhtiön kotimaassa.

Vuonna 1892	<i>Smk.</i> + 979,345: 03
» 1893	» + 1,132,613: 17
» 1894	» + 1,044,057: —
» 1895	» + 968,956: 75
» 1896	» + 931,368: 18
» 1897	» + 1,550,079: 82
» 1898	» + 1,299,458: 83
» 1899	» + 1,050,224: 91
» 1900	» + 1,204,069: 51
» 1901	» — 1,519,101: 55
» 1902	» + 1,457,845: —

Nämä luvut sisältävät ainoastaan vallan vähäisen osan venäläisille vakuutuslaitoksille maksetuista varoista.

Maassa toimivien asioimistojen vakuutusliikkeestä johtuvat oikeudenkäynnit ovat kuten edellisinäkin vuosina olleet erittäin harvat. Sellaisia aloitettiin vuonna 1902 yhteensä 5 kappaletta. Edellisinä vuosina vireillepanneista jutuista on vuoden kuluessa yksi lopullisesti ratkaistu ja kolme oli vuoden lopussa vielä ratkaisematta.

Kuten edellisinäkin vuosina on huomiota kiinnitetty kysymykseen vakuutusyhtiöiden kunnallisverotuksesta, jotta saataisiin aikaan yhdenmukaisuutta ja oikeutta verotusperiaatteista. Siinä tarkoituksessa on asianomaisille verotuslautakunnille lähetetty kiertokirje, jossa on ilmoitettu oikean verotuksen perusteet.

Samalla kuin annan ylempänä olevan kertomuksen vakuutusoloista Suomessa vuonna 1902, saan nöyrimmästi ilmoittaa:

1:o) että kotimaisten vakuutusyhtiöiden julkisena asiamiehenä olen valvonut näiden yhtiöiden toimia ja pääomansijoituksia, pitäen tässä erittäin silmällä vakuutusmaksurahastojen laskemisessa noudatettuja perusteita sekä näiden rahastojen asianomaista kokoamista, eikä minulla tässä kohden ole ollut syytä mihinkään muistutukseen;

2:o) että ne ulkomaiset laitokset, jotka laillisella oikeudella harjoittavat vakuutusliikettä Suomessa, ovat noudattaneet niille laissa ja toimintalupakirjeissä annettuja määräyksiä sekä muutenkin seuranneet niitä ohjeita, joita olen viran puolesta katsanut asiaksi antaa;

3:o) että niiden valitusten johdosta, jotka yksityiset vakuutuksenottajat ovat minulle tehneet jonkun laitoksen menettelystä sattuneissa tapauksissa, olen koettanut saada asiasta niitä selvityksiä, joihin valitukset ovat antaneet aiheutta;

4:o) että Keisarillisen Senaatin Kauppa- ja Teollisuustoimituskunnan antaman määräyksen mukaan, olen ollut saapuvilla ja osallisena tarkastettaessa *Suomen kaupunkien yleisen paloapuyhtiön* hoitoa sen kuudentenkymmentenä yhdeksäntenä tilivuotena, joka käsitti ajan tammik. 1. päivästä joulukuun 31. päivään 1902, sekä että siinä kävi selville että yhtiön asioita oli hoidettu voimassa olevan ohjesäännön mukaisesti ja myöskin että sen pääomansijoitukset tarjoavat asianmukaista vakuutusta; sekä

5:o) että Keisarillisen Senaatin eri toimituskuntien käskystä sekä eri läänien Kuvernöörien ja Teollisuushallituksen pyynnöstä olen vuonna 1902 antanut yhteensä 36 lausuntoa vakuutusosalalla toimivien yhdistysten ja yhtiöiden ohjesäännöistä ja niiden muutosta koskevista ehdotuksista, tahi muista vakuutusliikettä koskevista kysymyksistä, jonka ohessa pyynnöstä olen 8 yhdistykselle tahi yksityiselle henkilölle antanut samaa toimialaa koskevia lausuntoja.

Résumé.

Introduction.

Le présent compte rendu est le onzième qu'on a publié depuis la création du contrôle régulier des sociétés d'assurances. La disposition adoptée est la même que celle des années précédentes; les tableaux statistiques qui résument le développement et l'état actuel des différentes branches du mouvement pourront donc fournir un ensemble uniforme de données, permettant une appréciation exacte des faits qu'ils contiennent.

Le texte renferme un aperçu destiné à résumer et à comparer les résultats de la statistique. De plus, il traite des questions qui sont apparues dans le domaine de l'assurance finlandaise et donne des renseignements sur le développement de cette assurance. Toutes ces informations n'ayant qu'une importance locale n'ont pas été mentionnées dans le résumé français.

Les tableaux statistiques sont formés de nombres qui se rapportent à toutes les compagnies d'assurances, finlandaises et étrangères, fonctionnant dans le pays. Les compagnies russes opérant en Finlande sont exemptées du devoir de fournir aux autorités finlandaises des rapports sur leurs transactions. Outre ces établissements, de nombreuses sociétés, basées sur le principe de mutualité, émettent des assurances maritimes et sur l'incendie qui, en ce moment, ne sont point soumises au contrôle de l'État, ni à l'obligation de fournir des chiffres aux autorités. Pour quelques-unes, cependant, on a reçu des données dont on a tenu compte soit dans le cours du texte soit dans les tableaux statistiques.

I. Assurances sur la vie.

En 1902 l'assurance sur la vie s'exerçait par l'intermédiaire de 2 sociétés finlandaises et de 19 étrangères, dont 7 suédoises, 4 anglaises, 4 allemandes, 1 française, 1 hollandaise et 2 américaines. Ces sociétés sont énumérées à la page 4 du texte original, mais quatre de ces sociétés n'ont pas reçu d'assurances récentes. Le tableau suivant, résumant l'état général de l'assurance pendant l'année 1902, donne la somme totale dont répondaient ces compagnies. On y a renfermé de plus des nombres approximatifs se rapportant aux affaires des sociétés russes, et une supputation relative aux engagements des compagnies qui ne travaillaient plus en Finlande.

Compagnies.	État le 31 déc. 1901.	Accroissements pendant l'année 1902.	État le 31 déc. 1902.
	Marks finlandais. (1 mark=1 franc).	Marks finlandais.	Marks finlandais.
Finlandaises	145,426,492	+ 10,417,088	155,843,580
Étrangères	71,957,309	+ 860,707	72,818,016
Total	217,383,801	+ 11,277,795	228,661,596
Nombres approchés relatifs aux sociétés russes	10,300,000	—	10,300,000
État total de l'assurance finlandaise	227,683,801	+ 11,277,795	238,961,596

L'accroissement pendant les années 1893—1902 ressort du tableau suivant, où les sociétés russes ne sont pas mentionnées pour la raison susdite.

Année.	Accroissement par année.			Accroissement par centaine.		
	Sociétés finlan- daises.	Sociétés étran- gères.	Total.	Sociétés finl.	Sociétés étrang.	Total.
1893	6,909,411	2,591,465	9,500,876	11,8	5,8	8,9
1894	7,397,638	3,006,581	10,404,219	10,9	6,8	9,0
1895	9,553,953	3,011,212	12,565,165	12,7	5,9	9,9
1896	10,597,182	5,190,473	15,787,655	12,5	10,9	11,4
1897	9,559,206	4,376,303	13,935,509	10,2	7,4	9,0
1898	9,444,508	5,840,683	15,285,191	9,0	9,2	8,9
1899	9,602,042	1,749,074	11,351,116	8,4	2,5	6,2
1900	10,734,121	531,503	11,265,624	8,7	0,7	5,8
1901	10,684,700	523,417	11,208,117	8,0	0,7	5,5
1902	10,417,088	861,707	11,278,795	7,2	1,2	5,2

Le tableau suivant indique l'état de l'assurance finlandaise à la fin des années 1892—1902 et comment il se partage entre les sociétés de nationalité différente.

Année.	État de l'assurance finlandaise le 31 décembre.						
	Sociétés finlandaises.	Sociétés étrangères.	État des sociétés étrangères partagé suivant les nationalités.				
			Suédoises.	Anglaises.	Allemandes.	Françaises.	Américaines.
1892	60,943,730	44,960,740	29,532,955	2,108,825	2,491,328	5,687,732	5,139,900
1893	67,853,141	47,872,685	30,489,988	2,892,175	3,837,356	4,248,366	6,405,000
1894	75,250,779	50,879,266	31,665,995	3,884,825	4,408,824	4,486,622	6,633,000
1895	84,804,732	53,829,455	33,914,264	4,601,230	4,841,368	4,163,902	6,308,691
1896	95,401,914	59,019,928	37,485,108	5,214,225	5,282,903	4,776,178	6,259,514
1897	104,961,120	63,487,522	40,358,121	5,714,500	5,507,221	5,261,775	6,645,905
1898	114,405,628	69,328,205	44,078,913	5,515,225	6,233,878	5,971,451	7,528,738
1899	124,007,670	71,078,106	45,150,913	4,898,225	6,453,951	6,375,777	8,199,240
1900	134,741,791	71,602,535	46,194,528	4,027,950	6,225,151	5,909,838	9,245,068
1901	145,426,492	71,957,309	46,386,720	3,879,465	5,877,570	5,839,201	9,974,353
1902	155,843,580	72,818,016	47,124,391	3,783,015	5,787,994	5,420,748	10,701,868

Pour les diverses formes d'assurances de rentes, la prépondérance des compagnies finlandaises est encore plus prononcée. Le total des rentes assurées était le 31 déc. 1902

pour les compagnies finlandaises	Marks	520,644
» » » étrangères	»	60,599
Total Marks		581,599

Le total des sommes dont répondaient les compagnies d'assurances sur la vie à la fin de l'année 1902 montait donc, en nombre rond, à 239,5 millions de marks (1 mark = 1 franc). De cette somme, les sociétés finlandaises avaient fourni 65,3 %, les compagnies russes et étrangères 34,7 %. La moyenne du capital assuré par chaque individu de toute la population du pays est de 88,08 marks contre 83,01 marks en 1901.

Les tableaux statistiques concernant l'assurance sur la vie qui accompagnent cet ouvrage sont au nombre de quatre (1, A—C et 2) pour les assurances finlandaises et de huit (tabl. 3, A—C, 4—8) pour le mouvement total des affaires des compagnies respectives.

II. Assurances contre les accidents.

Avec l'année 1898, l'assurance finlandaise contre les accidents est entrée dans une nouvelle période. Au début de cette année, en effet, commença l'application de la loi du 5 déc. 1895, sur la responsabilité des entrepreneurs pour les lésions corporelles des ouvriers. L'assurance ouvrière collective conclue naguère spontanément par un grand nombre d'entrepreneurs, a perdu son importance à partir de ce moment. Elle se bornera, dans l'avenir, aux petites entreprises et usines que n'atteint pas l'assurance obligatoire imposée par ladite loi.

Ainsi, l'assurance libre porte principalement sur les assurances particulières personnelles. Les sociétés qui opèrent en Finlande pour les affaires de ce genre se trouvent énumérées dans le chapitre II du texte original. Les détails sur les affaires finlandaises de celles-ci sont donnés par les chiffres du tableau 10 de la partie statistique, dont nous extrayons les chiffres suivants relatifs à l'assurance volontaire:

Assurances personnelles particulières.	Personnes.	Primes.	Sinistres.
Sociétés finlandaises	5,392	Mk. 169,543	Mk. 70,726
» étrangères	887	» 42,569	» 11,640
	Somme 6,279	Mk. 212,112	Mk. 82,366

En primes pour l'assurance ouvrière collective libre, ces sociétés n'encaissèrent pendant l'année 1902 que 13,527 marks pour 1,719 personnes; les indemnités payées montèrent à 2,960 marks. Comme termes de comparaison citons les chiffres relatifs à l'année 1901; le nombre de personnes assurées était alors de 1,955, la somme des primes 14,165 marks.

Pour ce qui est de l'organisation de l'assurance ouvrière obligatoire, imposée par la loi du 5 déc. 1895, notre compte-rendu pour l'année 1897 en a donné un exposé détaillé, ainsi qu'une traduction complète de la loi. Nous récapitulons ici les points principaux, par lesquels les matériaux statistiques de l'année 1902 obtiennent la lumière qu'ils demandent.

La loi considère trois espèces différentes de responsabilité:

a) en cas de lésion passagère atteignant un ouvrier au travail, obligation de payer audit ouvrier, à partir du 7:e jour que dure l'impuissance de travailler, 60 % de la paye comme entretien quotidien, qui, cependant, ne dépassera pas un maximum de 2 marks 50 (1 mark = 1 franc);

b) en cas d'invalidité perpétuelle, obligation de payer à l'ouvrier une rente viagère annuelle de 60 % du salaire annuel qu'il recevait, mais qui, cependant,

ne sera pas calculé plus haut qu'un maximum de 720 marks; — en cas d'invalidité partielle, l'indemnité est réduite dans la proportion du dommage encouru;

c) en cas de mort violente pendant le travail et par suite d'accident, obligation de payer à la veuve de l'ouvrier, tant qu'elle ne se remariera pas, une rente annuelle de 20 % du salaire annuel du mari, et à chaque enfant au-dessous de l'âge de 15 ans 10 % ou 20 % de ce salaire, selon qu'un seul des parents est décédé ou que les parents sont décédés l'un et l'autre, jusqu'à ce qu'il ait atteint ledit âge; l'indemnité, cependant, ne comportant pas un total de plus 40 %, et le salaire étant calculé comme dans le cas ci-dessus.

L'assurance obligatoire peut, d'après la loi, être conclue:

a) avec un établissement d'assurances en Finlande dont l'État aurait entrepris la création;

b) avec une compagnie privée d'assurances contre les accidents, ayant son siège en Finlande et qui s'est acquis l'autorisation du Sénat d'émettre l'assurance dans les formes légales;

c) sous forme d'une société basée sur le principe de l'assurance mutuelle, dont le Sénat aura autorisé la formation après en avoir reçu la demande et examiné spécialement le pouvoir de la société d'accomplir ses engagements;

d) avec une institution d'assurances étrangère dont l'organisation et la direction offrent, selon l'opinion du Sénat Impérial de Finlande, des garanties suffisantes pour l'émission de cette sorte d'assurances; dans ce cas cependant, s'il arrive un accident qui entraîne le paiement d'une assistance annuelle à un invalide ou à la veuve et aux enfants d'un ouvrier défunt, le paiement de cette indemnité annuelle doit être acheté sous forme de rente viagère, par les soins de l'institution étrangère, chez une compagnie d'assurances sur la vie ou chez une institution d'assurances de rentes dont le siège principal est en Finlande.

La possibilité ou la nécessité éventuelle d'organiser une institution d'assurances contre les accidents par les soins de l'État ne s'est pas présentée jusqu'ici. Les établissements privés semblent en effet satisfaire complètement aux besoins d'assurances des patrons.

Dès l'origine, les deux sociétés finlandaises d'assurances contre les accidents, la «Patria» et le «Kullervo», se sont munies de l'autorisation mentionnée sous l'article b), d'émettre des assurances suivant les termes de la loi du 5 déc. 1895.

D'autre part, du côté des patrons, et suivant les termes de l'article c), on a pris soin aussi d'obtenir une assurance qui répondrait aux besoins des circonstances. Ainsi, l'on a organisé des sociétés basées sur la responsabilité mutuelle des participants, et comprenant des propriétaires d'ateliers mécaniques et de scieries ainsi que des industriels de certaines usines de papier, de fer et de verreries; de plus, il s'est formé une société mutuelle générale, indépendante du genre d'industrie.

Ces institutions sont toutes organisées suivant le même plan, ce qui facilitera dans une vaste mesure leur fusion éventuelle, dans le cas où, comme on l'a pensé dès le moment de leur fondation, cette opération se montrerait avantageuse.

Il entre comme principe fondamental dans les statuts des compagnies, qu'elles ne reçoivent en assurance que le risque qui, d'après la loi, doit être obligatoirement assuré par le transport sur une institution fondée à cet effet. Ainsi, toute opération relative à l'assurance du risque du patron en cas d'invalidité passagère se trouve exclue de leur ressort. — Les primes sont prélevées en proportion de la part de chaque participant, suivant la nature de l'entreprise assurée et la participation à la responsabilité totale de la compagnie, et se payent d'avance, avec le montant qui peut être estimé nécessaire par le calcul des probabilités. Le déficit éventuel des primes se couvre par le prélèvement d'une prime supplémentaire après la constatation des paiements de l'année financière terminée. L'excès des primes, au contraire, est noté dans les livres comme créance des participants auprès de la compagnie. — Le total des sinistres à régler se fixe pour chaque année de façon que toute assistance payée soit capitalisée au taux de 4 % et pour le temps probable qui reste encore à vivre à l'assuré. Pour plus de sûreté, on formera un fonds de réserve s'élevant à 10 % du fonds d'assurance établi par les indemnités capitalisées de la manière décrite plus haut.

Comme il a été dit déjà, la loi exige pour les institutions qui n'ont point leur siège principal en Finlande, que l'indemnité à payer à un ouvrier en cas d'invalidité perpétuelle, ou à son ayant droit en cas de mort, soit transportée, par rachat de la rente à faire, sur une compagnie finlandaise d'assurances sur la vie ou d'assurances de rentes. Cette prescription, qui n'a été créée que dans l'intention d'augmenter les avantages de l'ouvrier, en ce qu'il pourrait s'en tenir à une compagnie finlandaise pour le paiement de la rente, forme cependant une espèce d'entrave désavantageuse pour la concurrence des sociétés étrangères avec les institutions similaires finlandaises. Malgré ces difficultés, trois compagnies par actions russes d'assurances contre les accidents, ainsi qu'une suisse, ont demandé et obtenu le droit d'émettre en Finlande des assurances selon la loi du 5 décembre 1895.

Dans certains cas enfin, cette loi ouvre au patron la possibilité d'acquiescer pour un temps de trois ans au plus une dispense de l'obligation réglementaire d'assurances, à la condition qu'il présente au Sénat Impérial de Finlande une caution reconnue satisfaisante pour l'accomplissement de ses obligations d'assurance. De plus, il lui incombe le même devoir qu'aux sociétés étrangères, c'est-à-dire de transporter l'obligation de paiement de l'indemnité accordée à un ouvrier ou à son ayant droit sur une institution finlandaise d'assurances sur la vie ou d'assurances de rentes.

L'effet extrême des mesures organisatrices pour l'application de la loi du 5 décembre 1895 a été la fondation d'une société par actions, la »Securitas«, dont

l'objet principal est d'assumer, sous des conditions avantageuses, le paiement des indemnités qui doivent être rachetées par une compagnie ayant son siège principal en Finlande. Dans ce but, les patrons qui ont été délivrés sur caution de leur obligation d'assurance, et qui ont pris l'initiative de fondation de la «Securitas», ont conclu des engagements avec cette société. De même, une des sociétés russes et la société suisse qui ont obtenu l'autorisation d'émettre des assurances de cette nature, ont noué aussi des relations avec elle.

Les compagnies en question ainsi que les patrons qui ont fourni la caution demandée se trouvent énumérés dans le texte original, pages 25 et 25. Relativement aux affaires de ces sociétés, on peut donner le résumé suivant.

Faisant abstraction des 7 entreprises qui usèrent pendant l'année mentionnée de la dispense qu'elles avaient obtenu moyennant caution de leur obligation d'assurance, on obtient les nombres ci-dessous relatifs au nombre d'établissements sujets à l'assurance obligatoire, au nombre d'ouvriers qu'ils emploient et au montant des primes versées pour eux chez les sociétés.

	Établissements Ouvriers.		Primes.
Chez les sociétés mutuelles	402	30,019	229,231 mks
» » » par actions finlandaises . .	1,452	24,586	311,074 »
» » » russes etc.	109	3.148	39,118 »
<i>Total</i>	<i>1,963</i>	<i>57,753</i>	<i>579,423 mks</i>

Pour obtenir une appréciation exacte des frais imposés aux entrepreneurs par les prescriptions de la loi, le total des primes donné ci-dessus doit être augmenté du montant des indemnités de nature passagère payées directement par les entrepreneurs, sans l'intermédiaire des sociétés d'assurances. Les nombres exacts nous font défaut sur ce point, mais une supputation approximative permet d'apprécier à 114,015 marks environ ce chiffre additionnel. Le total des frais d'assurances serait donc de 693,438 marks. Le total de cette responsabilité pour lésions corporelles, dont le paiement est légalement imposé à la production industrielle, constitue 1,31 % du montant des salaires effectifs payés aux ouvriers.

Passons maintenant au résumé relatif aux indemnités payées par les sociétés d'assurances contre les accidents pendant le cours de 1902. — Nous y donnons sous la rubrique «indemnités payées une fois pour toutes» le total des sommes payées d'après les prescriptions de la loi, en un seul versement au lieu de rentes viagères. La loi autorise en effet de convertir de cette manière les indemnités annuelles de moins de 20 marks, à condition que l'indemnité se déclare satisfait de la capitalisation proposée par la société d'assurances. Sous la rubrique «rentes viagères», nous avons compris le montant annuel pour lequel des polices de rentes viagères ont été émis.

VIII

	Personnes.	Marks.
Indemnités de nature passagère	912	45,280
» payées une fois pour toutes	243	32,684
Rentes viagères (indemnités annuelles)	964	94,497
Total	2,119	172,461

L'état des rentes viagères le 31 déc. 1902 était le suivant:

Invalides	875 personnes	—	77,686 marks
Veuves	103	»	14,222 »
Enfants	184	»	10,579 »

Les détails des opérations effectuées par les sociétés d'assurances contre les accidents se trouvent dans les tableaux 9—14 de la partie statistique consacrée à cette branche de notre objet.

La rente viagère moyenne était à la fin des années 1899—1902 pour les

	invalides	veuves	enfants
1899	79: 99 marks	137: 43 marks	56: 47 marks
1900	86: 53 »	139: 15 »	61: 11 »
1901	87: 66 »	139: 24 »	56: 95 »
1902	88: 78 »	138: 08 »	57: 49 »

Nous avons relaté plus haut la loi sur la responsabilité des entrepreneurs pour les lésions corporelles des ouvriers industriels. Par une loi du 23 janvier 1902, entrée en vigueur le 1er mars 1903, les stipulations de cette loi relatives aux cas où les ouvriers seraient atteints, soit d'incapacité totale ou partielle au travail (invalidité), soit d'une maladie qu'on peut assimiler à une telle invalidité, soit de mort, ont été étendues aux équipages des navires finlandais qui doivent être commandés par des capitaines examinés.

L'obligation d'indemnité cesse dans le cas où l'invalidité provoquée par la victime, soit volontairement, soit par négligence évidente. Il en est de même si l'accident a été occasionné intentionnellement par une personne à laquelle la victime n'avait pas l'obligation d'obéir, ou quand l'accident est arrivé pendant un congé, ou quand le marin a quitté illicitement son navire. L'armateur doit garantir le droit d'indemnité de l'équipage engagé sur son navire, en l'assurant dans une société fondée exclusivement à cet objet, basée sur la responsabilité mutuelle des participants, et destinée à l'assurance contre les accidents.

Le droit d'indemnité qui appartient à la veuve et aux enfants du marin défunt, s'étend aussi à la famille du marin disparu. Cette stipulation est appli-

cable dans le cas où l'on manque de toute nouvelle aussi bien du marin lui-même que du vaisseau où il était engagé dans son dernier voyage, et lorsque ce manque de nouvelles s'est prolongé pendant un délai double de celui que fixe la loi maritime finlandaise du 9 juin 1873 pour le droit de céder à l'assureur un objet assuré dont on manque de nouvelles. Tel est encore le cas où, le navire ayant fait naufrage, on n'a reçu pendant l'année qui s'est écoulée ensuite aucune communication digne de foi et prouvant que le disparu est encore en vie. L'indemnité est calculée dans ces cas à partir du jour du naufrage, ou de la date de la dernière nouvelle reçue du navire perdu.

A cette loi s'ajoutent les statuts de l'établissement d'assurance contre les accidents de marins en Finlande, dont nous devons citer les dispositions principales.

La prime à verser annuellement par le participant, ainsi qu'en général sa responsabilité envers l'établissement, sont fixées proportionnellement au tonnage net, exprimé en tonneaux de registre, du navire dont il assure l'équipage. Le principe du calcul diffère selon qu'il s'agit d'un vapeur ou d'un voilier, et se base sur les règles suivantes :

a) *Vapeurs.* — A la classe de risque minimum appartiennent les vapeurs jaugeant jusqu'à cent tonnes. Pour les vapeurs plus grands, entre cent et mille tonnes, le risque de la classe minima, pris comme unité, est augmenté d'un tiers par centaine de tonnes entière ou commencée. Pour les bâtiments d'un tonnage plus grand que mille tonnes, chaque centaine de tonnes dépassant le premier mille augmente le risque d'un sixième de celui qui est fixé pour la classe minima.

b) *Voiliers.* — A la classe de risque minimum appartiennent les bâtiments à voiles jaugeant jusqu'à deux cents tonnes. Pour les navires à voiles plus grands, le risque de la classe minima pris comme unité est augmenté d'un sixième par centaine de tonnes, entière ou commencée, dépassant deux cents tonnes.

Relativement à la catégorie des bâtiments, il faut remarquer que le risque des voiliers dépasse de 50 % celui des vapeurs.

Si un calcul des risques, effectué relativement aux routes, à la nature ou à la durée des voyages des navires, rendait désirables des différences de risque pour des navires de même espèce et de même tonnage, les chiffres du risque de certains navires pourront être élevés en proportion de ce calcul. Cependant, on n'a pas encore procédé à une telle répartition des risques, parce qu'on a voulu acquérir d'abord l'expérience nécessaire pour tenir compte des conditions qui se présentent dans le pays même.

Les versements des participants sont les suivants :

a) prime payée d'avance, dont le premier versement a lieu trente jours au plus après que la demande d'assurance a été reçue, et qui se renouvelle ensuite chaque année au mois de décembre;

b) un supplément de prime, payable annuellement à une époque fixée par l'assemblée des sociétaires.

Cette assemblée, qui a lieu une fois par an, fixe le montant de la prime pour l'année suivante, montant qui doit être calculé de manière à couvrir les frais annuels probables de la caisse et les versements à faire dans les divers fonds.

Le versement de chaque participant est calculé ordinairement pour une année entière. Cependant, lorsqu'une assurance nouvelle se conclut, on retranche de ce montant autant de douzièmes qu'il s'est écoulé de mois complets depuis le commencement de l'année jusqu'à l'émission de l'assurance. De même, lorsqu'une assurance cesse pendant le cours de l'année, on retranche du versement annuel autant de douzièmes qu'il reste de mois entiers depuis la cessation de l'assurance jusqu'à la fin de l'année. Une soustraction analogue a lieu si le navire a été désarmé pendant un certain temps de l'année; cependant, si une partie de l'équipage reste engagée, la déduction n'a lieu, selon la résolution de la direction, que pour la partie du versement relatif à la partie licenciée de l'équipage.

Le fonds d'assurance doit entrer chaque année dans le bilan avec le montant correspondant à la valeur actuelle de toutes les indemnités courantes au moment où l'on dresse le bilan, escomptée à quatre pour cent et calculée dans chaque cas pour un temps égal à la durée probable de la vie de l'indemnisé, d'après une table de mortalité approuvée par l'inspecteur officiel des assurances. Le temps de validité de l'indemnité payable à un mineur au-dessous de 15 ans, est supposé égal au total des années qui restent à l'enfant pour atteindre cet âge.

Le fonds de réserve doit contenir dix pour cent du fonds d'assurances. On ne doit l'employer que pour pourvoir aux engagements de la société dans le cas où elle se dissoudrait.

A la réserve pour sinistres on ajoute dans le bilan les sommes devant être attribuées au fonds d'assurance aussi bien qu'à celui de réserve, pour les indemnités probables qui peuvent provenir de sinistres connus mais non encore définitivement réglés et provenant de l'année qui s'est achevée.

Les risques des marins comprennent, par la force de leur nature, des éléments qui ne dépendent pas directement des dangers du travail proprement dit, par exemple les accidents causés par les cas de force majeure ou de phénomènes qui ne se trouvent pas en relation directe avec le travail du métier. Le risque des armateurs est donc plus difficile à déterminer et plus étendu que celui qui incombe aux industriels. Il ne semblera donc point que l'État ait commis une inéquité envers les patrons industriels, en attribuant une subvention à l'établissement d'assurances pour marins. Aussi bien, l'État a octroyé à cette institution un subside annuel de 25,000 marks pendant dix ans, devant former un fonds spécial de régulation des primes. Si les frais d'administration de l'établissement, les rétributions à faire aux fonds d'assurance de réserve et de sinistres, dépassaient une contribution annuelle de 70 marks pour l'unité minima de responsabilité, la moitié du surcroît pourra être prélevée sur le fonds de régulation des primes.

Le tableau 9, A—B traite de l'assurance ouvrière selon la loi du 5 déc. 1895; le tableau 10 de l'assurance libre.

Dans le tableau 11, on expose les principes sur lesquels sont basés les calculs des sommes transférées aux réserves mathématiques.

Les tableaux 12 et 13 contiennent les comptes de profits et pertes ainsi que les bilans.

Le tableau 14, enfin, donne le compte de profits et pertes de la société par actions la «*Securitas*», ainsi que son bilan.

III. Assurances contre l'incendie.

Le nombre total des compagnies d'assurances contre l'incendie qui opéraient en Finlande pendant l'année 1902 était de dix, dont deux finlandaises, cinq suédoises et trois anglaises. Ces compagnies sont énumérées dans le chapitre III du texte original.

Le tableau 18 donne des renseignements spéciaux sur les affaires de ces compagnies en Finlande. Nous en extrayons les nombres suivants pour montrer leur état le 31 déc., en 1901 et 1902.

	1901	1902.
Les sociétés finlandaises . . . Mks	424,874,606	418,686,077
» » suédoises . . . »	176,137,356	165,389,598
» » unglaises . . . »	81,948,901	74,640,494
Total Mks	682,960,863	658,716,169

La somme totale des primes encaissées, sans déduction de la part des ré-assureurs, est marquée dans la colonne 5 de la même table. La colonne 6 contient les indemnités totales de l'année 1902, sans déduction, elles aussi, de la part des réassureurs aux assurances finlandaises:

	Primes.	Indemnités.
Sociétés finlandaises Mks	2,189,962	1,233,251
» étrangères. »	1,481,915	599,421
Total Mks	3,671,877	1,832,672

Pour les compagnies par actions finlandaises et étrangères, les indemnités en pour cent des primes étaient

en l'année 1895.	60,5 %
» 1896.	73,3 »

en l'année 1897. . . .	46,1	%
» 1898. . . .	58,8	»
» 1899. . . .	63,9	»
» 1900. . . .	67,6	»
» 1901. . . .	165,1	»
» 1902. . . .	50,2	»

Relativement aux compagnies russes on n'a que la somme approximative de Mks 160,000,000 pour leurs assurances finlandaises.

Concurremment avec toutes ces compagnies par actions, des nombreuses sociétés d'assurances contre l'incendie, basées sur la mutualité, fonctionnent en Finlande. Quelques-unes étendent leurs opérations sur tout le pays; d'autres, au contraire, limitent leur action à des parties plus petites de son territoire et envisagent des besoins locaux.

Le tableau ci-dessous rend compte des sommes assurées chez toutes ces compagnies pendant l'année 1902.

A. Sociétés mutuelles:		Mks 1,259,715,057
B. Compagnies par actions:		
Finlandaises	Mks 418,686,077	
Étrangères	» 240,030,092	
Russes	» 160,000,000	818,716,169
		<u>Total Mks 2,078,431,226</u>

Pour les détails des affaires des compagnies par actions, voir (outre le tableau 18, relatif à leurs opérations en Finlande) les tableaux 15—17, et les tableaux 19—21 pour les affaires des sociétés mutuelles les plus grandes. Le tableau 15 donne le principe employé par chaque compagnie pour le calcul de la réserve mathématique; il contient de plus les sommes assurées et les réserves pour sinistres ainsi qu'un résumé de l'emploi qu'elle en fait. Les tableaux 16 et 20 sont consacrés aux comptes de profits et pertes des compagnies et sociétés en 1902, les tableaux 17 et 21, enfin, sont relatifs à leurs bilans à la fin de la même année.

IV. Assurances maritimes et assurances de transports.

Les sociétés qui travaillent dans ces branches sont énumérées dans le chapitre IV du texte original. Les tableaux 22—25 montrent les résultats de leurs opérations pour l'année 1902.

On peut tirer du tableau 25. le résumé suivant:

	Indemnités réglées en 1901.	Indemnités réglées en 1902.
Pour les compagnies finlandaises. . .	170,075 marks	194,658 marks
» les compagnies étrangères . . .	333,200 »	246,916 »
Total	503,275 marks	441,574 marks

Outre ces compagnies, deux sociétés finlandaises, basées sur le principe de mutualité, émettent dans le pays des assurances maritimes. Elles ne sont point soumises au contrôle de l'État, ni à l'obligation de fournir des rapports aux autorités.

V. Assurances contre le bris des glaces.

Dans cette branche, une société finlandaise est entrée en fonctionnement pendant le cours de 1898; c'est la « Compagnie par actions finlandaise d'assurances contre le bris des glaces » (« Finska glasförsäkringsaktiebolaget »). Elle a acquis la prépondérance sur ce domaine, peu important d'ailleurs. L'assurance contre le bris des glaces 1902 se trouve relatée dans les tableaux 26—28, d'où nous extrayons les chiffres suivants:

	État de l'assurance.	Primes.	Indemnités réglées
Pour la Compagnie finlandaise . . .	562,994 mks	12,849 mks	3,883 mks
Pour les Compagnies étrangères . . .	140,565 »	1,920 »	466 »
Total	703,559 mks	14,769 mks	4,349 mks

IV. Assurances contre la mortalité des bestiaux.

Cette espèce d'assurances est émise par deux sociétés mutuelles finlandaises, la « Société d'assurances de chevaux » à Åbo, et la « Société finlandaise d'assurances contre la mortalité des bestiaux » à Helsingfors. Les nombres relatifs aux opérations de ces sociétés entrent dans les tableaux 29 et 30.

Nous en tirons les données suivantes:

Valeur des assurances	Marks 7,528,995
Primes encaissées en 1902	» 163,630
Somme des indemnités en 1902.	» 143,470

VII. Réassurances.

Le but principal de la société finlandaise de réassurance Osmo est de fournir des réassurances contre l'incendie; mais elle peut étendre ses opérations à d'autres branches aussi, après résolution spéciale préalable. Le tableau 31 donne des renseignements spéciaux sur les affaires de la compagnie. Nous citons ici les nombres suivants, sans déduction de la part des réassureurs.

Primes	990,752 marks
Indemnités	547,369 »

VIII. Assurances contre le vol.

Dans cette branche, une société finlandaise, la compagnie par actions «*Providentia*», est entrée en fonctionnement pendant le cours de l'année 1902. La compagnie hollandaise «*Nederlandsche Lloyd*», d'Amsterdam, autorisée en 1898 à ouvrir une agence Finlande, a introduit pour la première fois dans le pays l'assurance contre le vol avec effraction. Cependant cette compagnie retire son agence finlandaise, parce que les résultats obtenus sont trop petits pour continuer l'affaire. Les chiffres suivants donnent un aperçu de la situation de cette branche de l'assurance en 1902:

	État de l'assurance.	Primes.	Indemnités réglées.
Pour la compagnie finlandaise . .	1,545,335 mks	7,162 mks	630 mks
» » compagnie étrangère . .	54,400 »	—	—
Total	1,599,735 mks	7,162 mks	630 mks

IX. Récapitulation.

Il ressort du compte rendu qui précède sur le mouvement de l'assurance en Finlande:

1:0 que l'activité finlandaise s'est dirigée avec un intérêt toujours croissant vers le domaine de l'assurance et que le mouvement des sociétés finlandaises s'est accru;

2:0 que l'assurance ouvrière obligatoire selon la loi du 5 déc. 1895 (sur la responsabilité des entrepreneurs pour les lésions corporelles atteignant les ouvriers),

dont l'application commença le 1er janv. 1898, s'est continuée sans difficulté pendant l'année 1902.

3:0 que les assurances sur la vie, contre les accidents, l'incendie, les risques de transports et le bris des glaces ainsi que les assurances maritimes se concluent toujours dans une vaste proportion avec des établissements étrangers; mais

4:0 que dans les genres d'assurances où les sociétés finlandaises opèrent concurremment avec les étrangères, les premières exercent la concurrence avec une prospérité croissante d'année en année; et

5:0 qu'à côté des sociétés par actions, un grand nombre de sociétés mutuelles exercent une vaste activité dans le pays, surtout pour l'assurance contre l'incendie.

Le rapport de l'assurance finlandaise et étrangère sur les domaines où une concurrence directe se présente ressort clairement de la comparaison entre les totaux des primes payées annuellement aux sociétés des deux groupes. Relativement aux compagnies dont traite le présent ouvrage, on obtient sous ce rapport les nombres suivants pour les années 1901 et 1902. Il faut observer cependant que ce tableau ne considère ni les sociétés mutuelles d'assurances contre l'incendie, sur lesquelles des chiffres de détail font défaut, ni les sociétés d'assurances maritimes basées sur le principe de la mutualité.

Catégorie d'assurances.	Primes payées en Finlande.											
	1901.						1902.					
	Aux compagnies finlandaises.			Aux compagnies étrangères.			Aux compagnies finlandaises.			Aux compagnies étrangères.		
	Marks	p.	%	Marks	p.	%	Marks	p.	%	Marks	p.	%
Assurances sur la vie et ass. de rentes	5,682,569	40	72	2,235,642	94	28	6,692,469	23	75	2,262,667	66	25
„ contre les accidents	734,819	42	90	84,096	07	10	736,264	83	90	82,699	74	10
„ l'incendie	2,127,363	95	60	1,457,106	33	40	2,189,962	28	60	1,481,914	78	40
„ maritimes et de transports	361,841	61	50	359,129	73	50	389,798	52	61	251,385	51	39
„ contre le bris des glaces	11,547	75	86	1,840	39	14	12,848	80	87	1,920	12	13
Total	8,918,142	13	68	4,137,815	46	32	10,021,342	66	71	4,079,987	81	29

A la somme de 4,079,987 marks 81 que représentent les primes payées aux sociétés étrangères pendant l'année 1902, il faut opposer le montant des assurances réglées par ces mêmes compagnies, et le total des frais, lesquels constituent aussi

une partie importante des primes et restent dans le pays. La valeur totale de ces deux soustracteurs est de 2,622,142 marks 81.

Retranchant cette somme du total des primes versées aux sociétés étrangères, on obtient comme valeur nette de l'exportation des primes finlandaises à l'étranger un montant de 1,457,845 marks pour l'année 1902.

Il faut noter comme un fait heureux et satisfaisant que l'assurance n'a donné lieu en Finlande qu'à fort peu de cas où les tribunaux ont dû intervenir pour le règlement des prétentions des assurés. L'année 1902 a vu naître 5 procès de ce genre.

TILASTOLLISIA TAULUJA.

I.

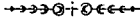
HENKIVAKUUTUS.

TABLEAUX STATISTIQUES.

I.

ASSURANCE SUR LA VIE.

Ruotsalaisia. — Suédoises.													
Skandia	839	7,022,488	52	545,246	61	564,314	9	19,068	880	7,003,420	205,480 27 ²⁾	17	168,241,122
Svea	756	5,504,214	16	81,130	29	320,169	13	239,039	743	*5,265,175	150,552 45	21	117,997 52
Nordstjeran	1,275	11,461,294 60	35	403,340	38	444,777 20	3	41,437 20	1,272	11,419,897 40	333,247 95	31	288,393 52
Thule	718	6,277,103	85	820,140	17	112,208 60	68	707,931 40	786	6,985,034 40	216,872 44	47	53,204 46
Victoria	2,288	8,563,531 20	252	606,928	329	879,446 40	77	272,518 40	2,211	8,291,012 80	250,713 47	26	103,723 20
Skåne	755	5,957,595	86	681,520	36	280,325	50	401,195	805	6,358,790	175,589 94	8	87,233 55
Allm. lifv. bol. i Stockholm	413	1,600,494	20	282,833	15	82,226	5	200,607	418	1,801,101	45,422 53	6	702 90
Summa — Total	7,044	46,366,719 80	546	3,421,137	525	2,683,466 20	21	737,670 80	7,065	47,124,300 60	1,377,878 45	156	819,496 37
Englantilaisia. — Anglaises.													
Standard	2	65,000	—	—	—	—	—	—	2	65,000	2,818	—	—
Northern	97	1,080,025	—	—	3	41,450	3	41,450	94	1,038,575	27,625	—	—
Star	320	2,294,440	—	—	—	—	—	—	320 ³⁾	2,294,440	102,080 09	?	127,408 75
Gresham	108	440,000	3	25,000	26	80,000	23	55,000	85	385,000	18,613 79	1	2,000
Summa — Total	527	3,879,465	3	25,000	29	121,450	26	96,450	501	3,783,015	151,136 88	1	129,408 75
Saksalaisia. — Allemandes.													
D. L. V. G., Lübeck	157	1,239,388 41	7	78,086 42	5	33,000	2	45,086 42	159	1,284,474 83	46,611 89	2	6,223 67
Victoria	251	1,942,375	—	—	3	23,125	3	23,125	248	1,919,250	55,601 48	—	—
Germania	567	2,474,306 25	2	12,500	24	119,077 50	22	106,577 50 ⁴⁾	545	2,367,728 75	99,692 10	8	24,625
Wilhelma	34	221,500 78	—	40 06	1	5,000	1	4,959 94	33	216,540 84	6,680 66	1	5,000
Summa — Total	1,009	5,877,570 44	9	90,626 48	33	180,202 50	24	89,576 02	985	5,787,994 42	208,584 13	11	35,848 67
Ranskalainen. — Française.													
l'Urbaine	1,098	5,839,200 86	89	300,297	141	718,749 46	52	418,452 46	1,046	5,420,748 40	121,169 95 ⁴⁾	—	20,500
Amerikkalaisia. — Américaines.													
Mutual Life	1,517	7,237,251 55	300	1,343,181 53	112	589,194	188	754,987 53	1,705	7,992,239 08	272,289 33	16	104,167 20
Equitable	272	2,737,102	—	—	3	27,473	3	27,473	269	2,709,629	97,845 74	2	11,500
Summa — Total	1,789	9,974,353 55	300	1,343,181 53	115	615,667	185	727,514 53	1,974	10,701,868 08	370,135 07	18	115,667 20
Suom. vakuutusksia: Summa (Total des ass. finlandaises)													
	52,648	217,383,801 23	—	—	—	—	3,466	11,277,795 24	56,114	228,661,596 47	8,635,929 70	578	2,562,922 07

¹⁾ Sisälteäh myös kansavakuutukset. — ²⁾ Vakuutuskirjain luku. — ³⁾ Ilmoitus eroaa v. 1902 annettusta. — ⁴⁾ Tietoja ei ole annettu. — ⁵⁾ Tiedonannot koskevat v. 1901, koska yhtä ei ole antanut sellaisia vuodelta 1902. — ⁶⁾ Vakuutusten luku.

Taulu 1. Vakuutuskanta Suomessa jouluk. 31. p:nä 1902.

B. Taulussa 1. A oleva pääomavakuutus jaettuna eri vakuutuslajeihin.

Finlande: État sommaire des assurances le 31 déc. 1902.

B. Assurances des capitaux du tabl. 1. A divisées en catégories.

1	2		3	4		5		6		7	8			
	Sing.	%		Sing.	%	Sing.	%	Sing.	%					
L a i t o k s i a. Compagnies.	Vakuutus, joka tuottaa osallisuutta voittoon. Assurances avec participation des assurés dans les bénéfices.													
	Henkivakuutuksia elinajaksi, joista suoritetaan vakuutusmaksuja: Ass. de capitaux en cas de décès.		Sing.	%	Sing.	%	Henki- ja pääomavak. Assurances mixtes.	Sing.	%	Muut muodot, joihin luetaan vak. kahdelle hengelle. Autres formes incl. ass. sur deux têtes.	Sing.	%		
	Koko elinajaksi. Primes viagères.												Kerrallaan). Prime unique.	
		Sing.	%	Sing.	%	Sing.	%	Sing.	%	Sing.	%	Sing.	%	
	23,416,940	—	6,037,740	—	5,372,430	70	14,218,686	—	3,580,270	—	22,800	—	1,666,179	94
	20,288,900	—	13,455,100	—	6,908,920	—	57,474,695	—	1,691,040	—	41,500	—	1,648,378	33
	43,705,840	—	19,512,840	—	12,281,350	70	71,693,381	—	5,271,310	—	64,300	—	3,314,558	27
Summa — Total														
Suomalaisia. — Finlandaises.														
Kaleva ^{a)}	3,799,821	—	1,730,643	—	253,789	—	1,130,701	—	73,466	—	5,000	—	10,000	—
Svea	2,597,376	—	1,594,748	—	—	—	652,092	—	121,480	—	288,979	—	60,000	—
Nordstjernan	4,376,820	—	4,155,141	20	1,544,522	—	1,084,094	20	93,100	—	152,880	—	13,300	—
Thule	2,265,754	40	2,147,383	60	10,000	—	2,217,295	40	164,401	—	130,800	—	49,400	—
Victoria	3,548,734	—	2,242,338	—	180,784	40	1,404,051	60	526,121	40	16,128	—	379,603	—
Skåne	2,199,316	—	738,699	—	1,828,945	—	1,127,412	—	179,970	—	39,500	—	244,948	—
Allmänna lifv. bol.	538,792	—	385,032	—	67,508	—	573,586	—	20,905	—	194,500	—	21,778	—
Summa — Total	19,327,113	40	12,993,984	80	3,855,548	40	8,188,232	20	1,179,443	40	777,737	—	772,029	—
Ruotsalaisia. — Suédoises.														

Englantilaisia. — <i>Anglaises.</i>										
Standard	—	—	—	—	—	—	—	—	65,000	—
Northern	780,125	—	—	—	—	—	—	—	140,500	4,000
Star *)	1,825,290	—	146,000	—	—	—	—	103,000	28,150	192,000
Gresham	61,000	—	37,000	—	—	—	—	10,000	165,000	—
Summa — Total	2,666,415	—	183,000	—	—	—	—	113,000	398,650	196,000
Saksalaisia. — <i>Allemandes.</i>										
D. L. V. G., Lübeck	545,029	15	178,518	52	—	—	—	18,000	—	—
Victoria	168,055	—	1,349,385	—	—	—	—	—	—	41,500
Germania	—	—	271,007	50	—	—	—	43,000	—	92,540
Wilhelma	112,456	—	27,000	—	188	84	—	—	—	4,146
Summa — Total	825,540	15	1,825,911	02	188	84	—	61,000	42,797	138,186
Ranskalainen. — <i>Française.</i>										
l'Urbaine	2,689,900	—	279,264	—	132,361	—	—	—	1,764,929	90
Summa — Total	2,689,900	—	279,264	—	132,361	—	—	—	1,764,929	90
Amerikkalaisia. — <i>Americaines.</i>										
Mutual Life	2,126,200	—	3,731,100	—	1,000	—	—	563,381	05	328,040
Equitable	448,250	—	1,563,000	—	—	—	—	—	208,879	20,000
Summa — Total	2,574,450	—	5,294,100	—	1,000	—	—	563,381	05	348,040
Summa — Total	71,789,258	55	40,089,099	82	16,300,448	94	84,971,523	64	7,188,134	45
Summa — Total	4,825,896	27	—	—	—	—	—	—	—	—

*) Tähän luetaan myöskin vakuutukset ilman vakuutusmaksua. — *) Osaksi osallisuus voittoon, osaksi ei. — *) Sisältää myöskin kassavakuutukset. — *) Tiedon-
annot koskevat v. 1901, koska yhtiö ei ole antanut sellaisia vuodelta 1902.

Taulu 1. Vakuutuskanta Suomessa 31. p:nä jouluk. 1902.

C. Korkovakuutukset.

Finlande: État sommaire des assurances le 31 déc. 1902.

C. Assurances des rentes.

1 L i t t o k s i a . Compagnies.	2		3 Vuotuinen määrä: Rentes annuelles:				4		5 S u m m a . Total.		6 V:nä 1901 kannettuja korkopääomia ja vuosimaksuja. Primes et capitaux des rentes encaissés en 1902.		7 V:nä 1902 suoritettuja korkoja. Rentes payées en 1902.	
	Luku. Nombre.	Sinif. %	Luku. Nombre.	Sinif. %	Luku. Nombre.	Sinif. %	Luku. Nombre.	Sinif. %	Luku. Nombre.	Sinif. %	Luku. Nombre.	Sinif. %	Luku. Nombre.	Sinif. %
Suomalaisia. — Finlandaises.														
Kaleva	448	170,527 19	553	189,723 63	104	67,201 92			1,105	421,452 74	136,314 44		178,051 93	
Suomi	281	173,029 11	178	88,556 65	11	9,980 30			470	271,566 06	149,129 57		169,816 51	
Summa — Total	729	343,556 30	731	272,280 28	115	77,182 22			1,575	693,018 80	285,444 01		342,868 44	
Muulta yhtiöiltä vastaanotetut jälleenvakuutukset sekä ulkomailta saadut vakuutukset: (A délégué réassurances et ass. reçues de l'étranger):														
Kaleva	—	11,430 50	—	—	—	27,171 —			—	38,601 50	—		—	
Suomi	—	112,008 80	—	20,364 47	—	1,400 30			—	133,773 57	—		—	
Summa — Total	—	123,439 30	—	20,364 47	—	28,571 30			—	172,375 07	—		—	
Jälleellä olevat suomalaiset vakuutukset (Total des ass. finlandaises)	—	220,117 —	—	251,915 81	—	48,610 92			—	520,643 73	—		—	

Ruotsalaisia. — *Suëdoises.*

Skandia	5	1,524 48	1	5,000 —	5	5,143 —	11	11,667 48	29,060 13	1,000 —
Svea	—	—	7	16,490 48	—	—	7	16,490 48	—	499 46
Nordstjernan	2	1,243 20	—	—	—	—	2	1,243 20	—	1,243 20
Thule	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Victoria	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skåne	—	—	6	2,637 —	33	25,029 44	39	27,666 44	4,103 05	500 —
Allm. lifv. bol.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa — Total	7	2,767 68	14	24,127 48	38	30,172 44	59	57,067 60	33,163 18	3,242 66

Englantilaisia. — *Angloises.*

Standard	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Northern	1	1,000 —	—	—	—	—	1	1,000 —	—	—
Star	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gresham	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa — Total	1	1,000 —	—	—	—	—	1	1,000 —	—	—

Saksalaisia. — *Allemandes.*

D. L. V. G., Lübeck	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Victoria	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Germania	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Wilhelma	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa — Total	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Summa — Total

Ranskalainen. — *Française.*

l'Urbaine	2	1,888 —	2	600 —	1	400 —	5	2,888 —	?)	—
Summa — Total	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Amerikalaisia. — *Americaines.*

Mutual Life	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Equitable	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa — Total	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Summa — Total	739	225,772 68	747	276,643 29	154	79,183 36	1,640	581,599 33	318,607 19	346,111 10
----------------------	------------	-------------------	------------	-------------------	------------	------------------	--------------	-------------------	-------------------	-------------------

?) Täten korjataan edellisissä kertomuksissa ollut virhe. — ?) On jo otettu huomioon I. A. taulun 7. sarakkeessa.

Taulu 2. A. Kustannuksia Suomessa vuonna 1902. B. Ulkomaisten laitosien vakuutusrahasto suomalaisia vakuutuksia varten.

A. Finlande: Frais de l'année 1902. B. Réserve mathématique pour les assurances finlandaises.

1 Laitoksia. Compagnies.	2		3		4		5		6			
	A. Kustannuksia Suomessa vuonna 1902.		A. Frais de l'année en 1902.		B. Ulkomaisten laitosien vakuutusrahasto suomalaisia vakuutuksia varten.		Summa.		B. Réserve math. pour les ass. finlandaises des comp. étrangères.			
	Hankkimis- ja ylläpitöprovisiointi. Commissions des agents.	Sing.	7 ^{1/2} %	Järkäripalkkiot. Honoraires des médecins.	Sing.	7 ^{1/2} %	Muut kustannukset. Autres frais.	Sing.	7 ^{1/2} %	Total.	Sing.	7 ^{1/2} %
Suomalaisia. — Finlandaises.												
Kaleva		61,525	81	23,785	—	—	192,788	47	—	278,099	28	—
Suomi		136,282	44	42,915	—	—	274,434	81	—	453,632	25	—
Summa — Total		197,808	25	66,700	—	—	467,223	28	—	731,731	53	—
Ruotsalaisia. — Suédoises.												
Skandia		10,485	40	830	—	—	—	—	—	11,315	40	1,756,280
Svea		4,998	59	366	78	—	6,088	73	—	11,454	10	—
Nordstjerman		15,366	06	1,218	—	—	9,279	72	—	25,863	78	—
Thule		14,902	83	1,685	60	—	6,372	42	—	22,960	85	—
Victoria		20,240	12	5,418	—	—	19,024	49	—	44,682	61	1,104,152
Skåne		7,638	70	1,489	72	—	23,926	74	—	33,055	16	—
Allm. lifv. bol.		2,950	26	290	—	—	8,478	42	—	11,718	68	—
Summa — Total		76,581	96	11,298	10	—	73,170	52	—	161,050	58	—

Englantilaisia. — <i>Anglaises.</i>									
Standard	56	36	—	—	—	56	36	—	—
Northern	690	60	20	—	148	858	75	—	—
Star ¹⁾	554	04	—	—	2,068	2,622	38	—	—
Gresham	1,059	56	80	—	2,348	3,487	92	—	—
Summa — Total	2,360	56	100	—	4,564	7,025	41	—	—
Saksalaisia. — <i>Allemandes.</i>									
D. L. V. G., Lübeck	7,204	10	⁴⁾ —	—	⁴⁾ —	7,204	10	266,560	10
Victoria	1,647	53	—	—	—	1,647	53	597,608	—
Germania	187	50	80	—	9,099	9,367	39	499,133	16
Wilhelma	213	08	—	—	25	238	24	—	²⁾ —
Summa — Total	9,252	21	80	—	9,125	18,457	26	1,363,301	26
Ranskalainen. — <i>Française.</i>									
l'Urbaine	7,187	87	95	60	6,506	13,789	88	779,821	20
Amerikalaisia. — <i>Americaines.</i>									
Mutual Life	28,529	05	4,525	—	35,983	64,037	96	—	²⁾ —
Equitable	1,725	22	—	—	612	2,337	52	—	²⁾ —
Summa — Total	25,254	27	4,525	—	36,596	66,375	48	—	—
Summa — Total	318,445	12	82,798	70	597,186	998,430	14	—	—

¹⁾ Yleiset asioimiskustannukset ovat otetut palovakuutusliikkeen tiliin. — ²⁾ Niitä ei tilitöitä erikseen. — ³⁾ Edellisen vuoden kentomuksessa on painovirheen kautta ilmoitettu vakuutusrahaston olevan Smk. 4,467,517:50, vaikka se oli Smk. 1,467,517:50. — ⁴⁾ Ou 2. surekkeessa. — ⁵⁾ Tiedot koskevat v. 1901, koska yhtiö ei ole antanut sellaisia vuodelta 1902.

Taulu 3. Yleinen vakuuskanta jouluk. 31. p:nä 1902.

A. Pääomavakuutukset ynnä myötäjäisvakuutukset, jälleenvakuutetut määrät poisluettuina.

État général des assurances le 31 déc. 1902.

A. Assurances de capitaux en cas de décès et de vie.

1 L a i t o k s i a. Compagnies.	2 Kanta jouluk. 31. p:nä 1901. État le 31 déc. 1901.		3 Uusia vakuutuksia. Ass. nouvelles.		4 Vähennys. Extinctions.		5 Kanta jouluk. 31. p:nä 1902. État le 31 déc. 1902.		6 Sitäpaitsi jälleenvak. En outre en réassurance.		7 5. surekkeessa olevan kannan vak. rahasto, vak.maksusir- to siihen luot. Réserve mathé- matique incl. correction rela- tive à l'échance des primes (n. N:o 5).	
	Henkil. Têtes.	Pääoma. Capitaux.	Henkil. Têtes.	Pääoma. Capitaux.	Henkil. Têtes.	Pääoma. Capitaux.	Henkil. Têtes.	Pääoma. Capitaux.	Henkil. Têtes.	Pääoma. Capitaux.	Henkil. Têtes.	Pääoma. Capitaux.
Suomalaisia. — Finlandaises.												
Kaleva ¹⁾	11,660	Smk. 51,773,913	1,915	Smk. 5,738,052	1,427	Smk. 4,065,606	12,148	Smk. 53,459,479		Smk. 4,519,028		Smk. 12,494,774
Suomi ¹⁾	29,521	92,719,257	4,169	12,728,582	1,295	3,776,893	32,395	101,670,946		2,187,615		17,561,014
Ruotsalaisia. — Suédoises.												
Skandia ²⁾ ³⁾	17,640	Kr. 74,843,145	6,610	6,412,233	1,567	4,974,289	22,683	76,281,089		Kr. 15,901,891		Kr. 21,125,970
Svea ²⁾ ⁴⁾	17,702	71,097,380	6,694	4,902,483	1,201	3,639,626	23,195	72,360,237		5,029,978		19,731,699
Nordstjernan	24,683	102,766,546	2,271	7,386,389	1,153	4,946,293	25,801	105,206,542		8,040,750		28,164,765
Thule ²⁾ ³⁾	31,450	117,707,718	7,974	12,642,691	1,450	5,991,646	37,974	124,358,763		11,829,535		25,792,040
Victoria ²⁾	12,042	35,358,736	6,696 ⁶⁾	5,018,937	1,548 ⁶⁾	2,823,477	17,190	36,959,180		6,549,053		7,449,945
Skåne ²⁾	5,225	25,732,108	6,241	4,182,614	1,113	2,767,661	10,353	28,147,061		3,452,565		6,161,224
Allm. liff. bol. ²⁾ ⁶⁾	*) 11,088	30,386,323	1,568 ⁶⁾	5,808,232	894 ⁶⁾	2,847,628	11,762	32,125,256		6,251,936		6,999,778

Englantilaisia. — <i>Anglaises.</i>						
Standard ¹⁾	—	—	—	—	—	P.st. —
Northern ²⁾	18,526	1,051	767	463,069	18,810	P.st. 8,833,523
Star ³⁾	—	—	—	—	—	—
Gresham ⁴⁾	—	—	—	—	—	—
Saksalaisia. — <i>Allemandes.</i>						
D. L. V. G., Lübeck ⁵⁾	42,525	3,344	1,767	8,965,543	46,102	R.m.k. 190,052,355 ⁶⁾
Victoria ⁶⁾	119,021	12,701	6,397	27,669,765	125,325	R.m.k. 586,045,252
Germania ⁷⁾	189,502	8,786	7,784	22,847,709	190,504	R.m.k. 637,575,145
Ranskalainen. — <i>Française.</i>						
L'Urbaîne	38,773	4,293	3,734	40,764,395	39,332	Frcs. 386,967,835
Amerikkalaisia. — <i>Americanes.</i>						
Mutual Life ⁸⁾	488,613	92,537	37,956	106,512,856	543,194	DI. 1,338,388,360
Equitable ⁹⁾	406,577	102,079	53,742	168,026,074	454,914	DI. 1,291,268,047
						Frcs. 58,732,230
						Frcs. 107,301,880
						DI. 289,149,514
						DI. 270,301,164

¹⁾ Sisältää myöskin kansanvakuutukset. — ²⁾ Sisältää yhteistä »De förenade» saadut kansanvakuutukset. — ³⁾ Näihin lukuihin on myöskin otettu yhtiön vastuumma posti- ja raastotevakuutuksien takia. — ⁴⁾ Vakuutus-älypuhoiden luku. — ⁵⁾ Jülleenvakuutukset siihen luettiin. — ⁶⁾ Vakuutuskieltojen luku. — ⁷⁾ Ei ole annettu täydellisiä tietoja. — ⁸⁾ Sisältyy jo 5. surekteeeseen; vert. 5. muist. — ⁹⁾ Sitä paitsi 2,042,373 vak. kirjaa kansanvakuutuksia, yhteensä Rmk. 391,433,084 ja tätä vastaava vakuutusrahasto Rmk. 100,766,485.

Taulu 3. Yleinen vakuutuskanta jouluk. 31. p:nä 1902.

B. Taulun 3. A. viidennessä sarakkeessa mainittu pääomavakuutus jaettuna eri vakuutuslajeihin.

État général des assurances le 31 déc. 1902.

B. Assurances de capitaux du tabl. 3. A N:o 5, divisées en catégories.

1 L a i t o k s i a. Compagnies.	2 Voittoon oikeutettuja vakuutuksia. Ass. avec participation des assurés dans les bénéfices.		3 Henki- ja pääoma- vak. Ass. mixtes.		4 Muut muvdot, myös kohdelle hengelle. Autres formes incl. ass. sur deux têtes.		5 Voittoon oikeu- detomia vakuu- tuksia. Ass. sans participa- tion des assurés dans les bénéfices.	6 Vakuutusmaksut kaikista pääoma- vakuutuksista, jül- leenvak. poisluet- tuina. Primes encaissées.	7 Maksetut vakuu- tussummat, jül- leenvakuutukset poistettuina. Ass. payées avec déduction des som- mes réass.
	Elinak. vak. En cas de décès.		Pääoma. Capitaux.		Pääoma. Capitaux.		Pääoma. Capitaux.	Pääoma. Capitaux.	Pääoma. Capitaux.
	S.mk.	Kr.	S.mk.	Kr.	S.mk.	Kr.	S.mk.	Kr.	S.mk.
Suomalaisia. — Finlandaises.									
Kaleva	31,322,463		13,783,281		3,214,258		1,496,047	1,557,763	745,104
Suomi	39,777,916		58,348,739		2,322,241		1,222,050	4,584,753	666,897
		Kr.		Kr.		Kr.			Kr.
Skandia	54,071,180	17,043,842		3,949,548		643,304	2,287,239	1,402,983	1,084,055
Svea	50,130,397	16,828,984		4,490,903		909,953	2,155,007	1,582,102	1,164,398
Nordstjernan	80,562,307	22,354,494		1,874,725		415,116	3,022,151	447,086	243,510
Thule	60,368,729	55,108,493		6,494,181		1,319,256	3,971,404	1,144,290	922,213
Victoria	1) 29,503,702	1) 9,649,444		3,058,828		422,774	707,372		
Skåne	18,940,195	5,450,999		3,048,495			911,372		
Allmänna Lifförs. bol.	35,295,682	11,659,179		1,422,331		128,944			

Englantilaisia. — *Anglaises.*

	P.st.	P.st.	P.st.	P.st.	P.st.
Standard ²⁾	—	—	—	—	—
Northern	4,520,906	2,954,248	1,307,024	262,801	269,265
Star ²⁾	—	—	—	—	—
Gresham ²⁾	—	—	—	988,520	646,452

Saksalaisia. — *Allemandes.*

	R.mk.	R.mk.	R.mk.	R.mk.	R.mk.
D. L. V. G., Lübeck	³⁾ 61,017,413	³⁾ 124,521,219	—	6,472,194	4,043,140
Victoria	547,418,825	⁴⁾	⁴⁾ 38,681,427	⁵⁾ 25,643,627	6,510,620
Germania	72,312,893	458,925,336	102,350,227	26,960,310	13,069,756

Ranskalainen. — *Française.*

	Fres.	Fres.	Fres.	Fres.	Fres.
l'Urbaine	72,465,130	53,132,151	288,177,284	15,090,976	8,526,351

Amerikalaisia. — *Americanes.*

	DI.	DI.	DI.	DI.	DI.
Mutual Life	³⁾ 1,101,275,524	³⁾ 224,321,344	—	52,657,449	21,631,139
Equitable	906,492,821	317,358,372	64,035,201	52,867,624	17,487,294

¹⁾ Jälleenvakuutukset siihen luettuina. — ²⁾ Ei ole annettu täydellisiä tietoja. — ³⁾ Tähän luetaan myöskin vakuutukset ilman osallisuutta voittoon. —
⁴⁾ Tavataan 2. sarakkeessa. — ⁵⁾ Sitä paitsi kansainvakuutuksista vakuutusmaksuja Rmk. 35,999,995 ja maksettuja vakuutussummia Rmk. 2,228,407.

Taulu 3: Yleinen vakuutuskanta jouluk. 31. p:nä 1902.

C. Korkvakuutukset.

État général des assurances le 31 déc. 1902.

C. Assurances des rentes.

1 L a i t o k s i a. Compagnies.	2 Vuotuinen määrä jouluk. 31. p:nä 1902. <i>Rentes annuelles le 31 déc. 1902.</i>		3 Sitäpaitsi jälleenvak. <i>En outre en réassurance.</i>	4 Toisessa sarakkeessa oleva kanta jaettuna ryhmiin. <i>État du N:o 2 divisé en catégories.</i>		5 Toisaisiksi lykättyjä ehin- korkeja. <i>Différées.</i>	6 Jälkeenolokor- keja y. m. <i>En cas de décès etc.</i>	7 Toisessa sarak- keessa olevan kanta- vakuut-rinasto, mutta maksusit- töiden luetuina. <i>Réservé mathé- matique, incl. corrective, réla- tive à l'échéance des primes (p. N:o 2).</i>	8 V. 1902 kenne- tut korkopää- omat jayakuu- tusmaksut. <i>Primes et capi- taux perçus en 1902.</i>	9 V. 1902 makse- tut korot. <i>Rentes payés en 1902.</i>
	Luku. <i>Nombre.</i>	Pääoma. <i>Capitaux.</i>		Hei alkavia elinkeinoja. <i>Immédiates.</i>	Pääoma. <i>Capitaux.</i>					
Suomalaisia. — Finlandaises.		S.m.k.	S.m.k.	S.m.k.	S.m.k.	S.m.k.	S.m.k.	S.m.k.	S.m.k.	
Kaleva	1,150	412,005	9,408	188,724	57,794	2,793,046	186,314	173,052		
Suomi	470	271,566	—	88,557	9,980	1,725,711	149,130	169,817		
		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	
Ruotsalaisia. — Suédoises.		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	
Skandia	1,360	507,951	20,796	170,956	14,667	3,667,913	221,843	323,381		
Svea	777	266,767	4,200	37,487	14,541	2,071,380	243,938	208,489		
Nordstjernan	111	36,749	2,250	4,575	1,100	319,675	648	33,276		
Thule	524	177,327	2,050	48,352	13,250	1,492,594	188,069	123,539		
Victoria	39	9,597	—	2,622	—	48,999	1)	7,184		
Skåne	1,282	496,409	49,380	245,899	86,703	2,828,834	301,088	155,793		
Allm. lifv.-bol.	256	88,673	—	19,298	9,810	727,224	102,495	64,567		

Englantilaisia. — <i>Anglaises.</i>						
Standard ²⁾	—	P.st.	—	P.st.	—	P.st.
Northern	968	—	41,781	—	568,444	42,019
Star ²⁾	—	—	—	—	—	—
Gresham ²⁾	—	—	—	—	—	168,082
Saksalaisia. — <i>Allemandes.</i>						
D. L. V. G., Lübeck	541	R.mk.	²⁾ 247,172	R.mk.	2,668,187	R.mk.
Victoria	1,191	—	527,799	²⁾ 67,043	6,507,330	227,659
Germania	5,963	—	2,068,288	95,148	20,341,021	515,223
						2,222,616
Ranskalainen. — <i>Française.</i>						
l'Urbaine	4,090	Frcs.	2,881,955	Frcs.	28,845,049	Frcs.
						2,650,465
Amerikkalaisia. — <i>Américaines.</i>						
Mutual Life	7,319	DL.	2,163,403	DL.	22,153,733	DL.
Equitable	2,991	—	856,282	91,412	9,149,589	1,805,507
						768,095

¹⁾ On 3. B taulun 6. sarakkeessa. — ²⁾ Ei ole annettu täydellisiä tietoja.

Taulu. 4. Vakuutuskannan vähennys vuonna 1902.

Pääomavakuutuksia kuoleman varalle.

Extinctions en 1902.

Assurances de capitaux en cas de décès.

1 L a i t o k s i a. Compagnies.	2 Keskikanta v. 1902. État moyen pour 1902.	3 Vähennys v. 1902, innastamattomat vak. kirjat pois-luett. Extinction en 1902 poices non-réalisées déduites.	4 Kuolema tai vak. ajan päättyminen. Décès ou arrivés à terme.		5 Takaisinosto. Rachats.		6 Keskeytetty vaikuutus. Résiliation.		7 Muutaminen ja pienentäminen. Transformation et réduction.	
			Henkilöitä. Têtes.	Pääoma. Capitaux.	Henkilöitä. Têtes.	Pääoma. Capitaux.	Henkilöitä. Têtes.	Pääoma. Capitaux.		
Muunanne annetut jälleenvak. pois-luett. (e) tai luett. (i). Réass. cédés excl. ou incl.										
Suomalaisia. — Finlandaises.										
Kaleva	e	S.m.k. 50,974,775	S.m.k. 3,399,112	118	S.m.k. 691,032	168	S.m.k. 439,079	576	S.m.k. 1,529,161	739,840
Suomi	i	S.m.k. 98,250,776	S.m.k. 4,020,758	211	S.m.k. 765,072	314	S.m.k. 537,750	748	S.m.k. 1,066,872	1,651,064
Ruotsalaisia. — Suédoises.										
Skandia	e	Kr. 75,376,739	Kr. 4,949,200	302	Kr. 1,404,306	235	Kr. 755,978	1,022	Kr. 2,788,916	1)
Svea	e	Kr. 71,687,156	Kr. 3,639,626	211	Kr. 1,233,538	154	Kr. 629,237	886	Kr. 1,776,552	1)
Nordstjernan	e	Kr. 108,986,594	Kr. 4,946,293	319	Kr. 1,654,745	297	Kr. 1,078,885	537	Kr. 1,669,151	543,712
Thule	e	Kr. 121,033,241	Kr. 5,991,647	274	Kr. 1,227,372	392	Kr. 1,265,359	784	Kr. 2,675,478	823,448
Victoria	i	Kr. 42,325,444	Kr. 2,817,402	117	Kr. 522,512	180	Kr. 507,120	1,244	Kr. 1,787,770	1)
Skåne	e	Kr. 20,128,976 ²⁾	Kr. 1,338,601	41	Kr. 225,350	31	Kr. 144,567	937	Kr. 968,684	1)
Allm. lifv. bol.	i	Kr. 31,255,790 ³⁾	Kr. 2,847,626	78	Kr. 320,592	111	Kr. 322,393	705	Kr. 2,204,643	1)

Englantilaisia. — <i>Anglaises.</i>		P.st.	P.st.	P.st.	P.st.	P.st.	P.st.	P.st.	P.st.
Standard ¹⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Northern	e 18,668	8,868,949	463,069	448	267,389	179	100,975	—	94,705
Star ¹⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gresham ¹⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Saksalaisia. — <i>Allemandes.</i>		R.mk.	R.mk.	R.mk.	R.mk.	R.mk.	R.mk.	R.mk.	R.mk.
D. L. V. G., Lübeck	i 43,270	183,968,251	8,076,433	1,021	4,244,066	340	1,459,754	477	2,068,950
Victoria	e 100,877	516,782,141	24,013,018	1,010	5,415,504	387	1,498,475	3,901	17,104,039
Germania	e 190,003	629,958,471	22,847,709	4,980	13,084,596	2,015	6,603,209	740	2,122,124
Ranskalainen. — <i>Françaises.</i>		Frcs.	Frcs.	Frcs.	Frcs.	Frcs.	Frcs.	Frcs.	Frcs.
l'Urbaine	e 34,194	348,525,732	32,379,861	811	8,341,270	930	7,544,180	1,099	10,549,280
Amerikalaisia. — <i>Americaines.</i>		DI.	DI.	DI.	DI.	DI.	DI.	DI.	DI.
Mutual Life	e 515,903	1,288,654,696	106,512,856	7,600	23,402,315	4,387	11,149,372	25,969	61,331,961
Equitable	e 430,145	1,234,437,435	167,921,841	7,558	25,505,875	7,267	25,621,982	17,934	72,443,104

¹⁾ On e. sarakkeessa. — ²⁾ Sisältää myöskin lunastamatta olevia vakuutusmaksuja. — ³⁾ Sisältää henki- ja piittomavakuutusta kokonaisuudessaan. — ⁴⁾ ole annettua tietoja.

Taulu 5. Osakkeenomistajain ja vakuutettujen voitto-osuudet v. 1902.

Hoitokustannukset vuonna 1902.

Bénéfices des actionnaires et des assurés en 1902.

Frais d'administration en 1902.

1 L a i t o k s i a. Compagnies.	2 Maksettu osakepäättömää. Capital social payé.	3 Voittoon oikeutettujen vakuutusten maksutus. Primes des ass. à ce participation des assurés dans les bénéfices.	4 Vuoden voitto. Profits de l'année 1902.	5 Vuodelta siirretään: Reporte sur:			7 Muihin tarkoituksiin. Autres postes.	8 Kaikki vakautulot, jälleenvakuutuksia pois lukumatta. Total des primes, réass. non déduites.	9 Kaikki hoito- ja asioimistokustannukset. Frais totaux d'administration et dégages.	% sarekkeesta 8. En % de la somme col. 8.	
				6 Vakuutetuille. Les assurés.		Päättömä. Capitaux.					Päättömä. Capitaux.
				Osakkeille. (Osinko). Les actionnaires. (Dividend).	% makset. päättöm. En % du cap. payé.						
Suomalaisia. — Finlandaises.											
Kaleva	S.m.k. 400,000	S.m.k. 1,709,679	S.m.k. 327,420	S.m.k. 60,000	S.m.k. 267,420	S.m.k. —	S.m.k. 1,864,060	S.m.k. 278,099	14,8		
Suomi	1) 300,000	4,641,301	932,897	—	470,317	462,580	4,828,409	453,632	9,4		
Ruotsalaisia. — Suédoises.											
Skandia	Kr. 4,500,000	Kr. 2,270,318	Kr. 19,913	Kr. 500,000	Kr. 155,246	Kr. —	Kr. 3,048,829	Kr. 312,654	10,3		
Svea	2,000,000	2,077,152	50,711	320,000	276,885	—	2,569,732	364,067	14,2		
Nordstjerman	2,000,000	3,016,288	619,205	150,000	388,905	80,300	3,271,001	534,646	16,3		
Thule	200,000	3,969,324	605,303	30,000	524,303	51,000	4,559,304	580,595	12,7		
Victoria	500,000	1,185,275	231,334	55,000	132,230	44,104	1,356,521	251,333	18,5		
Skåne	1,200,000	820,910	48,329	120,000	72,823	127,304	1,387,297	235,757	17,0		
Allm. liff. bol.	5) 112,000	912,518	133,661	11,690	116,290	5,680	1,217,864	221,907	18,2		

Englantilaisia. — <i>Anglaises.</i>									
Standard	P.st.	P.st.	P.st.	P.st.	P.st.	P.st.	P.st.	P.st.	P.st.
	120,000	20,000	16,7	?)	?)	?)	?)	1,071,115	198,768
Northern	300,000	96,000	32,0	?)	?)	?)	?)	347,209	37,674
Star ⁹⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gresham	22,378	1,119	5,0	?)	?)	?)	?)	1,104,433	191,085
Saksalaisia. — <i>Allemandes.</i>									
D. L. V. G., Lübeck	R.m.k.	R.m.k.	R.m.k.	R.m.k.	R.m.k.	R.m.k.	R.m.k.	R.m.k.	R.m.k.
	153,000	95,200	62,2	620,663	290,432	6,918,203	1,057,575	6,918,203	1,057,575
Victoria	1,200,000	24,545,097	42,5	16,876,995	823,466	62,937,955	11,080,374	62,937,955	11,080,374
Germania	1,800,000	23,538,417	15,0	5,262,075	120,071	29,042,948	2,765,023	29,042,948	2,765,023
Ranskalainen. — <i>Française.</i>									
l'Urbaine	Frcs.	Frcs.	Frcs.	Frcs.	Frcs.	Frcs.	Frcs.	Frcs.	Frcs.
	5,125,600	5,439,489	8,2	521,616	51,618	20,951,153	3,316,641	20,951,153	3,316,641
Amerikalaisia. — <i>Americaines.</i>									
Mutual Life	Dl.	Dl.	—	Dl.	Dl.	Dl.	Dl.	Dl.	Dl.
	—	?	—	3,020,000	—	57,504,485	15,088,301	57,504,485	15,088,301
Equitable	100,000	50,557,372	7,0	8,116,363	—	54,464,366	12,690,471	54,464,366	12,690,471

¹⁾ Polijarahasto. — ²⁾ Ylijäämä sittenkuin 6. sarakkeessa oleva summa on annettu vakuutetuille. — ³⁾ Koskee yhtiön kaikkia vakuutuslajeja. — ⁴⁾ Tähtin sisältyy myöskin polijarahastoon tuleva säännönmukainen korko 12,000 mk. — ⁵⁾ Kannatusyhtiön jätillä oleva osakepääoma. — ⁶⁾ Ei ole annettu täydellisiä tietoja. — ⁷⁾ Voitto kootaan viiden vuoden aikana; tämän ajan kuluessa siirretään koko sivistö yhteiseen rahastoon, joka käsittää vakuutusrahaston, voittorahaston y. m. — ⁸⁾ Vakuutettujen voitto-osuus on osaksi riippumaton vuoden tuloksesta; vert. vakuutettujen voittoon sekä voittorahaston kasvamiseseen f. taulussa. — ⁹⁾ Koskee myöskin kansainvakuutusin.

T a u l u 6. Kuolevaisuustaulut ja korkokanta sekä vuonna 1902 saatu keskimääräinen korko. Ennakolta laskettujen ja todellisten pääomansuoritusten keskinäinen suhde vuonna 1902.

Tables de mortalité et du taux d'intérêt; intérêt réalisé sur le capital moyen de l'année 1902. — Les capitaux payés aux assurés en 1902 en pourcent des capitaux présumés pendant l'exercice.

Laitoksia. Compagnies.	Todellinen pääomansuoritus prosena ennakolta lasketussa. <i>Paiement réel en pourcent du paiement présumé.</i>	Keskimääräinen korko pääomansuorituksesta. <i>Intérêt moyen du capital.</i>	Vakuutusmaksuja laskiessa nyt noudatettava: <i>Valant pour le calcul des primes:</i>		Muistutuksia.
			korkokanta. <i>taux.</i>	kuolevaisuustaulu. <i>table de mortalité.</i>	
Suomalaisia. — Finlandaises.					
Kaleva	1) 83,3	5,18	4,0	{ Tanskalainen henkivak. ja elatuslaitoksen taulu.	Myötäjätis- ja elinkorkovakuutuksessa tanskal. henkivakuutus- ja elatuslaitoksen taulut 1871 4,5 prosenttia, jälkekelokoroissa 17 engl. yhtiön taulu vakuutuksenottajille, tanskal. taulu koronosaajille; 4 prosenttia.
Suomi	1) 63,3	5,13	4,0	17 engl. yhtiön.	
Ruotsalaisia. — Suédoises.					Vuodelta 1895 korotetaan pätömanvakuutuksien vakuutusrahastoa sillä määrällä, joka ainakin vastaa erotusta 4 ja 3,5 %:n välillä vakuutusmaksujalaskettaessa. Korkovakuutus v. 1890 3,5 %; lykätyt ja jälkekelokorot v:sta 1888 4%. Korkovakuutuksissa Spragnen (1881) ja Finlaisoinin (1860) tauluista yhdistetty kuolev.-taulu.
Skandia	2) 2)	2)	4,0	17 engl. yhtiön.	
Svéa	1) 80,8	4,32	3,5	17 engl. yhtiön.	Ennen v. 1895 4 % ja vakuutusrahaston korotus kuten Skandiassa. Kohta alkavat elinkorot, kts. Skandia. Lykätyt elinkorkoa varten »Stat. Centr. byr. tab.» v. 1881/90.
Nordstjernan	1) 80,8	4,44	4,0	17 engl. yhtiön.	
Thule	1) 66,7	4,46	3,5	17 engl. yhtiön.	Vakuutusrahasto lasketaan 3,5 %:n muk. v. 1895 alusta. Elinkorkovakuutuksille 17 engl. yhtiön, tanskaln (kts. Suomi) ja ruotsaln (kts. Skandia) yhdistys.
Victoria	3) 91,6	4,81	4,0	17 engl. yhtiön.	
Skåne	82,2	4,39	4,0	Kts. Kaleva.	Ennen v. 1895 4 % ja korot. vast. vakuutusrakast.
Allm. lif. bol. i Stockholm	2)	4,90	4,0	17 engl. yhtiön.	
Englantilaisia. — Anglaises.					Osa vanhempia vakuutuksia ruotsalaisen taulun mukaan; 4,5 prosenttia.
Standard	2)	2)	3,0	20 engl. yhtiön (HM).	
Northern	94,4	2)	3,0	» » » »	Elinkorkovakuutuksessa 4,0 prosenttia.
Star	2)	2)	3,0	» » » »	
Gresham	2)	2)	3,5	» » » »	Elink. ja Alfa vakuutuksissa 3,5 %. Reform-osastossa »Yleinen ruots. kuol. taulu miehii varten» v. 1871/80 ju 3,75 %.
Saksalaisia. — Allemandes.					
D. L. V. G., Lübeck	4) 87,2	4,13	3,5	{ 23 saksal. yht. taulu I für M. u. W.	Ei ole ilmoitettu, käytetäänkö tätä taulua myös korkovakuutuksissa.
Victoria	62,7	4,20	3,0	» » » »	
Germania	88,4	3,99	3,0	» » » »	Ennen v. 1883 17 engl. yhtiön taulu. — Korkovak. »Rentnersterbetafel der Preussischen Rentenvers-Anstalt. Haudausvakuunt. Deutsche Reichs Sterbetafel. Korkokanta kaikista vakuutuksista 3,5 % ennen v. 1895.
Ranskalainen. — Française.					
l'Urbaine	97,3	3,69	3,5	{ Vanh. vak. Duvillardin taulu henkivak. kuolemantap. var. 4 %. Uusissa vak. ransk. taulu R. F. vak. määräkään. A. F. kuoleman varalta.	Ennen v. 1883 17 engl. yhtiön taulu. 4 % — Korkovak. 1. p:stä tammik. 1893 »Tafel d. Altersrättebank in Dresden». Henkivak. ennen v. 1894 3,5 %, korkovak. ennen huhtik. 1. p:ää 1896 3,5 %.
Amerikalaisia. — Américaines.					
Mutual Life	2)	4,14	3,5	Americ. exp. tab.	4 % ennen 1898.
Equitable	80,3	4,38	4,0	» » » »	Osa vakuutusrahastoista 3,5 % ja 3 %.

1) Koskee ainoastaan pääomavakuutusta, korkovakuutusta lukuunottamatta. 2) Yhtiö ei ole antanut tietoja. 3) Koskee ainoastaan elinaikaista henkivakuutusta elinaikaisilla vakuutusmaksuilla. 4) Koskee ainoastaan vakuutusta kuoleman varalta.

II.

TAPATURMAVAKUUTUS.

II.

ASSURANCE CONTRE LES ACCIDENTS.

T a u l u 9. Tapaturmavakuutus Suomessa v. 1902.

Tyväen vakuutus lain mukaan jouluk. 5. piltä 1895. A. Vakuutuskanta; vakuutusmaksut; kustannukset.

Finlande: Assurances contre les accidents.

Assurances des ouvriers selon la loi donnée le 5 déc. 1895. Etat; primes; frais.

1 L a i t o k s i a. Compagnies.	2 I. Lain pakollinen vakuutus. (Ainoastaan ainainen työkyttömyys ja kuolemantapaus) <i>L'assurance obligatoire. (Invalidiité perpétuelle et mort).</i>			3 II. Lain koko vastuu. (Sekä ainainen työkyttömyys ja kuolemantapaus että ohimenevä työkyttömyys) <i>La responsabilité totale. (Aussi invalidité passagère).</i>			7 Vakuutusmaksuja. Primes.	8 Yhteensä vakuutusmaksuja I. ja II. kohdassa. <i>Total des primes en I et II.</i>	9 Kustannuksia vakuutuksista I. ja II. kohdassa. <i>Total des primes en I et II.</i>
	4 Vakuutettujen lukumäärä: Nombres des:			5 Vakuutettujen lukumäärä: Nombres des:					
	työtoimia. <i>entreprises.</i>	työntekijöitä. <i>individues.</i>	vuosityöntekijöitä. <i>ouvriers annuels.</i>	Todellinen. <i>Effectif.</i>	Lain muk. laskettu. <i>Calculé selon la loi.</i>	Todellinen. <i>Effectif.</i>	Lain muk. laskettu. <i>Calculé selon la loi.</i>		
				<i>Shfg.</i>	<i>Shfg.</i>	<i>Shfg.</i>	<i>Shfg.</i>	<i>Shfg.</i>	<i>Shfg.</i>
Suomalaisia. — Finlandaises.									
a) Keskinäisiä. — Mutuelles.									
Rautatehtaiden ¹⁾	35	5,644	3,391	2,689,140	2,107,611	—	—	17,098 43	3,501 74
Sabanomistajain	163	?	11,261	9,317,890	8,108,000	—	—	108,722 60	9,647 24
Paperiteollisuuden	19	?	4,244	3,301,943	2,533,954	—	—	33,019 48	6,758 64
Konepujojen	13	3,999	2,099	2,377,492	1,458,419	—	—	24,144 31	3,695 27
Lasitehtaiden	14	1,580	995	993,835	579,079	—	—	8,189 71	1,714 86
Turun työv. tapaturmavak. yht.	158	12,137	8,029	6,068,780	4,984,746	—	—	38,056 57	7,529 51
Summa — Total	402	—	30,019	24,749,080	19,771,809	—	—	229,231 20	32,546 76

b) Osakeyhtiöitä. — <i>Comp. par actions.</i>														
Patentia	102	?	3,183 ²⁾	3,000,000	2,342,007	23,114 84	403	?	7,307 ²⁾	7,000,000	5,710,084	88,864 17	111,979 01	41,542 86
Kalleervo	568	14,737	8,457	7,951,860	5,685,705	119,456 95	379	9,826	5,639	5,301,241	3,790,471	79,637 97	199,094 92	55,107 84
Summa — <i>Total</i>	670	—	11,640	10,951,860	8,027,712	142,571 79	782	—	12,946	12,301,241	9,500,555	168,502 14	311,073 93	96,650 20
Venäläisiä. — <i>Russes.</i>														
Ensimmäinen venäläinen v. 1827	2	76	41	24,490	24,490	950 40	9	9,243	241	129,216	97,111	3,596 16	4,546 56 ³⁾	909 80
Pomoschtsch	21	?	1,005	1,385,025	1,108,020	6,561 33	51	?	1,140	1,208,976	1,156,600	17,876 50	24,437 83	12,678 19
Rossija	1	?	60	40,000 ²⁾	35,000	1,241 20	2	?	10	10,000 ²⁾	8,000	120 47	1,361 67 ⁴⁾	—
Summa — <i>Total</i>	24	—	1,106	1,449,515	1,107,510	8,752 93	62	—	1,391	1,348,192	1,261,711	21,593 13	30,346 06	13,587 49
Sveitsiläinen. — <i>Suisse.</i>														
Unf. V. G. in Winterthur	7	?	246	105,240 ²⁾	90,000	3,132 43	16	?	405	296,200 ²⁾	270,000	5,639 73	8,772 16 ⁵⁾	5,787 51
Summa — <i>Total</i>	1,103	—	43,011	37,255,695	29,057,031	383,688 95	860	—	14,742	13,945,633	11,032,266	195,735 —	579,423 35	148,871 96

¹⁾ Yhtiö myöntää myöskin vapaaehtoisia vakutusmaksu samojen ehtojen mukaan, jotka koskevat pakollisia vakutusmaksu; viisi tämäläistä vakutusmaksu on tässä taulussa.

²⁾ Suoranaisia tietoja puuttuu; tämä luku on saatu likimääräisen arvioimisen kautta.

³⁾ Sisältää yhtiön kaikki kustannukset Suomessa.

⁴⁾ Sisältyy yhtiön muiden toimiharjojen kustannuksiin.

⁵⁾ Tästä on Smk. 4:158: 74 koko liitetään Suomessa koskevia yleisiä kustannuksia, joita ei voida jakaa liikkeen eri osille.

Taulu 9. Tapaturmavakuutus Suomessa vuonna 1902.

Työväen vakuutus lain mukaan jouluk. 5. piltä 1895. B. Vahingonkorvauksia; elinkorkokanta.

Finlande: Assurance contre les accidents.

Assurance des ouvriers selon la loi donnée le 5 déc. 1895. B. Indemnités; réserve des rentes.

1 Laitoksia. Compagnies.	2 Vuonna 1902 suoritettuja korvauksia. Indemnités payées en 1902.		3 Vahingonkorvauksia kerta kaikkiaan. (Lain 9. § 2. mom.) Indemnités payées une fois pour toutes.		4 Invaliditeetti- ja kuolemantapauskorvauksia. Rentes viagères.		5 Summa. Total.		6 Invaliditeetti- ja kuolemantapauskorvojen määrä jouluk. 31. p:nä 1902. État des rentes viagères le 31 déc. 1902.		7 Leskiä. Veuvés.		8 15 vuotta nuorempia lapsia. Enfants au dessous de l'âge de 15 ans.		9 Summa. Total.		10 Vakuutusrahasto vakuutuskorv. varten 9. sarakkeessa. Réserv mathém. pour les rentes en col. 9.		11 Varattu korvaamatta olevia vahinkoja varten. Réserv des indemnités non réglées.	
	Luku.	Summa.	Luku.	Summa.	Luku.	Summa.	Luku.	Summa.	Luku.	Summa.	Luku.	Summa.	Luku.	Summa.	Luku.	Summa.	Luku.	Summa.	Luku.	Summa.
	Nombre.	Franc.	Nombre.	Franc.	Nombre.	Franc.	Nombre.	Franc.	Nombre.	Franc.	Nombre.	Franc.	Nombre.	Franc.	Nombre.	Franc.	Nombre.	Franc.	Nombre.	Franc.
Suomalaisia. — Finlandaises.																				
a) Keskinäisiä. — Mutuelles.																				
Rautatehtaiden	1	3750	7	535	55	4,694 62	5,267 12	46	3,340 26	4	576	4	216	4	1,322 26	60,432 80	7,892 50			
Sahanomistajain	28	2,685 25	39	5,196	243	21,167 06	29,048 81	192	20,014 89	13	1,780	33	1,412 72	23,207 61	366,275 01	44,229 66				
Paperiteollisuuden	11	1,216 51	9	1,266	108	6,908 67	9,391 18	48	4,504 92	16	2,259 60	42	1,713 80	8,478 32	129,529 90	14,826 80				
Konepajojen	—	—	12	963 75	46	4,120 16	5,083 91	49	4,241 76	1	144	—	—	4,386 76	77,926 62	13,511 73				
Lasitehtaiden	—	—	1	200	7	876 08	1,076 08	7	1,129 44	—	—	—	—	1,129 44	14,956 85	153 04				
Turun työvä. tapaturmavak. yhti.	1	72 10	16	1,660 88	9	5,255 67	6,988 69	78	5,081 06	4	525 10	1	72	5,678 16	88,398 04	17,000				
Summa — Total	41	4,011 36	84	9,821 63 468	43,022 28	56,855 27	420	38,312 33	38	5,284 70	80	3,414 52	47,011 55	737,518 72	97,613 73					

<i>b) Osakeyhtiöitä. — Comp. par actions.</i>																											
	447	20,502	42	24	4,693	68	218	24,224	91	49,421	01	183	16,450	01	29	3,898	49	52	3,228	25	23,576	75	397,738	66	42,000	—	
Patria																											
Kullervo		258	13,643	57	91	10,926	52	222	19,979	31	44,549	40	202	15,825	27	28	3,886	44	40	2,784	72	22,496	43	351,346	63	91,944	72
<i>Summa — Total</i>		705	34,145	99	115	15,620	20	440	44,204	22	93,970	41	385	32,275	28	57	7,784	93	92	6,012	97	46,073	18	749,085	29	134,044	72
Venäläisiä. — Russes.																											
Esimäinen venäläinen v. 1827	13	825	90	1	200	—	—	—	100	—	—	1	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,333	14	—	—
Pomoschtsch	138	4,065	36	41	6,840	—	40	4,927	79	15,833	15	84	3,304	90	3	432	—	3	288	—	4,024	90	41,531	27	4,667	59	
Rossija	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Summa — Total</i>	151	4,891	26	42	7,040	—	41	5,027	79	16,959	05	85	3,404	90	3	432	—	3	288	—	4,024	90	44,864	41	4,667	59	
Sveitsiläisiä. — Suisses.																											
Unf. V. G. in Winterthur	15	2,231	53	2	202	—	15	2,242	55	4,676	08	11	1,142	10	2	288	—	2	360	—	1,790	10	61,110	65	9,283	—	
<i>Summa — Total</i>	912	45,280	14	243	32,683	83	964	94,496	84	172,460	81	851	75,134	61	100	13,789	63	177	10,075	49	98,899	73	1,592,579	07	245,609	04	

1) Koskee kauemmin kuin 120 päivää kestäviä ohimeneviä vabinkoja.
 2) Tähän lukuun on myöskin luettu ne korvaukset, joita on annettu ennakoin invaliditeettiaste on lopullisesti määritetty.
 3) Tämät rahusumma on talletettu kotimaisessa vakuutuslaitoksessa, jokin on ottanut suorittauttaseen eläkkeet.

T a u l u 10. Tapaturmavakuutus Suomessa v. 1902. Vapaaehtoinen vakuutus.

Finlande: Assurance contre les accidents. Assurance libre.

1 L a i t o k s i a. Compagnies.	2		3		4		5		6 Vak.-maksu- jen summa. Total des primes.	7 Korvauksien summa. Total des payements.	8		9		10		
	Yksinmäisvakuutuksia v. 1902. Assurances individuelles en 1902.		Yhteisvakuutuksia v. 1902. Assurances collectives des ouvriers en 1902.		Henkilöitä. Personnes.		Vak.-maks. Primes.				Korvaukset. Payements.		Kuluja. Frais.		Vak.-maksu- rahasto. Réserve des primes.		Vahinko- rahasto. Réserve des payements non réglés.
	Henkilöitä. Personnes.	Vak.-maksu. Primes.	Korvaukset. Payements.	Henkilöitä. Personnes.	Vak.-maks. Primes.	Korvaukset. Payements.	Sing.	Yht.	Sing.	Yht.	Sing.	Yht.	Sing.	Yht.	Sing.	Yht.	Sing.
Suomalaisia. — Finlandaises.																	
Patria	2,015 ¹⁾	68,790 42 ¹⁾	20,332 34	780	5,745 06	1,509 36			74,535 45	21,841 70		27,674 91		17,938 48		49,000 —	
Kullervo	3,377 ²⁾	100,752 28 ²⁾	50,398 88	888	6,769 81	1,358 06			107,522 09	51,751 94		36,738 57		49,825 64		55,987 69	
Summa — Total	5,392	169,542 70	70,726 22	1,668	12,514 84	2,867 42			182,057 54	73,593 64		64,413 48		67,764 12		104,987 69	
Ruotsalainen. — Suédoise.																	
Skandinavienv	176	6,720 63	1,953 25	1	5 50	—			6,726 13	1,953 25		1,674 14		— ³⁾		— ³⁾	
Englantilainen. — Anglaise.																	
Commercial Union	8	281 89	—	—	—	—			281 89	—		56 36		— ³⁾		— ³⁾	
Saksalainen. — Allemande.																	
Victoria	42	5,980 99	1,028 70	—	—	—			5,980 99	1,028 70		1,193 44		14,880		—	
Itävaltalainen. — Autriche.																	
Internationale Unf. V. A. G.	89	3,800 66	3,635 —	—	—	—			3,800 66	3,635 —		930 59		1,900		1,000 —	
Sveitsiläinen. — Suisse.																	
Unf. V. A. G. Winterthur	572	25,835 45	5,022 50	50	1,006 40	92 97			26,841 85	5,115 47 ⁴⁾		10,391 91		16,589 05		3,515 —	
Summa — Total	6,279	212,112 32	82,365 67	1,719	13,526 74	2,960 39			225,639 06	85,326 06		78,659 92		101,133 17		109,502 69	

¹⁾ Tästä maksettu jälleenvakuutusmaksuja 18,727: 80 mk ja jälleenvakuuttajat maksevat korvauksesta 6,553: 67 mk. ²⁾ Tästä maksettu jälleenvakuutusmaksuja 24,470: 36 mk ja jälleenvakuuttajat maksevat korvauksesta 13,425: 32. ³⁾ Tietoja ei ole annettu. ⁴⁾ Käsittää myöskin yhteisiä kustannuksia.

T a u l u 11. Elinkorko- ja vakuutusmaksurahastojen laskemisen perustukset.

Base de calcul des réserves des rentes viagères et des primes.

a) Työväen vakuutukset lain mukaan jouluk. 5. p:ltä 1895.

1. *Keskinäisten yhtiöiden elinkorko- eli vakuutusrahaston* muodostaa tilinpäätöksen aikana vielä suorittamatta olevien vahingonkorvausten pääomaarvo 4 % mukaan ja kussakin tapauksessa laskettuna siltä ajalta, mikä valtion vakuutustarkastelijan hyväksynnän kuolevaisuustaulun mukaan sinä hetkenä on vahingonkorvauksen saajan vielä jällellä oleva elämänaika, kuitenkin niin, että 15 vuotta nuoremmalle lapselle suoritettavan vahingonkorvauksen kestämisäika asetetaan yhtä suureksi kuin jällellä olevien vuosien koko luku, kunnes lapsi tulee sanottuun ikään. Kaikki yhtiöt käyttävät tämän mukaan laadittua pääomanlaskemistaulua, joka perustuu Lindelöfin tekemään, kuolevaisuutta Suomessa 1878—86 esittävään tauluun. — Elinkorkorahaston lisäksi siirretään ylimääräiseen vararahastoon 10 % elinkorkorahaston määrästä. — Kun vakuutusmaksut laskeetaan kalenterivuodelta, ei tarvita mitään erityistä vakuutusmaksurahastoa. — Ylijäämä vakuutusmaksuista, jotka taksoitetaan edeltäpäin, varataan vastaista vakuutusmaksutarvetta varten.

2. *Suomalaiset osakeyhtiöt. Patria* käyttää elinkorkorahastoa varten Lindelöfin kuolevaisuustaululle perustuvaa elinkorkotaulua ja 4 %:n korkokantaa. — *Kullervo* käytti vielä v. 1902 keskinäisten yhtiöiden taulua. — Vakuutusmaksuja siltä ajalta, joka ei satu yhteen kalenterivuoden kanssa, varaa kumpikin yhtiö pro rata parte temporis.

3. *Ulkomaisten osakeyhtiöiden* tulee lain mukaan ostaa elinkoron saajilleen heidän korkonsa kotimaiselta elinkorkovakuutuslaitokselta, eikä niiden siis tarvitse varata omaa elinkorkorahastoa. Tätä nykyä ostavat *Pomoschtsch* ja *Rossija* elinkorkonsa *Kalevalta* sekä *Venäläinen vakuutusyhtiö v:ta 1827* ja *Schweizerische Unfallversicherungs-Aktiengesellschaft in Winterthur Securitas*-yhtiöltä. — Vakuutusmaksut siltä ajalta, mikä ei satu yhteen kalenterivuoden kanssa, varataan pro rata parte temporis.

b) Vapaaehtoiset vakuutukset.

Patria.	Kullervo.	Skandina- vien.	Commercial.	Victoria.	Internat. Unf. V. F.	Schweizer. Unf. A. G.
<p>Elinkorkora- hasto kuten edellä a, 2.</p> <p>Vakuutusmaksu- rahasto 24-osa järjestelmän mukaan, vähentämällä 20 % kuluja varten.</p>	<p>Elinkorkora- hasto Ruotsin tilastollisen keskusviraston kuolevaisuustaulu Ruotsia vart. 1861—70 sekä 5 % korkokanta Ruotsin Oikeusosaston julkaiseman elinkorkotaulun mukaan.</p> <p>Vakuutusmaksu- rahasto 60 % netto vakuutusmaksuista.</p>	<p>Elinkorkoja ei ole annettu.</p> <p>Vakuutusmaksu- rahasto pro rata parte temporis; vähennetään 25 % kuluja varten. Vakuutusmaksurahasto vakuutusmaksujen takaisin suorittamista varten erityisen kaavan mukaan.</p>	<p>Elinkorkoja ei ole annettu.</p> <p>Vakuutusmaksu- rahastoon siirretään koko vuoden ylijäämä, joka samalla on vahingonvararahastona.</p>	<p>Elinkorkora- hasto Preuss. Volks-Sterbetafel nimisen taulun ja 4 % korkokannan mukaan.</p> <p>Vakuutusmaksu- rahasto pro rata parte temporis netto vakuutusmaksuista. Vararahasto vak.maksujen takaisin suor. varten käyttämällä Preuss. Volks-Sterbetafel nim. taulua ja 3,5:n % korkokantaa.</p>	<p>Elinkorkoja ei anneta.</p> <p>Vakuutusmaksu- rahasto määrätään yhtenä lukuna arvion mukaan, vähintään 40 % vakuutusmaksuista.</p>	<p>Elinkorkora- hasto Violainen elinkorkotaulun mukaan; korkokanta 3,5 %.</p> <p>Vakuutusmaksu- rahasto 24-osa järjestelmän mukaan, vähentämällä 20 % kuluja varten.</p>

Taulu 12. Voitto-

Compte de profits

Tuloja.	Rauta- tehtaiden yhtiö.		Sahan- omistajain yhtiö.		Paperi- teollisuus- den yhtiö.		Kone- pajain yhtiö.		Lasi- tehtaiden yhtiö.		Turun työ- väen tapa- turmavak. yhtiö.		Patria.	
	<i>Smg.</i>	<i>no</i>	<i>Smg.</i>	<i>no</i>	<i>Smg.</i>	<i>no</i>	<i>Smg.</i>	<i>no</i>	<i>Smg.</i>	<i>no</i>	<i>Smg.</i>	<i>no</i>	<i>Smg.</i>	<i>no</i>
a) Edelliseltä vuodelta:														
1. Elinkorkorahasto	51,689	42	310,617	51	100,557	29	69,440	35	8,459	94	78,459	55	362,750	13
2. Vakuutusmaksurahasto	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	75,816	64
3. Vahinkorahasto	6,063	79	33,365	08	9,740	38	3,189	51	1,000	69	2,750	—	61,000	—
4. Muita varattuja varoja	5,168	94	30,816	95	11,017	64	6,944	04	845	99	7,845	96	—	—
b) Vakuutusmaksuja	17,098	43	108,722	60	33,019	48	24,144	31	8,189	81	38,056	57	186,514	46
c) Korkoja	4,365	66	21,942	98	7,438	76	4,347	95	899	04	10,082	35	51,279	68
d) Muita tuloja	—	—	1,253	40 ²⁾	11,685	96	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	84,386	24	506,718	52	173,459	51	108,066	16	19,395	47	137,194	93	737,360	91
Menoja.														
e) Vahingonkorvauksia (netto)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	64,709	14
f) Koronsaajille (netto)	5,267	12	29,048	31	9,391	18	5,083	91	1,076	08	6,988	67	Sub. e.	—
g) Jälleenvakuutusmaksuja	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18,727	80
h) Asioimispalkkioita (netto)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14,084	25
i) Hoitokustannuksia ynnä veroja	3,501	74	9,647	24	6,758	64	3,695	27	1,714	36	7,529	51	50,471	08
k) Seuraavaksi vuodeksi:														
1. Elinkorkorahasto	60,432	80	366,275	01	129,529	90	77,926	62	14,956	35	88,398	04	397,738	66
2. Vakuutusmaksurahasto	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	75,253	83
3. Vahinkorahasto	7,892	50	44,229	66	14,826	80	13,511	73	153	04	17,000	—	62,000	—
4. Muita varattuja varoja	6,043	28	44,713	36	12,952	99	7,792	66	1,495	64	8,839	80	—	—
l) Muita menoja	1,248	80 ¹⁾	12,804	94	—	—	55	97	—	—	8,438	91	4,895	41
Summa	84,386	24	506,718	52	173,459	51	108,066	16	19,395	47	137,194	93	687,880	17
Voitto (+), tappio (—)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+ 49,480	74
Voiton käyttäminen.														
m) Rahastoihin	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	— 29,000	—
n) 1. Osakkeenomistajille	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18,000	—
2. %:ssa maksetusta osakepää- omasta	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9. %	—
o) Muihin tarkoituksiin	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,480	74

¹⁾ Vuoden voitto. — ²⁾ Vuoden vajaus, joka on lisätaksoituksen kautta täytettävä. — ³⁾ Kaikki korkotulot otetaan huomioon jotka ovat yhtiön kaikkia vakuutuslajia käsittävässä yleisessä voitto- ja tappiolissä. — ⁴⁾ Koskee yhtiön koko liikettä. — ⁵⁾ Varattu luetut. — ⁶⁾ Ei ole tietoja annettu.

ja tappioutilit 1902.

et pertes 1902.

Kullervo.		Ensim. ven. v:lta 1827.		Po-moschtsch.		Rossija.		Skandina-vien.		Commercial Union.			Victoria.		Internat. Unf. V. G.		Unf. V. A.-G. in Winterhur.	
<i>Fr.</i>	<i>74</i>	Rupl.	k.	Rpl.	k.	Rpl.	k.	Kr.	ö.	P.st.	S.	P.	Rmk.	P.	Kr.	h.	Fres.	e.
257,652	87	Sub. a 2.	—	—	—	Sub. a 2.	—	—	—	Sub. a 2.	—	—	3,274,418	05	—	—	869,835	—
166,877	73	166,412	68	658,839	20	604,122	22	241,431	63	22,188	0	5	25,346,387	—	1,722,615	46	3,322,547	48
144,519	98	—	—	273,700	88	Sub. a 2.	—	145,000	—	Sub. a 2.	—	—	1,355,297	—	745,352	—	4,018,512	83
—	—	—	—	1,633	31	864,234	— ⁶⁾	1,294	22	—	—	—	4,496,582	47	237,683	15	646,816	30
306,617	01	541,807	84	2,129,794	81	1,680,282	92	586,139	84	110,211	13	9	8,566,353	56	3,437,732	92	15,454,430	55
47,922	82	³⁾ —	—	71,500	67	³⁾ —	—	39,548	27	899	9	7	1,630,361	23	155,471	40	510,813	50
—	—	—	—	1,556	35	—	— ⁷⁾	23,495	16	—	—	—	52,580	94	170,798	70	120,808	30
923,590	41	708,220	52	3,137,025	22	3,148,639	14	1,036,909	12	133,299	3	9	44,721,980	25	6,469,653	63	24,943,763	96
82,876	02	300,627	81	931,097	—	1,317,667	45	292,509	82	⁸⁾ 57,777	10	5	1,162,406	52	1,366,508	—	8,735,329	20
Sub. e.	—	Sub. e.	—	—	—	Sub. e.	—	—	—	—	—	—	381,664	34	—	—	87,492	45
24,479	36	121,920	85	655,923	77	47,288	88	68,491	82	—	—	—	326,012	31	572,451	85	1,923,025	80
27,148	11	Sub. i.	—	340,834	53	205,116	71	55,386	53	13,296	1	11	1,199,049	40	431,138	37	2,446,062	97
64,698	30	88,582	79	83,553	05	92,859	19	106,907	79	23,624	16	3	1,187,891	28	675,412	42	1,295,256	78
351,346	63	Sub. k. 2.	—	—	—	Sub. k. 2.	—	—	—	Sub. k. 2.	—	—	3,996,601	67	—	—	884,615	—
169,282	59	193,993	77	699,353	51	630,337	96	252,035	66	38,600	15	2	27,336,683	—	1,952,881	01	3,588,043	80
147,932	41	35,000	—	353,247	22	1,116,502	12	155,000	—	Sub. k. 2.	—	—	1,285,979	38	773,000	—	4,245,094	55
—	—	—	—	—	—	7,948	50 ⁹⁾	7,423	03	—	—	—	4,696,856	20	434,714	58	769,501	70
—	—	—	—	783	65	—	— ⁷⁾	13,332	57	—	—	—	971,307	36	21,828	25	203,279	71
867,763	42	740,125	22	3,064,792	73	3,417,720	81	951,087	22	133,299	3	9	42,544,451	46	6,227,934	48	24,177,701	96
+ 55,826	99 ⁴⁾	— 31,904	70	+ 72,232	49 ⁴⁾	— 269,081	67	+ 85,821	90	—	—	—	+ 2,177,528	79	+ 242,719	15	+ 766,062	—
20,000	— ³⁾	93,238	87	7,223	25 ³⁾	92,933	77	53,321	90	⁹⁾ —	—	—	Katso 5 kaulu.	—	88,572	30	290,212	—
12,000	—	900,000	—	60,000	—	400,000	—	22,500	—	⁹⁾ —	—	—	—	—	108,000	—	330,000	—
8 %	—	22,5 %	—	6 %	—	10 %	—	15 %	—	⁹⁾ —	—	—	—	—	9 %	—	22 %	—
23,826	99	263,384	21	5,009	24	195,464	56	10,000	—	⁹⁾ —	—	—	—	—	46,146	85	145,850	—

yhtiön yleisessä voitto- ja tappioutilissa. Voiton käyttäminen koskee yhtiön koko liikettä. — ⁴⁾ Tähän talokseen ei sisälly korkovarot, yhtiön muita liikealoja varten. — ⁷⁾ Yhtiön muiden liikealojen tuottamat tulot ja menot. — ⁸⁾ Jälleenvakuutusmaksut ovat jo pois-

T a u l u 13. Bilanssit

Bilan le 31

	Rauta- tehtaiden yhtiö.		Sahan- omistajain yhtiö.		Paperi- teollisuus- den yhtiö.		Kone- pajain yhtiö.		Lasi- tehtaiden yhtiö.		Turun työ- väen tapa- turmavak. yhtiö.		Patria.	
	<i>Smc.</i>	<i>no</i>	<i>Smc.</i>	<i>no</i>	<i>Smc.</i>	<i>no</i>	<i>Smc.</i>	<i>no</i>	<i>Smc.</i>	<i>no</i>	<i>Smc.</i>	<i>no</i>	<i>Smc.</i>	<i>no</i>
Aktiva:														
a) Osakkeenomistajain takaus- sitoumuksia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	300,000	—
b) Lainoja	—	—	—	—	—	—	—	5,000	—	177,000	—	759,000	—	
c) Arvopapereita y. m.	26,932	50	4,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
d) Kassassa ja pankissa	75,815	51	498,880	—	163,602	52	94,902	78	16,328	84	12,239	13	187,427	46
e) Asiamiehillä	25,381	41	15,199	70	1,275	49	18,176	39	2,021	16	1,976	61	27,745	49
f) Jälleenvakuuttajilla	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
g) Eräytyneitä, suorittamat- tomia korkoja	611	67	2,228	75	—	—	1,672	41	177	20	3,038	35	13,347	56
h) Kalustoa	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,454	03	1,000	—
i) Muita varoja	1,206	15	3,840	— ⁴⁾	11,685	96	9,032	64 ^{e)}	975	51	—	—	5,174	56
Summa	129,948	24	524,148	45	176,563	97	123,784	22	24,502	71	196,708	12	1,293,695	07
Passivaa:														
k) Pohjarahasto	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	500,000	—
l) Vararahasto	6,043	28	36,627	50	12,952	99	7,792	66	1,495	64	8,839	80	100,000	—
m) Elinkorkorahasto	60,432	80	366,275	01	129,529	90	77,926	62	14,956	35	88,398	04	397,738	66
n) Vakuutusmaksurahasto . . . ¹⁾	36,287	88	—	—	—	—	23,104	94 ¹⁾	7,012	39 ¹⁾	18,161	60	75,253	83
o) Vahinkorahasto	7,892	50	44,229	66	14,826	80	13,511	73	153	04	17,000	—	62,000	—
p) Muita varattuja varoja	—	—	51,576	44	13,422	55	—	—	—	—	49,069	23	105,882	09
q) Asiamiehillä	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
r) Jälleenvakuuttajilla	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,072	73
s) Nostamattomia osinkoja	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	854	—
t) Muita velkoja ²⁾	19,291	78 ³⁾	12,634	90 ⁵⁾	5,831	73 ³⁾	1,448	27 ³⁾	885	29	15,239	45	1,413	02
u) Voitto- ja tappiotili	—	—	12,804	94	—	—	—	—	—	—	—	—	49,480	74
Summa	129,948	24	524,148	45	176,563	97	123,784	22	24,502	71	196,708	12	1,293,695	07

1) Ennakkomaksuja 1903 vuoden varralle.

2) Edeltäkäsin maksuttujen vakuutusmaksujen ylijäämä.

3) Tästä on 12,474 mk 90 p. takaisinmaksettavia ennakkomaksuja.

4) Lisätaksoituksen kautta täytettävä vajeaus.

5) Tästä on 1,991 mk 73 p. takaisinmaksettavia ennakkomaksuja.

6) Tästä on 555 mk 88 p. lisätaksoituksen kautta täytettävä vajeaus.

7) Suurimmaksi osaksi kiinteistöjä.

8) Koskee yhtiön kaikkia vakuutuslajeja.

9) Etupäässä muiden liikeharjojen rahastoja.

jouluk. 31. p:nä 1902.

déc. 1902.

Kullervo.		Ensim. ven. v:ltä 1827.		Po-moschtsch.		Rossija.		Skandina-vien.		Commercial Union.		Internat. Unf. V. G.		Unf. V. A.-G. in Winterthur.	
<i>Sng.</i>	<i>ns</i>	Rpl.	k.	Rpl.	k.	Rpl.	k.	Kr.	ö.	P.st.	S.P.	Kr.	h.	Frcs.	c.
350,000	—	—	—	—	—	—	—	150,000	—	—	—	—	—	3,500,000	—
704,400	—	608,000	—	368,350	—	6,716,943	16	684,575	—	144,937	4 1	—	—	5,412,000	—
98,406	—	8,658,611	11	1,295,218	07	18,522,913	28	173,750	—	2,575,886	1 7	4,005,796	85	8,107,710	85
163,667	62	3,507,962	72	141,319	83	5,225,655	44	88,798	19	379,197	— 10	170,426	92	346,962	15
30,421	42	483,874	46	265,039	06	1,798,187	56	28,325	99	453,962	18 11	390,139	28	336,296	35
—	—	604,100	01	608,200	94	343,397	04	1,762	22	103,910	12 9	114,337	03	—	—
20,674	18	123,669	01	11,200	—	Sub. c.	—	5,018	77	4,667	6 8	60,334	27	186,602	50
5,806	73	30,000	—	586	48	65,000	—	1,000	—	—	—	—	—	—	—
—	—	7) 2,122,166	24	8,404	33	7) 21,126,675	86	—	—	49,324	12 2	50,684	47	7) 300,757	20
1,373,375	95	16,138,383	55	2,698,318	71	53,798,772	34	1,133,230	17	3,711,885	17 —	4,791,718	82	8,190,329	05
500,000	—	4,000,000	—	1,000,000	—	4,000,000	—	300,000	—	250,000	— —	1,200,000	—	5,000,000	—
100,000	—	1,906,761	13	24,974	70	528,074	93	150,000	—	200,000	— —	218,398	23	1,500,000	—
351,346	63	Sub. n.	—	—	—	Sub. n.	—	—	—	—	—	—	—	884,615	—
169,282	59	8) 3,129,057,	08	699,353	51	8) 41,134,458	62	252,035	66	38,600	15 2	1,952,881	01	4,357,545	50
147,932	41	961,160	42	353,247	22	8) 2,317,370	30	155,000	—	—	—	773,000	—	4,245,094	55
44,802	22	605,536	92	229,046	41	1,786,121	66	147,452	34	8) 2,687,100	4 0	216,316	35	905,527	80
1,726	61	44,185	16	198,169	80	—	—	2,271	18	5,999	19 5	—	—	268,397	25
Sub. g.	—	3,203,489	29	—	—	1,628,168	39	23,274	05	148,723	7 5	19,410	48	—	—
2,453	50	8,722	—	607	—	126,035	51	—	—	607	17 4	—	—	—	—
—	—	790,784	96	120,687	58	1,590,144	60	17,375	04	229,115	12 8	168,993	60	263,086	95
55,826	99	1,488,686	59	72,232	49	688,398	33	85,821	90	151,738	1 —	242,719	15	766,062	—
1,373,375	95	16,138,383	55	2,698,318	71	53,798,772	34	1,133,230	17	3,711,885	17 —	4,791,718	82	8,190,329	05

T a u l u 14. Osakeyhtiö Securitas.

La compagnie Securitas.

1. Voitto- ja tappiotili. — *Compte de profits et pertes en 1902.*

Tuloja:			
Vakuutus- ja muita maksuja	<i>Smf.</i>	17,252: 30	
Korkoja	»	8,487: 66	<i>Smf.</i> 25,722: 96
<hr/>			
Menoja:			
Elinkorkoja	<i>Smf.</i>	2,993: 02	
Hoitokustannuksia	»	1,276: 30	
Elinkorkorahasto	»	15,696: —	» 19,965: 32
<hr/>			
Voitto	<i>Smf.</i>		5,757: 64
Voiton käyttäminen:			
Vararahastoon	<i>Smf.</i>	575: 76	
Osinkoja osakkeenomistajille	»	4,000: —	
Uuteen tiliin	»	1,181: 88	<i>Smf.</i> 5,757: 64
<hr/>			

2. Bilanssi 31. p:nä jouluk. 1902. — *Bilan le 31 déc. 1902.*

Varoja:			
Lainoja	<i>Smf.</i>	165,000: —	
Pankissa ja kassassa	»	51,438: 68	
Eräytyneitä korkoja	»	4,025: 27	
Elinkorkojen tilissä	»	512: 53	<i>Smf.</i> 220,976: 48
<hr/>			
Velkoja:			
Osakepääoma	<i>Smf.</i>	100,000: —	
Vararahastoa	»	2,003: 12	
Elinkorkojen vararahasto	»	109,030: 69	
Muita velkoja	»	4,185: 03	
Voitto- ja tappiotili	»	5,757: 64	<i>Smf.</i> 220,976: 48
<hr/>			

3. Vahingonkorvauksia 31. p:nä jouluk. 1902. — *Rentes viagères.*

Luku. <i>Nombre</i>		29	
Vuotuinen määrä. <i>Rentes annuelles</i>	<i>Smf.</i>		3,270: 92
Elinkorkojen vararahasto. <i>Reserve mathématique</i>	»		109,030: 69

III.

PALOVAKUUTUS.

III.

ASSURANCE CONTRE L'INCENDIE.

**T a u l u 15. Vakuutussummat. Vakuutusmaksu- ja va-
Sommes assurées. Réserve des risques ainsi que réserve**

	Fennia.	Pohjola.	Skandia.
	<i>Smc.</i>	<i>Smc.</i>	Kr.
a) Vakuutuksia omalla vastuulla (31. p. jouluk. 1901	144,006,680	439,490,691	1,305,461,211
(31. p. jouluk. 1902	152,518,266	624,103,623	1,280,704,839
b) Koko vakuutussumma 31. p. jouluk. 1902	258,704,440	948,814,147	1,788,291,772
c) Korkein vastuumäärä yhdelle vak. omalla vastuulla	150,000	80,000	150,000
d) Suurin korvaus yhdestä vahingosta omalla vastuulla	24,792	13,788	46,918
e) Vakuutusmaksurahaston laskuperuste	Yhteensä 40 % omista vakuu- tusmaksuista. Muualta saatu- jen vakuu- tusmaksujen puoliskosta vä- hennetään to- delliset kus- tannukset.	Yhteensä 40 % vakuutusmak- suista.	a) 60 % vak- maksuista ruot- sal. vakuutuks., amerikalaisista 54,56 % ja muista 50 %. b) 90 % vak- maksuista kerta kaikkiaan n. s. pääomapalova- kuutus-rahastoon.
f) Vakuutusmaksurahasto 31. p. jouluk. 1902	379,248	1,053,764	4,623,281
g) 1. Vahinkorahasto v:ltä 1901	84,005	105,789	639,580
2. Selvityksiin v. 1902	71,527	101,630	461,732
3. V:teen 1903 siirretään	13,482	—	73,449
4. Voitto (+), tappio (—)	— 1,004	+ 4,159	+ 104,399

1) Tietoja ei ole annettu.

2) Likimmiten.

hinkorahastot v. 1902 omien vahingonvastuiden varalle.

pour sinistres pour l'année 1902, réassurances déduites.

Svea.	Skåne.	Fenix.	Norrland.	Phoenix.	Northern.	Commercial Union.
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	P:st.	P:st.	P:st.
877,053,840	232,920,411	140,305,822	467,585,906	462,889,914	²⁾ 185,183,772	¹⁾
871,546,910	278,087,632	144,317,281	310,121,590	447,379,595	²⁾ 208,510,273	¹⁾
1,679,940,515	601,667,883	332,040,743	422,756,391	537,595,796	287,876,253	¹⁾
100,000	100,000	100,000	100,000	50,000	20,000	¹⁾
46,698	14,057	¹⁾	¹⁾	9,535	4,475	¹⁾
a) Pro rata parte temporis, josta vähennetään 20 % kuluja varten.	a) 40 % vak. maksutuloista.	a) 45 % vak. maksutuloista.	40 % vakuutusmaksuista Ruotsista, Tanskasta ja Suomesta;	40 % vuoden vakuutusmaksuista.	40 % vuoden vakuutusmaksuista.	Koko vuoden lopussa siirtyvä säästö.
b) Pääomavak. rahastoon 90% vakuutusmaksuista kerta kaikkiaan.	b) Pääomavak. rahastoon 80% vakuutusmaksuista kerta kaikkiaan.	b) Pääomavak. rahastoon 90% vakuutusmaksuista kerta kaikkiaan.	30% vak.-maksuista Norjasta ja muista 33 1/3 %.			
2,643,000	818,461	174,926	420,000	566,257	384,146	1,377,799
530,000	110,678	2,500	430,000	241,854	85,583	Sub f.
431,937	130,568	¹⁾	¹⁾	194,245	57,944	¹⁾
73,563	—	¹⁾	¹⁾	25,955	22,069	¹⁾
+24,500	—19,890	¹⁾	¹⁾	+21,654	+ 5,570	¹⁾

T a u l u 16. Voitto- ja

Compte de profits

	Fennia.		Pohjola.		Skandia.		Svea.	
	<i>Smc.</i>	<i>no</i>	<i>Smc.</i>	<i>no</i>	Kr.	ö.	Kr.	ö.
T u l o j a :								
<i>a)</i> Edelliseltä vuodeltä:								
1. Saldo	—	—	—	—	—	—	—	—
2. Vak.-maksurahasto } omaa vastuuta {	357,756	30	807,676	53	4,346,434	—	2,676,720	—
3. Vahinkorahasto } varten. {	84,004	83	105,788	92	639,580	—	530,000	—
<i>b)</i> Vak.-maksutulot, jälleenvak. poislukien	770,169	61	2,634,409	75	4,693,001	13	4,349,929	59
<i>c)</i> Pääomansijoituksista	113,661	75	141,748	19	173,857	36	92,200	—
<i>d)</i> Muita tuloja	1,354	96	—	—	566,500	74	5,640	06
Summa	1,326,947	45	3,689,623	39	10,419,373	23	7,654,489	65
M e n o j a :								
<i>e)</i> Vahingonkorvauksia omalta vastuulta .	488,317	65	1,571,245	84	2,928,470	10	2,707,182	25
<i>f)</i> Asiamiesprovisioneja, jälleenvakuutusprovisionit poislukien	Sub. g.	—	575,373	56	1,422,848	45	869,983	82
<i>g)</i> Hoitokustannuksia	237,911	40	148,241	39	378,084	53	433,533	75
<i>h)</i> Suostuntaa ynnä muita veroja	Sub. g.	—	Sub. g.	—	1,642	76	54,697	70
<i>i)</i> Tulevaksi vuodeksi:								
1. Vak.-maksurahasto } omaa vastuuta {	379,248	33	1,053,763	90	4,623,281	—	2,643,000	—
2. Vahinkorahasto } varten {	61,079	43	126,841	74	551,905	—	500,000	—
<i>k)</i> Muita menoja	8,381	17	—	—	20,000	—	4,854	96
Summa	1,174,937	98	3,475,466	43	9,926,231	84	7,213,252	48
Voitto (+) tappio (—)	+ 152,009	47	+ 214,156	96	+ 493,141	39	+ 441,237	17
Voiton käyttäminen:								
<i>l)</i> Pääomavararahastoon	—	—	50,000	—	¹⁾ —	—	¹⁾ —	—
<i>m)</i> Erityisvararahastoon	5,000	—	6,268	76	5,000	—	—	—
<i>n)</i> 1. Osinkoja osakkeenomistajille	100,000	—	105,000	—	500,000	—	200,000	—
2. Prosenttia maksetusta pääomasta	10 %	—	7 %	—	11,1 %	—	10 %	—
<i>o)</i> Muihin tarkoituksiin	47,009	47	52,888	26	52,569	11	393,077	67

¹⁾ Koko voitto nähdään 16. taulun lisäyksessä.

²⁾ Jälleenvakuttajilta on saatu enemmän provisionia, kuin heille on maksettu; ylijäämä tavataan luvussa *d*.

tappiotili vuonna 1902.

et pertes en 1902.

Skåne.		Fenix.		Norrländ.		Phoenix.			Northern.			Commercial Union.		
Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	P.st.	S.	P.	P.st.	S.	P.	P.st.	S.	P.
—	—	—	—	2,225	42	96,600	11	3	122,877	17	7	1,377,798	13	8
848,501	31	166,926	18	660,000	—	554,269	14	6	341,171	—	6	Sub. a 1.	—	—
110,678	21	2,500	—	430,000	—	241,854	—	—	85,582	18	11	Sub. a 1.	—	—
920,869	22	383,387	22	1,029,180	27	1,415,642	11	—	960,365	15	9	1,740,052	8	5
35,422	96	125,080	66	82,909	06	49,851	17	2	69,795	8	10	41,757	10	—
—	—	²⁾ 46,164	79	—	—	2	—	5	—	—	—	—	—	—
1,915,471	70	724,058	85	2,204,314	75	2,358,220	14	4	1,579,793	1	7	3,159,608	12	1
537,244	29	98,344	94	1,181,234	05	918,130	5	6	457,098	16	7	876,507	2	—
79,962	07	³⁾ —	—	184,197	86	314,695	17	3	144,124	14	7	260,642	—	8
175,530	50	144,672	20	131,393	22	109,702	2	7	140,663	6	3	279,341	12	11
16,805	30	11,052	75	6,745	90	12,215	13	11	25,679	17	8	27,610	17	2
818,461	45	174,926	18	420,000	—	566,257	—	5	384,146	6	4	1,538,901	6	7
130,567	94	2,500	—	134,000	—	209,463	—	—	98,820	11	9	Sub. i 1.	—	—
—	—	20,764	62	4,400	01	100	2	4	5,314	7	9	116,605	12	9
1,758,571	55	452,260	69	2,061,971	04	2,130,564	2	—	1,255,848	—	11	3,099,608	12	1
+156,900	15	+271,798	16	+142,343	71	+227,656	12	4	+323,945	—	8	+60,000	—	—
¹⁾ 100,000	—	112,000	—	60,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
40,000	—	10,000	—	—	—	—	—	—	122,000	—	—	—	—	—
120,000	—	112,000	—	63,000	—	94,108	—	—	96,000	—	—	—	—	—
10 %	—	7 %	—	6 %	—	35 %	—	—	32 %	—	—	—	—	—
159,890	86	37,798	16	19,343	71	133,548	12	4	105,945	—	8	—	—	—

T a u l u 17. Bilanssit jouluk. 31. p:nä 1902.

Bilan le 31 déc. 1902.

	Fennia.		Pohjola.		Fenix.		Norrland.		Phoenix.		
	<i>Smc.</i>	<i>no</i>	<i>Smc.</i>	<i>no</i>	Kr.	ö.	Kr.	ö.	P.st.	S.	P.
Aktivaa:											
a) Osakkeenomistajain sitoumuksia	3,000,000	—	3,500,000	—	2,400,000	—	3,150,000	—	2,419,920	—	—
b) Kiinteimistöjä	300,000	—	2,000,228	45	699,370	80	—	—	320,860	5	1
c) Lainoja	1,422,335	04	1,459,320	—	994,200	—	1,226,375	02	72,195	12	—
d) Obligatsioneja ja muita arvopap.	408,401	40	318,844	—	1,303,945	50	281,000	—	1,123,608	6	4
e) Pankissa ja kassassa	182,083	99	172,615	04	293,097	34	197,126	97	64,194	1	9
f) Tilissä asiamiehillä	74,454	55	104,836	99	—	—	9,433	85	166,862	6	7
g) Tilissä vakuutusyhtiöillä	91,437	70	542,519	05	—	—	341,349	87	—	—	—
h) Eräytyneitä, suorittam. korkoja	51,566	15	47,999	18	17,389	60	12,802	82	12,144	2	3
i) Kalustoa	15,000	—	16,818	38	1,000	—	16,224	65	—	—	—
k) Muita varoja	1,631	92	—	—	—	—	—	—	130,115	9	5
l) Voitto- ja tappiotili	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	5,546,910	75	8,163,181	09	5,709,003	24	5,234,313	18	4,309,900	3	5
Passivaa:											
m) Osake- ja takauspääoma	4,000,000	—	5,000,000	—	4,000,000	—	4,200,000	—	2,688,800	—	—
n) Pääomavararahasto	750,000	—	400,000	—	690,000	—	225,000	—	648,790	2	7
o) Vak.-maksurah. omaa vast. varten	379,248	33	1,053,763	90	174,926	18	420,000	—	566,257	—	5
p) Vahinkorahasto	61,079	43	126,841	74	2,500	—	134,000	—	209,463	—	—
q) Erityisrahastoja	142,296	96	3,942	61	203,803	72	—	—	62,662	10	1
r) Virkamieskunnan eläkerahasto	10,000	—	23,731	30	65,781	29	—	—	—	—	—
s) Tilissä asiamiehillä	1	27	—	—	—	—	4,617	99	—	—	—
t) Tilissä vakuutusyhtiöillä	43,496	37	333,911	58	8,021	88	103,942	84	—	—	—
u) Osakkeenomist. nostam. osinkoja	3,410	—	6,833	—	120	—	2,010	—	378	18	—
v) Muita velkoja	5,368	92	1,000,000	—	292,052	01	2,398	64	—	—	—
x) Voitto- ja tappiotili	152,009	47	214,156	96	271,798	16	142,343	71	133,548	12	4
Summa	5,546,910	75	8,163,181	09	5,709,003	24	5,234,313	18	4,309,900	3	5

1) Sisältää myöskin muita velkoja.

2) Lainoja kiinteimistöä varten.

3) Tästä on 242,681: 89 Kr. yhtiön omistamaan kiinteimistöön kiinnitetty laina.

Lisäys tauluihin 7 ja 8 sekä 16 ja 17.

Yhtiöiden **Skandia**, **Svea** ja **Skåne** rahavarainhoito.

Näiden yhtiöiden henki- ja palovakuutusliikkeet hoidetaan erikseen ja pidetään niistä erikirjat; kumpaisenkin liikkeen tuloksia vuonna 1902 valaisevat voitto- ja tappiolaskut, jotka ovat tauluissa 7 ja 16. Yhtiöiden yleiset rahastot ja varat, paitsi erikoisaloilla tarpeelliset, ovat erityisen »rahavarahoidon» alaisia. Mainittujen voitto- ja tappiolaskujen sekä 8. taulussa olevien bilanssien täydentämiseksi esitetään tässä katsaus rahavarainhoidon tuloksiin.

Rahavarainhoito.	Skandia.		Svea.		Skåne.	
	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.
Tuloja:						
Kiinteistöistä	191,312	98	122,641	23	—	—
Ylijäämä koroista ja kurssivoitoista paitsi 7. ja 16. taulussa mainittuja	523,921	55	216,407	22	121,099	88
Summa	715,234	53	339,048	45	121,099	88
Menoja:						
Kiinteistöihin	52,946	71	47,518	57	—	—
Korkoja ja kurssierotuksia	1) 297,793	39	2) 139,463	52	—	—
Lisäys hoitokustannuksiin 7. ja 16. taulussa mainittujen ohella	55,367	48	40,655	61	—	—
Tileistä poistetut määrät	10,329	71	12,404	58	6,201	24
Säästö	298,797	24	99,006	17	114,898	64
Summa	715,234	53	339,048	45	121,099	88
Säästöä:						
Henkivakuutusliikkeestä, 7. taulu	19,912	64	50,710	58	48,328	99
Palovakuutusliikkeestä, 16. taulu	493,141	39	441,237	17	156,900	15
Rahavarainhoidosta	298,797	24	99,006	17	114,898	64
Edelliseltä vuodelta säästöön pantu	5,717	84	—	—	99,763	08
Summa	817,569	11	590,953	92	419,890	86
Tappiota:						
Henkivakuutusliikkeestä, 7. taulu	—	—	—	—	—	—
Palovakuutusliikkeestä, 16. taulu	—	—	—	—	—	—
Säästö	87,569	11	590,953	92	419,890	86
Korkoa osakkeen omistajille	500,000	—	200,000	—	120,000	—
Prosenttia maks. osakepääomasta	11,1 %	—	10 %	—	10 %	—

1) Tästä on 200,000 Kr. osakkeenomistajille maksettua korkoa.

2) Tästä on 120,000 Kr. osakkeenomistajille maksettavaa korkoa vuodelta 1902.

T a u l u 18. Palovakuutusosakeyhtiöiden liike Suomessa v. 1902.

Commerce des compagnies par actions d'assur. contre l'incendie en Finlande en 1902.

1 Laitoksia. Compagnies.	2 Vastuuseruma jouluk. 31. p. 1901. Somme assurée le 31 déc. 1901.		3 Vastuuseruma jouluk. 31. p. 1902. Somme assurée le 31 déc. 1902.		4 Tästä on muilta saatuja jälle- vakuutuksia. Reçu des réassu- rers.		5 Vakuutusmaksu- tulo, vähentä- mättä jälle- vak. osuuksia. Primes, réass. non déduites.		6 Korvaukset vä- hennämättä jäl- leevakuutustien osuuksia. Fajgements, réass. non déduites.		7 Kustannuksia ja provisiioneja. Frais et com- mission.	
	SuF		SuF		SuF	F	SuF	F	SuF	F	SuF	F
Suomalaisia. — Finlandaises.												
Fennia	1) 195,106,846		1) 196,176,886		104,089		963,991	91	663,960	80	287,911	40
Pohjola	1) 286,296,595		1) 224,339,426		1,726,096		1,215,970	37	569,290	19	723,614	95
Summa — Total	481,403,443		420,516,312		1,830,185		2,189,962	28	1,233,250	99	961,526	35
Ruotsalaisia. — Suédoises.												
Skandia	57,025,110		58,871,247		—		361,472	70	197,822	84	72,454	17
Svea	88,681,991		71,272,998		2,979,548		403,322	02	235,348	77	78,512	52
Skåne	16,322,100		18,972,585		—		69,320	45	46,092	69	26,279	77
Fenix	12,611,039		11,820,866		—		86,412	18	20,586	63	14,476	66
Norrland	6,345,553		9,880,625		2,449,175		53,510	15	907	27	14,216	66
Summa — Total	176,685,793		170,818,321		5,428,723		974,037	50	500,708	20	205,939	78
Englantilaisia. — Anglaises.												
Phoenix	43,366,890		38,242,587		1,521,945		220,699	47	17,826	83	34,295	16
Northern	42,402,967		40,977,601		6,045,319		252,701	22	65,224	90	33,158	73
Commercial Union	2,855,654		5,057,397		2,069,827		34,476	59	15,661	32	9,012	75
Summa — Total	88,625,511		84,277,585		9,637,091		507,877	28	98,713	05	76,466	64
Summa — Total	696,116,747		675,612,168		16,895,999		3,671,877	06	1,832,672	24	1,243,932	77

1) Ainoastaan suomalaiset vakuutukset. 2) Yhtiön antama tieto eroaa edellisestä vuonna annetusta. 3) Jälleevakuutusprovisiointi poisluettuna, kustan-
 -kassa heikentää tuloa hieman. 4) Sisältää myöskin henkilövakuutusliikkeen yleiset asioimiskustannukset Suomessa.

T a u l u 19. Keskinäisten palovakuutusyhtiöiden liike Suomessa v. 1902.
Commerce des sociétés mutuelles d'assurances contre l'incendie en Finlande en 1902.

1 Laitoksia. Sociétés.	2 Perustamis vuosi.	3 Vakuutussumma joulukuun 31. p. v. 1901. <i>Somme assurée le 31 déc. 1901.</i>	4 Vakuutussumma joulukuun 31. p. v. 1902. <i>Somme assurée le 31 déc. 1902.</i>	5 Siiit jälleen- vakuutettu. <i>Réassurée.</i>	6 Kannettavat vuosi- maksut, vähentä- mättä jälleenvakuut- tajien osuuksia. <i>Primes, réass. non déduites.</i>		7 Korvaukset, vil- hentämättä jäl- leenvakuuttajien osuuksia. <i>Payements, réass. non déduites.</i>		8 Kustannuksia ja provisioineja. <i>Frais et com- mission.</i>
					<i>Frnc.</i>	<i>Frnc.</i>	<i>Frnc.</i>	<i>Frnc.</i>	
Kaupunkien yleinen paloapuyhtiö	1832	357,950,587	378,725,155	—	537,088	12	207,695	47	61,527
Kaupunkien yhtiö irtaim. varten	1849	62,850,100	66,813,100	14,326,657	145,816	97	18,603	30	30,904
Maalaisten paloapuyhtiö	1857	174,285,730	177,942,240	—	590,141	17	431,334	44	104,031
Turun läänin paloapuyhtiö	1893	21,748,750	22,662,420	—	54,815	94	37,306	40	18,465
Hämeen läänin paloapuyhtiö	1896	61,184,140	65,680,300	—	214,441	23	130,419	76	28,058
Pohjois-Karjalan palovak. yhtiö	1900	7,101,880	8,412,620	—	30,603	39	21,087	49	7,817
Sahanomistajain paloapuyhtiö	1889	20,869,953	18,286,260	16,130,754	288,929	92	3,493	25	19,979
Turun ja Porin läänin maakaupp. yhdist. .	1896	3,288,560	3,471,910	—	15,048	82	3,832	06	4,091
Waasan ja Oulun läänin » »	1897	4,036,611	4,716,328	—	33,527	71	9,789	99	10,037
Hämeen läänin » »	1898	2,569,670	2,633,010	426,000	21,240	48	5,759	55	4,780
Summa	—	715,835,981	749,348,243	30,883,411	1,931,653	75	869,271	71	289,694

T a u l u 20. Keskinäisten palovakuutus

Compte de profits et pertes des

	Kaupunkien yleinen yhtiö.		Kaupunkienyhtiö irtaimistoa varten.		Maalaisten palovakuutusyhtiö.		Turun läänin yhtiö.	
	<i>Smc.</i>	<i>no</i>	<i>Smc.</i>	<i>no</i>	<i>Smc.</i>	<i>no</i>	<i>Smc.</i>	<i>no</i>
Tuloja:								
a) Edelliseltä vuodelta:								
1. Saldo	—	—	—	—	—	—	—	—
2. Vak. maksurahasto } omaa vastuuta	7,205,650	44	749,842	58	306,955	51	—	—
3. Vahinkorahasto } varten	17,733	01	—	—	—	—	30,691	16
b) Vakuutusmaksuja jälleenvak. poislukien	537,088	12	98,031	38	590,141	17	54,815	94
c) Korkoja ynnä sakkokorkoja	312,057	59	1) 94,045	44	5,850	29	1,427	93
d) Esilaisia tuloja	1,229	50	4,698	14	—	—	200	—
e) Täppiota	—	—	—	—	—	—	3) 16,345	82
Summa	8,073,758	66	946,617	54	902,946	97	103,480	85
Menoja:								
f) Vahingonkorvauksia omalta vastuulta	215,855	10	16,583	53	431,334	44	83,902	26
g) Hoitokustannuksia	61,527	59	30,904	55	104,031	31	18,465	14
h) Korkoja	—	—	—	—	10,823	52	—	—
k) Muita menoja	23,401	16	—	04	—	—	—	—
l) Tileistä poistettua	—	—	169	74	2,292	60	106	38
m) Tulevaksi vuodeksi	—	—	—	—	—	—	—	—
1. Vak. maksurahasto } oma vastuuta	7,763,401	43	838,404	86	333,441	20	—	—
2. Vahinkorahasto } varten.	9,573	38	—	—	—	—	971	15
n) Ylijäämää	—	—	60,554	82	21,023	90	35	92
Summa	8,073,758	66	946,617	54	902,946	97	103,480	85
Ylijäämän käyttäminen:								
o) Vararahastoon	—	—	60,554	82	—	—	—	—
p) Muihin tarkoituksiin	—	—	—	—	2) 21,023	90	35	92

1) Provisionien ylijäämää.
 2) Taksoituksen pienentämiseen.
 3) Käytetty vararahaston varoja.
 4) Siirretään vakuutusrahastoon.
 5) Säilytetään voitto ja tappio tilissii.

yhtiöiden voitto- ja tappiotilit vuonna 1902.

sociétés mutuelles en 1902.

Hämeen läänin yhtiö.		Pohjois-Kar- jalan yhtiö.		Sahanomistajain paloapuyhtiö.		Turun ja Porin läänin maakaup. yhtiö.		Vaasan ja Ou- lun läänin maa- kaup. yhtiö.		Hämeen läänin maakaup. yhtiö.	
<i>Smc.</i>	<i>n^o</i>	<i>Smc.</i>	<i>n^o</i>	<i>Smc.</i>	<i>n^o</i>	<i>Smc.</i>	<i>n^o</i>	<i>Smc.</i>	<i>n^o</i>	<i>Smc.</i>	<i>n^o</i>
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,079	86
55,306	25	—	—	117,402	83	—	—	59,984	66	38,000	—
20,208	90	9,193	30	—	—	—	—	—	—	8,000	—
214,441	23	29,986	34	36,700	99	15,048	82	33,527	71	19,495	10
—	—	—	—	1) 6,659	66	694	94	3,653	39	1,771	26
—	—	—	—	1) 37,734	35	—	—	—	—	—	—
—	—	3,695	03	—	—	—	—	—	—	—	—
289,956	38	42,874	67	198,497	83	15,743	76	97,165	76	68,346	22
130,419	76	28,791	25	317	89	3,832	06	9,739	99	11,556	94
28,058	59	7,817	94	19,979	85	4,091	10	10,017	83	4,780	43
9,289	08	1,411	01	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	2,952	66	438	62	—	—
791	54	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
75,903	03	—	—	117,402	83	—	—	59,984	66	50,000	—
4,591	81	4,854	47	—	—	—	—	—	—	—	—
40,902	57	—	—	60,797	26	4,867	94	16,984	66	2,008	85
289,956	38	42,874	67	198,497	83	15,743	76	97,165	76	68,346	22
5,774	08	—	—	—	—	1,817	98	4,246	17	—	—
35,128	49	—	—	4) 60,797	26	3,049	96	4) 12,738	47	5) 2,008	85

T a u l u 21. Keskinäisten yhtiöiden bi-

Bilan des sociétés mutuo-

	Kaupunkien yleinen yhtiö.		Kaupunkien yhtiö irtaimistoa varten.		Maalaisten palotiö apuyhtiö.	
	<i>Smc.</i>	<i>no</i>	<i>Smc.</i>	<i>no</i>	<i>Smc.</i>	<i>no</i>
Aktivaa:						
a) Lainoja	3,158,700	—	1,235,000	—	—	—
b) Obligatsioneja ja muita arvopap.	1,145,238	80	120,775	—	—	—
c) Pankissa ja kassassa	2,298,057	23	406,183	07	327,111	18
d) Tilissä asiamiehillä	1,043,283	46	Sub. e.	—	50,542	92
e) Tilissä vakuutusyhtiöillä	—	—	23,558	28	—	—
f) Eräytyneitä, suorittamattomia korkoja	169,203	33	6,977	59	—	—
g) Kalustoa	4,000	—	1,527	70	—	—
h) Muita varoja	3,317	39	—	—	7,594	96
i) Voitto ja tappiotili	—	—	—	—	562,631	58
Yhteensä	7,821,800	21	1,794,021	64	947,880	64
Passivaa:						
k) Pohjarahasto	48,000	—	—	—	—	—
l) Pääomavararahasto	Sub. m.	—	873,189	74	333,441	20
m) Vakuutusmaksurahasto	7,763,401	43	838,404	86	Sub. l.	—
n) Vahinkorahasto	9,573	38	—	—	Sub. l.	—
o) Erityisrahastoja	—	—	51,555	72	—	—
p) Tilissä asiamiehillä	—	—	—	—	39	24
r) Tilissä vakuutusyhtiöillä	—	—	—	—	—	—
s) Edeltäkäsien kannet. vak. maksuja	—	—	30,871	32	—	—
t) Muita velkoja	825	40	—	—	614,400	—
u) Voitto- ja tappiotili	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	7,821,800	21	1,794,021	64	947,880	64

1) Maksettavia pääsymaksuja.

2) Taksoitettava ensi vuonna.

3) Obligatsioneja ynnä niiden korkoa.

4) Vuoden vakuutusmaksut.

5) Osakkaiden sitoumuksien rahasto.

lanssit joulukuun 31. p:nä 1902.

elles le 31 déc. 1902.

Turun läänin yhtiö.		Hämeen läänin yhtiö.		Pohjois-Karja- lan yhtiö.		Sahanomista- jain paloapu- yhtiö.		Turun ja Porin läänin maa- kaup. yhtiö.		Vaasan ja Ou- lun läänin maa- kaup. yhtiö.		Hämeen läänin maakaup. yhtiö.	
<i>Smc.</i>	<i>no</i>	<i>Smc.</i>	<i>no</i>	<i>Smc.</i>	<i>no</i>	<i>Smc.</i>	<i>no</i>	<i>Smc.</i>	<i>no</i>	<i>Smc.</i>	<i>no</i>	<i>Smc.</i>	<i>no</i>
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15,501	36	4,283	66	—	—	235,489	97	11,545	96	90,751	72	42,187	01
1,577	35	*) 214,441	23	*) 30,603	39	10,809	70	—	—	4,698	70	*) 21,240	48
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	1,515	90	—	—	—	—	—	—
788	76	1,753	07	203	05	1,380	65	136	30	1,152	—	225	—
41	28	—	—	2,884	33	77,044	02	3,152	04	—	—	—	—
—	—	—	—	5,020	23	—	—	—	—	—	—	—	—
17,908	75	220,577	96	38,711	—	326,240	24	14,834	80	96,602	42	63,652	49
—	—	—	—	—	—	*) 73,373	97	—	—	—	—	—	—
16,891	30	45,140	97	—	—	Sub. n.	—	8,073	49	19,848	52	10,000	—
—	—	75,903	03	—	—	117,402	83	—	—	59,545	59	50,000	—
1,007	07	4,591	83	4,854	47	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	1,853	07	—	—	—	—	6,761	31	—	—	—	—
10	38	18,189	06	2,868	90	—	—	—	—	223	65	1,643	64
—	—	—	—	—	—	71,428	05	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	1,303	—	—	—	—	—	—	—
—	—	74,900	—	30,987	63	1,935	13	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	60,797	26	—	—	16,984	66	2,008	85
17,908	75	220,577	96	38,711	—	326,240	24	14,834	80	96,602	42	63,652	49

IV.

KULJETUSVAKUUTUS.

IV.

ASSURANCE CONTRE LES RISQUES DE TRANSPORTS.

IV.

T a u l u 22. Vakuutussummat. Vakuutusmaksu-
Sommes assurées. Réserve des

	Triton.	Finska Sjöför- säkringsaktie- bolaget.	Gauthiod.	Stockholms S. F. A. B.
	<i>Smc.</i>	<i>Smc.</i>	Kr.	Kr.
a) Vakuutussumma	19,603,144	38,370,417	111,163,952	72,160,051
Siitä omalla vastuulla	13,599,833	17,245,674	67,690,516	55,593,052
b) Brutto vakuutusmaksusumma	225,964	384,699	1,502,575	836,591
Siitä omalla vastuulla	169,214	165,728	662,230	692,605
c) Kork.vastuusumma yhd. vak. omalla vast.	25,000	30,000	20,000	47,334
Korkein korvaus yhdestä vakuutuksesta	3,773	5,224	7,500	38,759
d) Vakuutusmaksurahaston laskemisperuste	Pro rata parte temporis. Sitä- paitsi varataan kaikkia tunnet- tuja vahinkoja varten.	Kasko ja muita vakuutuksia määrääjäksi pro rata temporis. Vuoden lopussa voimassa olevia matkavakuu- tuksia varten koko vak- maksu.	Koko vuoden säästö ynnä edell. vuosien epävarmojen vahinkojen vararahasto on -kuluneen ja kaikkien edell. vuosien vas- tuun vak- rahastona.	Koko vuoden säästö siirre- tään seuraavan vuoden vakuu- tusrahastoon.
e) Vakuutusmaksurahasto:				
1. Edelliseltä vuodelta	49,000	8,495	Sisältyy	Sisältyy
2. Selvityksiin v. 1902	36,392	1)	seuraavaan.	seuraavaan.
3. Siirretään v:ksi 1903	12,608	1)		
4. Voitto (+), tappio (-)	—			
f) Vahinkorahasto:				
1. Edelliseltä vuodelta	Sisältyy	20,815	488,022	567,764
2. Selvityksiin v. 1902	edelliseen.	12,223	187,053	353,527
3. Siirretään v:ksi 1903		8,592	120,000	89,000
4. Voitto (+), tappio (-)		—	+ 180,969	+ 125,237

1) Selvitystil ei ole tästä annettu.

ja vahinkorahastot omaa vastuuta varten.

risques ainsi que pour sinistres.

Ägir.	Vega.	Victoria, Berlin.	Allg. V. G. für See-, Fluss- u. Landtrpt. Dresden.	D. Trpt. V. G. Berlin.	Mannheimer V. G.	Eidgen. Tr. V. G. Zürich.
Kr.	Kr.	R.mk.	R.mk.	R.mk.	R.mk.	Fres.
124,396,042	78,764,131)))))
82,590,273	35,736,272)))	2,983,638,250)
1,313,449	603,064	206,989	3,688,101	2,008,632	8,871,103	1,663,355
707,331	267,995	154,205	1,757,176	858,354	5,454,006	1,141,683
30,000	18,000))	30,000	100,000	60,000
19,668	6,566))	1,080	100,000	16,805
Pro rata parte temporis mää- räaikaisissa vakuutuksissa. Sitäpaitsi vara- taan kaikkia tunnettuja va- hinkoja varten.	Pro rata parte temporis mää- räaikaisissa vakuutuksissa. Koko vak- maksu kaikkia -muuta vuoden -lopulla voi- massa olevia vakuutuksia varten.	Eri rahastoa ei varata, koska vastuudet kat- sotaan jatkuvan ainoastaan ly- hyen ajan tilin- päätoksen jäl- keen.	Pro rata parte temporis. Mat- kavakuut. var- ten koko vak- maksu.	Pro rata tempo- ris kaskovas- tuuta varten. Tavarankakuut. varten koko vakuutusmaksu vuoden lopussa voimassa olev. vakuutuksista. Sen lisäksi va- rataan 200,000 Rmk.	Määriäaikaisia vakuutuksia ja kaskovak. vart. pro rata tempo- ris. Vuoden lo- pulla voimassa olevia matka- vakuut. vart. koko vakuutus- maksu.	Määriäaikaisia vakuutuksia varten pro rata temporis. Muita vuoden lopulla voimassa olevia vakuutuksia varten koko va- kuutusmaksu. Vähennetään 12½ % kuluja varten.
Sisältyy seuraavaan.	57,737	150,000	444,835	190,000	980,386	173,005
)))	86,007	805,171	82,303
)))	40,897	225,688	28,038
)))	+ 63,096	- 50,473	+ 62,664
383,103	13,000	5,800	858,920	409,368	1,716,588	478,194
176,287)))	200,901	950,615	263,487
110,000)))	125,563	400,303	161,019
+ 96,816)))	+ 82,904	+ 365,670	+ 53,688

Taulu 23. Voitto- ja

Compte de profits

	Triton.		Finska Sjöförsäkrings A. B.		Gauthiod.		Stockholms S. F. A. B.	
	<i>Fr.</i>	<i>pa</i>	<i>Fr.</i>	<i>pa</i>	Kr.	ö.	Kr.	ö.
Tuloja:								
a) Edelliseltä vuodelta:								
1. Saldo	—	—	—	—	—	—	—	—
2. Vak.-maksurahasto	49,000	—	8,495	—	488,022	19	567,764	27
3. Vahinkorahasto	Sub. a. 2	—	20,814	61	Sub. a. 2	—	Sub. a. 2	—
b) Vakuutusmaksutulot ¹⁾	154,767	80	153,664	51	689,437	74	660,092	71
c) Pääomansijoituksista	30,138	19	27,015	66	53,479	03	70,534	86
d) Muita tuloja	2	97	1,449	16	—	—	1,370	—
Summa	233,908	96	211,438	94	1,230,938	96	1,299,761	84
Menoja:								
e) Vahingonkorvauksia omalta vastuulta	99,802	46	76,852	71	438,882	48	153,959	09
f) Asiamiesten prov., jälleenvak. poisluett.	13,631	92	36,997	15	27,207	52	62,889	72
g) Hoitokustannuksia	18,305	79	Sub. f.	—	69,638	64	30,743	47
h) Veroja	Sub. g.	—	Sub. f.	—	7,244	77	4,475	08
i) Tulevaksi vuodeksi:								
1. Vak.-maksurahasto	50,000	—	18,882	—	384,783	35	476,767	56
2. Vahinkorahasto	Sub. i. 1	—	40,307	08	120,000	—	89,000	—
k) Muita menoja	103	50	400	—	2,213	13	²⁾ 356,689	96
Summa	181,843	67	173,438	94	1,049,969	89	1,174,524	88
Voitto (+), tappio (-)	+ 52,065	29	+ 38,000	—	+ 180,969	07	+ 125,236	96
Voiton käyttäminen:								
l) Pääomavara- ja käyttörahastoihin	²⁾ 42,145	12	14,200	—	30,000	—	40,000	—
m) 1. Osakkeenomistajille	25,000	—	20,000	—	54,000	—	70,000	—
2. Prosenttia maksetusta osakepääom.	5 %	—	4 %	—	45 %	—	17 %	—
n) Virkamieskunnan eläkerahastoon	—	—	—	—	5,000	—	—	—
o) Osa- ja lahjapalkkioita sekä muihin tark.	—	—	3,800	—	91,969	07	15,236	96

¹⁾ Ristornit poisluettuina. ²⁾ Sisältää 1901 vuoden voittovaroja 15,079 mk 83 p. ³⁾ Tiistit on siirrosta edellisiltä vuosilta

Muist. *Preussische National-Versicherungs Gesellschaft, Victoria, Deutsche Versicherungsgesellschaft,* liikettä Suomessa.

tappiotili vuonna 1902.

et pertes en 1902.

Ägir.		Vega.		Badische Schiffahrts- Assec. G. Mannheim.		Victoria Berlin.		Allgem. Vers. Ges. Dresden.		D. Tr. V. G. Berlin.		Mannheimer V. G.		Eidgenöss. Tr. V. G. Zürich.	
Kr.	ö.	Kr.	ö.	R.mk.	P.	R.mk.	P.	R.mk.	P.	R.mk.	P.	R.mk.	P.	Fros.	c.
—	—	—	—	1,495	49	—	—	1,708	10	—	—	27,002	17	9,510	57
383,103	19	57,736	87	1,000,000	—	150,000	—	444,835	—	190,000	—	980,385	86	175,005	—
Sub. a. 2	—	13,000	—	Sub. a. 2	—	5,800	—	858,920	—	434,368	35	1,716,588	08	478,194	—
707,331	03	267,995	14	1,487,193	94	154,204	87	1,757,176	42	858,353	67	5,454,005	79	1,141,683	31
67,387	01	28,076	08	81,724	66	—	—	86,435	79	52,652	75	179,749	99	43,429	86
—	—	—	—	—	—	—	—	301	24	4,221	55	—	—	—	—
1,157,821	23	366,808	09	2,570,414	09	310,004	87	3,149,376	55	1,539,596	32	8,357,731	89	1,845,822	74
426,957	59	197,655	27	856,701	54	31,816	80	1,099,251	32	547,989	92	4,158,761	80	735,542	98
64,725	22	14,108	51	232,260	75	21,763	50	230,622	95	63,144	14	693,187	60	165,762	02
47,359	99	39,369	10	103,505	82	39,502	73	79,949	65	82,957	47	176,331	04	122,047	09
9,421	84	2,551	77	Sub. g.	—	603	33	25,628	47	12,537	41	86,816	45	761	30
275,700	09	24,923	44	1,200,000	—	150,000	—	474,348	—	200,000	—	1,100,000	—	200,000	—
196,840	—	48,200	—	Sub. i. 2	—	6,850	—	953,814	—	480,382	38	1,900,000	—	550,000	—
40,000	—	—	—	—	—	—	—	12,876	41	2,575	—	6,187	47	10,682	39
1,061,004	73	326,808	09	2,392,468	11	250,536	36	2,876,490	70	1,389,596	32	8,121,284	36	1,784,795	78
+ 96,816	50	+ 40,000	—	+ 177,945	98	+ 59,468	51	+ 272,885	85	+ 150,000	—	+ 236,447	53	+ 61,026	96
33,714	50	5,000	—	30,000	—	Katso	—	—	—	36,864	20	—	—	10,000	—
*) 90,000	—	30,000	—	100,000	—	5. tau-	—	225,000	—	90,000	—	160,000	—	36,000	—
9%	—	6%	—	20%	—	luun.	—	75%	—	22,5%	—	8%	—	6%	—
3,420	35	1,000	—	5,000	—	—	—	—	—	4,000	—	10,000	—	—	—
9,681	65	4,000	—	42,945	78	—	—	45,356	10	19,135	80	66,447	53	15,026	96

353,527: 31 Kr. *) Sisältää nykyin 40,000 Kr. korkoa osakkeenomistajille.

Deutsche Rück- und Mit-Versicherungs Gesellschaft ja Bayerischer Lloyd eivät vuonna 1902 ole harjoittaneet

Taulu 24. Bilanssit

Bilan le

	Triton.		Finska Sjöför- säkrings A. B.		Gauthiod.		Stockholms S. F. A. B.	
	<i>Smc.</i>	<i>ns</i>	<i>Smc.</i>	<i>ns</i>	Kr.	ö.	Kr.	ö.
Aktivaa:								
a) Osakkeenomistajain sitoumukset	1,000,000	—	1,000,000	—	480,000	—	600,000	—
b) Kiinteistöjä	—	—	—	—	—	—	—	—
c) Myönnettyjä lainoja	300,000	—	—	—	642,575	—	398,119	33
d) Obligatsioneja	—	—	186,600	—	439,333	89	1,088,841	33
e) Pankissa ja kassassa sekä vekseleitä	298,869	78	388,200	33	316,565	08	159,467	26
f) Tilissä asiamiehillä	27,830	75	74,569	28	120,559	59	57	96
g) Tilissä vakuutusyhtiöillä	Sub. f.	—	Sub. f.	—	63,496	24	93,642	39
h) Eräytyneitä, maksamattomia korkoja	—	—	820	63	—	—	13,638	37
i) Kalustoa	350	—	3,500	—	500	—	1,000	—
k) Muita varoja	20	—	—	—	—	—	—	—
l) Voitto- ja tappiotili	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	1,627,070	53	1,653,690	24	2,063,029	80	2,354,766	64
Passivaa:								
m) Osake- ja takauspääoma	1,500,000	—	1,500,000	—	600,000	—	1,000,000	—
n) Pääomavararahasto	—	—	47,000	—	585,000	—	400,000	—
o) Vakuutusmaksurahasto omaa vast. varten	50,000	—	18,882	—	384,783	35	476,767	56
p) Vahinkorahasto	Sub. o.	—	40,307	08	120,000	—	89,000	—
q) Erityis- ja ylimääräisiä rahastoja	1) 15,079	83	—	—	77,401	63	230,000	—
r) Virkamieskunnan eläkerahasto	—	—	—	—	2)	—	—	—
s) Tilissä asiamiehillä	Sub. t.	—	Sub. t.	—	34,239	13	1,978	20
t) Tilissä vakuutusyhtiöillä	8,296	84	8,641	16	80,636	62	30,703	88
u) Osakkaiden nostamattomia osinkoja	—	—	860	—	—	—	—	—
v) Muita velkoja	1,628	57	—	—	—	—	1,080	04
x) Voitto- ja tappiotili	52,065	29	38,000	—	180,969	07	125,236	96
Summa	1,627,070	53	1,653,690	24	2,063,029	80	2,354,766	64

1) Edellisen vuoden käyttämättömiä voittovaroja. 2) Hoidetaan erikseen, on 69,488 Kr.

jouluk. 31. p:nä 1902.

31 déc. 1902.

Ägir.		Vega.		Badische Schiffahrts- Assec. G. Mannheim.		Allgem. Vers. Ges. Dresden.		D. Trpt. V. G. Berlin.		Mannheimer V. G.		Eidg. Tr. V. Zürich.	
Kr.	ö.	Kr.	ö.	R.mk.	P.	R.mk.	P.	R.mk.	P.	R.mk.	P.	Fres.	c.
—	—	—	—	1,500,000	—	2,700,000	—	800,000	—	6,000,000	—	2,400,000	—
250,000	—	—	—	145,000	—	100,000	—	42,521	30	394,553	22	—	—
50,000	—	—	—	922,400	—	965,000	—	1,170,850	—	2,185,721	43	32,000	—
1,174,240	—	665,951	—	841,882	20	1,344,360	73	246,715	—	2,347,906	68	1,011,560	97
412,278	—	65,251	96	410,109	01	689,508	41	66,625	15	1,330,172	54	276,419	93
36,950	21	46,428	86	501,402	92	555,067	43	700,895	69	1,968,097	61	382,893	36
69,861	94	4,787	09	Sub. f.	—	19,559	86	Sub. f.	—	171,294	07	132,705	62
5,732	35	—	—	—	—	—	—	—	—	34,579	07	13,364	70
1,000	—	5,000	—	100	—	—	—	1	—	100	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9,168	20	71,569	65
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2,000,062	50	787,418	91	4,320,894	13	6,373,496	43	3,027,608	14	14,441,592	82	4,320,514	23
1,000,000	—	500,000	—	2,000,000	—	3,000,000	—	1,200,000	—	8,000,000	—	3,000,000	—
200,000	—	149,000	—	600,000	—	600,000	—	300,000	—	2,000,000	—	90,000	—
472,540	09	24,923	44	1,200,000	—	474,348	—	200,000	—	1,263,567	86	200,000	—
Sub. o.	—	48,200	—	Sub. o.	—	953,814	—	480,382	38	1,940,400	—	550,000	—
—	—	14,000	—	165,000	—	130,000	—	235,133	68	2,910	84	—	—
16,579	65	—	—	43,695	85	140,000	—	—	—	160,000	—	—	—
1,190	13	—	—	134,252	30	82,529	57	—	—	58,205	96	19,365	38
132,273	29	—	—	Sub. s.	—	686,994	01	462,092	08	755,084	78	264,783	59
120	—	—	—	—	—	2,925	—	—	—	1,757	50	1,318	—
80,542	84	11,295	47	—	—	30,000	—	—	—	23,218	35	134,020	30
96,816	50	40,000	—	177,945	98	272,885	85	150,000	—	236,447	53	61,026	96
2,000,062	50	787,418	91	4,320,894	13	6,373,496	43	3,027,608	14	14,441,592	82	4,320,514	23

Taulu 25. Vakuutusmaksut, korvatut vahingot ja kustannukset Suomessa vuonna 1902 (jälleenvakuuttajien osuuksia siitä vähentämättä).

**Primes, payements et frais en Finlande en 1902
(sans déduction des parts des réassureurs).**

Laitoksia. <i>Compagnies.</i>	Vakuutusmaksut. <i>Primes.</i>		Korvatut vahingot. <i>Payements.</i>		Kustannuksia ja provisioineja. <i>Frais et commissions.</i>	
	<i>Smc.</i>	<i>pi</i>	<i>Smc.</i>	<i>pi</i>	<i>Smc.</i>	<i>pi</i>
Suomalaisia. — Finlandaises.						
Triton	96,773	63	36,752	23	18,305	79
Finska Sjöförsäkrings Aktiebolaget	293,024	89	157,906	21	60,125	28
Summa — Total	389,798	52	194,658	44	78,431	07
Ruotsalaisia. — Suédoises.						
Gauthiod	19,940	26	7,506	66	3,804	06
Stockholms S. F. A. B.	183	33	—	—	100	54
Ägir	158,899	85	127,842	96	14,591	20
Vega	1) 32,769	61	14,057	—	5,938	64
Summa — Total	211,793	05	149,406	62	24,434	44
Saksalaisia. — Allemandes.						
Bad. Schiff. As. G. Mannheim 2)	—	—	—	—	—	—
Pr. Nat. V. G., Stettin 2)	—	—	—	—	—	—
Victoria, Berlin 2)	—	—	—	—	—	—
Nord. D. V. G., Hamburg 2)	—	—	—	—	—	—
Allg. V. G., Dresden	2,084	35	—	—	366	92
D. Trpt. V. G., Berlin	12,814	66	11,700	30	1,336	38
Mannheimer V. G.	13,046	90	75,250	86	5,227	90
Deutsche Rück- u. Mit-Vers. Ges., Bérliin 2)	—	—	—	—	—	—
Continental V. G., Mannheim	1,573	40	—	—	944	91
Bayerischer Lloyd 2)	—	—	—	—	—	—
Summa — Total	29,519	31	86,951	16	7,876	11
Sveitsiläisiä. — Suisse.						
Eidgen. V. G., Zürich	10,073	15	10,557	70	2,240	32
Summa — Total	641,184	03	441,573	92	112,981	94

1) Tästä on *Smc* 16,853: 63 multa saatujen jälleenvakuutusten vakuutusmaksuja.

2) Ei ole v. 1902 vastaanottanut vakuutuksia Suomessa.

v.

LASIVAKUUTUS.

v.

ASSURANCE CONTRE LE BRIS DES GLACES.

T a u l u 26. Lasivakuutus Suomessa v. 1902.
Commerce en Finlande en 1902.

1 L a i t o k s i a. <i>Compagnies.</i>	2 Liike Suomessa vuonna 1902. <i>Commerce en Finlande en 1902.</i>										7 Yhtiön koko vakuutuskanta 31. p. jouluk. 1902. <i>État de la com- merce totale le 31 déc. 1902.</i>
	3 Kanta 31. p. jouluk. <i>État le 31 dec.</i>		4 Vakuutus- maksut. <i>Primes encais- sées.</i>		5 Korvattuja vahinkoja. <i>Payements.</i>		6 Kustannuksia ja prov. <i>Frais et com- missions.</i>				
	7 ^a	7 ^b	7 ^a	7 ^b	7 ^a	7 ^b	7 ^a	7 ^b			
	<i>Shuſ</i>	<i>7^a</i>	<i>Shuſ</i>	<i>7^b</i>	<i>Shuſ</i>	<i>7^b</i>	<i>Shuſ</i>	<i>7^b</i>			
Suomalainen. — Finlandaise.											
Suomalainen Lasivakuutusosakeyhtiö	481,630	—	562,993	40	12,848	80	3,883	56	3,623	50	562,993
Ruotsalainen. — Suédoise.											
Svenska Glasförsäkringsaktieföretaget.	43,353	50	40,534	50	711	50	68	—	185	61	1,827,469
Saksalainen. — Allemande.											
Kölnische Glas-Versicherungs A. G.	101,570	—	100,030	80	1,208	62	898	24	345	69	19,821,980
<i>Summa — Total</i>	626,553	50	703,558	70	14,768	92	4,348	80	4,154	80	—

Taulu 27. Voitto- ja tappiotili.

Compte de profits et pertes.

	Suomalainen lasiyak. yhtö.		Svenska glas-försäkr. bolag.		Kölnische Glas-Vers. Ges.	
	Smc	7 ^{nc}	Kr.	ö.	R:mk.	P.
Tuloja:						
a) Vakuutusmaksu- ja vahinkorahasto edelliseltä vuodelta	3,654	19	37,002	88	460,000	—
b) Vakuutusmaksuja, jälleenvakuutusmaksut poisluettuna	10,237	18	37,071	69	481,009	72
c) Korjoja ynnä muita tuloja	1,048	—	2,805	07	23,860	99
Summa	14,939	37	76,879	59	964,870	71
Menoja:						
d) Vahingonkorvauksia	3,882	56	15,425	37	261,021	32
e) Asioimisprovisioineja, jälleenvakuutukset poisluettuna	1,961	87	4,628	52	95,648	77
f) Hoitokustannuksia	1,560	94	8,713	18	29,796	90
g) Veroja	Sub. f.	—	355	02	2,511	12
h) Vakuutusmaksurahasto	3,783	03	38,000	—	478,631	92
i) Vahinkorahasto tulevaksi vuodeksi	139	82	5,668	71	39,000	—
k) Muita menoja	—	—	452	52	2,737	24
Summa	11,278	22	73,243	32	909,347	27
Voitto (+), tappio (—)	+ 3,661	15	3,636	27	55,523	44
Voiton käyttäminen:						
l) Vararahastoon ja käytettäväksi	2,651	15	2,636	27	17,276	17
m) 1. Osakkeenomistajille	1,000	—	1,000	—	26,250	—
2. Prosenttia maksetusta osakepääomasta	10%	—	10%	—	35%	—
n) Palveluskunnan hyväksi	—	—	—	—	11,939	28
o) Osapalkkiota, lahjapalkkiota ja muita tarkoituksia	—	—	—	—	—	—

T a u l u 28. Bilanssit joulukuun 31. p:nä 1902.

Bilan le 31 déc. 1902.

	Suomalainen lasivak. yhtiö.		Svenska glas-förs. bolag.		Kölnische Glas-Vers. Ges.	
	<i>Fr.</i>	<i>ps</i>	Kr.	ö.	R.mk.	P.
Aktivaa.						
a) Osakkaiden sitoumuksia	40,000	—	—	—	225,000	—
b) Kiinteistöä	—	—	—	—	207,000	—
c) Lainoja	—	—	2,000	—	495,400	—
d) Obligatsioneja	5,450	—	4,075	—	16,807	50
e) Pankissa ja kassassa	16,927	96	74,089	57	68,838	22
f) Asiamiehillä ja vakuutusyhtiöillä	—	—	—	—	27,216	53
g) Eräytyneitä, maksamattomia korkoja	420	75	—	—	58	62
h) Muita varoja	4,411	88	2,110	59	22,400	—
Summa	67,210	59	82,275	16	1,062,720	87
Passivaa:						
i) Osake- ja takuupääoma	50,000	—	10,000	—	300,000	—
k) Pääomavararahasto	3,568	30	21,900	—	45,217	80
l) Vakuutusmaksurahasto	3,783	03	38,000	—	478,631	92
m) Vahinkorahasto	189	82	5,668	71	39,000	—
n) Erikois- ja ylimääräistä rahastoa	5,712	53	3,070	18	—	—
o) Asiamiehillä ja vakuutusyhtiöillä	—	—	—	—	3,647	71
p) Muita velkoja	295	76	—	—	140,700	—
r) Voitto- ja tappiotili	3,661	15	3,636	27	55,523	44
Summa	67,210	59	82,275	16	1,062,720	87

1) Tästä on yhtiön kiinteistöön kiinnitettyä velkaa 125,000 R.mk.

VI.

ELÄINVAKUUTUS.

VI.

ASSURANCE CONTRE LA MORTALITÉ DES BESTIAUX.

T a u l u 29. Vakuutuskanta Suomessa v. 1902.

Finlande: État sommaire des assurances valant pour l'année 1902.

	Turun Hevosvakuutus- yhtiö.		Suomen Eläinvakuutus- yhtiö.		S u m m a. <i>Total.</i>	
	Luku. <i>Nombre.</i>	% <i>g.</i>	Luku. <i>Nombre.</i>	% <i>g.</i>	Luku. <i>Nombre.</i>	% <i>g.</i>
	7 ^{ns}	7 ^{ns}	7 ^{ns}	7 ^{ns}	7 ^{ns}	7 ^{ns}
1. Vakuutuksia 31. p. jouluk. (<i>Assurance le 31 déc.</i>) 1901:						
<i>a)</i> hevosia (<i>chevaux</i>)	9,355	4,190,127	9,450	4,117,385	18,805	8,307,512
<i>b)</i> nautaeläimiä (<i>bétail</i>)	—	—	4,238	413,000	4,238	413,000
Summa — <i>Total</i>	9,355	4,190,127	13,688	4,530,385	18,043	8,720,512
2. Vakuutuksia 31. p. jouluk. (<i>Assurance le 31 déc.</i>) 1902:						
<i>a)</i> hevosia (<i>chevaux</i>)	10,261	4,444,080	6,876	2,787,360	17,137	7,231,390
<i>b)</i> nautaeläimiä (<i>bétail</i>)	—	—	2,947	297,605	2,947	297,605
Summa — <i>Total</i>	10,261	4,444,080	9,823	3,084,965	20,084	7,528,995
3. Kannettuja vak.-maksuja (<i>Primes encaissées</i>)	—	81,403	—	82,226	—	163,630
4. Korvattuja vahinkoja (<i>Payements</i>)	305	85,735	310	57,734	615	143,470
5. Hoitokustannuksia (<i>Frais</i>)	—	23,362	—	40,705	—	64,068

T a u l u 30. A. Voitto- ja tappiotili v. 1902.
B. Bilanssit 31. p. jouluk. 1902.

A. Compte de profits et pertes en 1902.
B. Bilan le 31 déc. 1902.

A. Voitto- ja tappiotili.	Turun Hevos- vakuutusyhtiö.		Suomen Eläin- vakuutusyhtiö.	
	<i>Smc</i>	<i>no</i>	<i>Smc</i>	<i>no</i>
T u l o j a :				
a) Vuosimaksuja	78,701	38	82,226	46
b) Sisäänkirjoitus- y. m. maksuja	451	—	3,439	75
c) Lunastettujen eläinten myymisestä	17,977	22	—	—
d) Muita tuloja	399	95	—	—
e) Vararahaston varoja	5,993	09	—	—
Summa	103,522	64	85,666	21
M e n o j a :				
f) Vahingonkorvauksia	85,735	74	57,734	09
g) Hoitokustannuksia	23,362	61	31,096	73
h) Asiamiesten provisioineja	Sub. g.	—	9,608	47
i) Korkoja	1,762	38	3,255	87
k) Erilaisia menoja	216	38	949	75
Summa	111,077	11	102,644	91
Voitto (+), tappio (—)	— 7,554	47	— 16,978	70
B. Bilanssit.				
A k t i v a a :				
a) Osakkaiden vastuu	—	—	—	—
b) Asiamiehille	3,616	26	14,454	74
c) Kalustoa	1,947	44	1,326	15
d) Järjestämiskustannuksia	—	—	2,100	99
e) Pankissa ja kassassa	545	91	480	39
f) Epävarmoja saatavia	1) 1,728	99	6,880	37
g) Nettovajaus	45,488	66	29,950	28
Summa	53,327	26	55,192	92
P a s s i v a a :				
h) Vararahasto	11,986	20	3,637	41
i) Lainoja	28,639	95	45,008	83
k) Erilaisia laskuja	1,626	86	1,653	71
l) Suorittamatta olevia korvauksia	11,074	25	4,892	97
m) Säästöä	—	—	—	—
Summa	53,327	26	55,192	92

1) Korvausten tili.

VII.

JÄLLEENVAKUUTUS.

VII.

RÉASSURANCE.

T a u l u 31. A. Voitto- ja tappiotili v. 1902.
B. Bilanssi joulukuun 31 p:nä 1902.

A. Compte de profits et pertes en 1902.
B. Bilan le 31 déc. 1902.

Jälleenvakuutusosakeyhtiö Osmo.

A. Voitto- ja tappiotili.

	<i>Smc.</i>	<i>no</i>		<i>Smc.</i>	<i>no</i>
Tuloja:			Menoja:		
a) Edelliseltä vuodelta:			a) Vahingonkorvauksia, jälleenvakuuttajien osuudet poisluett.	511,755	76
1. Saldo	4,200	44	b) Jälleenvakuutusmaksuja	77,857	67
2. Vakuutusmaksurahasto	229,671	69	c) Asiamiesprovisioineja	266,342	35
3. Vahinkorahasto	16,277	50	d) Hoitokustannuksia	4,635	82
b) Vakuutusmaksuja, vähentämät. jälleenvakuutuksia	990,751	88	e) Seuraavaan vuoteen:		
c) Korkoja	16,389	87	1. Vakuutusmaksurahasto	330,625	61
d) Muita tuloja	693	96	2. Vahinkojen varalle	42,520	17
Summa	1,257,985	34	Summa	1,233,737	38
			Voitto	24,247	96

B. Bilanssi joulukuun 31. p:nä 1902.

	<i>Smc.</i>	<i>no</i>		<i>Smc.</i>	<i>no</i>
Aktivaa:			Passivaa:		
a) Takuurahaston sitoumuksia	350,000	—	a) Osake- ja takuupääoma	500,000	—
b) Lainoja	205,000	—	b) Vararahasto	6,000	—
c) Obligatsioneja	79,696	—	c) Vakuutusmaksurahasto	330,625	61
d) Pankissa ja kassassa	5,265	16	d) Vahinkojen vararahasto	42,520	17
e) Vakuutusyhtiöillä	267,682	99	e) Muita siirrettyjä varoja	—	—
f) Eräytyneitä, maksam. kork.	1,547	50	f) Velkaa jälleenvakuuttajille	4,917	16
g) Kalustoa	67	25	g) Nostamattomia osinkoja	948	—
Summa	909,258	90	h) Voitto- ja tappiotili	24,247	96
			Summa	909,258	90
Voiton käyttäminen:					
Vararahastoon	9,000	—			
Osakkeenomistajille	7,500	—			
Prosenttia maks. osakepääom.	5 %	—			
Vastedes käytettäväksi	7,747	96			

VIII.

VAKUUTUS MURTOVARKAUTTA VASTAAN.

VIII.

ASSURANCE CONTRE LE VOL.

T a u l u 32. A. Vakutuskanta. B. Voitto- ja tappiotili 1902.

A. Sommes assurées. B. Compte de profits et pertes en 1902.

	Providentia.	Nederlandsche L'loyd.
a) Vakuutuksia Suomessa (31. p. jouluk. 1901 Smk — omalla vastuulla (31. p. jouluk. 1902 » 1,060,583: —	—	Smk 54,400: — » 54,400: —
b) Koko vakuutuskanta Suomessa 31. p. jouluk. 1902 » 1,545,335: —	» 1,545,335: —	» 54,400: —
c) Vakuutusmaksut, jälleenvakuut. poisluematta » 7,161: 96	» 7,161: 96	—
d) Vakuutusmaksurahaston laskemisperuste vakuut. maksuista.	Providentiaassa: 33 ¹ / ₃ % omista	

Providentian voitto ja tappiotili.

	Smk.	pää		Smk.	pää
Tuloja:			Menoja:		
a) Vakuut. maksut, jälleenvakuut. poislukien	4,524	59	a) Vahingonkorvauksia, jälleenvakutt. poisluettuna	629	68
b) Korkoja	279	72	b) Asiamiesprovisioineja	2,863	81
c) Muita tuloja	791	21	c) Hoitokustannuksia	Sub. b.	
			d) Seuraavaan vuoteen: Vakuutusmaksurahasto	1,512	35
Summa	5,595	52	Summa	5,005	84
			Voitto	589	68
Voiton käyttäminen:					
Vararahastoon	58	97			
Osakkeenomistajille	500	—			
Prosenttia maks. osakepääom.	5 %	—			
Muihin tarkoituksiin	30	71			

T a u l u 33. Bilanssi joulukuun 31. p. 1902.

Bilan de 31 déc. 1902.

Vakuutusyhtiö Providentia.

	<i>Smk.</i>	<i>ft.</i>		<i>Smk.</i>	<i>ft.</i>
Aktivaa:			Passivaa:		
a) Osakkeenomistajain sitoumuksia	40,000	—	a) Osake- ja takauspääoma	50,000	—
b) Kiinteistöt	—	—	b) Pääomavararahasto	—	—
c) Lainoja	5,000	—	c) Vakuutusmaksurahasto omaa vast. varten	1,512	35
d) Obligatsioneja ja muita arvopapereita	—	—	d) Vabinkorahasto	—	—
e) Pankissa ja kassassa	6,404	97	e) Erityisrahastoja	—	—
f) Tilissä asiamiehillä	701	89	f) Virkamieskunnan eläkerahasto	—	—
g) Tilissä vakuutusyhtiöille	—	—	g) Tilissä asiamiehillä	—	01
h) Eräytyneitä, maksam. korkoja	198	06	h) Tilissä vakuutusyhtiöillä	237	38
i) Kalustoa	34	50	i) Osakkeenomistajain nostamattomia osinkoja	—	—
k) Muita varoja	—	—	k) Muita velkoja	—	—
			l) Voitto- ja tappiotili	589	68
Summa	52,339	42	Summa	52,339	42